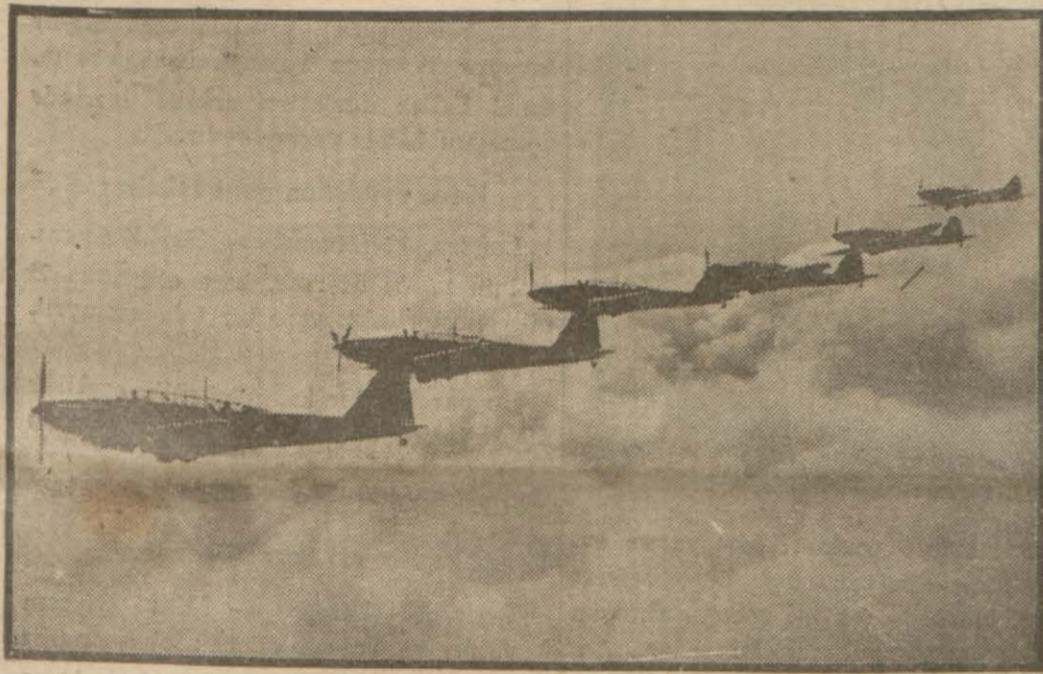

İngiliz bombardıman filoları Fransada niçin manevra yapıyorlar?

İlk yapılan manevra neticesinde ağır bombardıman tayyarelerinin Berlin, Laypzig, Münih ve İtalyan hududuna kadar uçabilecekleri katiiyetle anlaşıldı

İngiliz kara ordusuna 79 milyon sterlin yeni tahsisat ayrıldı

Son sistem İngiliz bombardıman tayyare filolarının güzel bir uçuşu Londra, 12 (Hususi) — İngiliz bombardıman tayyarelerinin, dün Fransız toprakları üzerinde yapmış oldukları muvaffakiyetli uçuşlar bütün matbuat tarafından hararetle mevzuubahs edilmiştir. (Devamı 2 nci sayfada)

Fransızlar Hatayı süratle tahliye ediyorlar

Hatay elektrik, telefon tesisatı ile İskenderun - Payas hattı bugünlerde teslim alınıyor

İskenderun, 12 (Sureti mahsusada gönderdiğimiz muharririmizden) — Hatay elektrik, telefon tesisatını teslim edecek olan memur ve mütehassıslar bu kûmetimiz tarafından satın alınan Hatay'da. (Devamı 11 inci sayfada)

Hapishane otomobili içinde bir mahkûm beraet eden arkadaşını vurdu

Hâdiseyi müteakib jandarmalar otomobili içine girerlerken (Yazısı 11 inci sayfada)

Başvekil şehrimizde

Doktor Refik Saydam şehrimizde bir ay kalacak

Başvekil Dr. Refik Saydam

Ankara, 12 (Hususi) — Başvekil Dr. Refik Saydam yirmi yirmi gece kalacağına trenle bağlanan hususi bir vagonla İstanbul'a hareket etmiştir. (Devamı 11 inci sayfada)

Türk-Fransız tesanüdü

Fransız büyük elçisinin bir Paris gazetesine beyanatı

Paris, 12 — Havas ajansı bildiriyor: «Figaro» gazetesi, bugünkü sayısında, bir muharririnin, on beş gün kalmak üzere Parise gelmiş bulunan Fransanın Ankara büyük elçisi B. Rene Massigli i. le yaptığı bir mülakatı neşretmektedir. B. Rene Massigli, demiştir ki: (Devamı 11 inci sayfada)

Mareşal Fevzi Çakmağın teftişleri

Muğla, 12 — Muğlayı şereflendiren Mareşal Fevzi Çakmak bugün Marmarise inmişler, kısaatı teftişten sonra Muğlaya avdet buyurmuşlardır.

Dün gece belediye tarafından verilen ziyafet fevkalâde güzel geçmiştir. Erkek ve kız çocuklarımızla zeybekler tarafından millî oyunlar oynanmış, yerli sazlarla yerli türküler söylenmiştir.

Bu akşam alay tarafından bir ziyafet verilecektir. (A. A.)

Bir aylık tahsilât 30 milyon lira

Ankara, 12 (Hususi) — 1939 mali yılının birinci ayı zarfında «Haziran» devlet tahsilâtı 30 milyon 235 bin 972 lirayı bulmuştur.

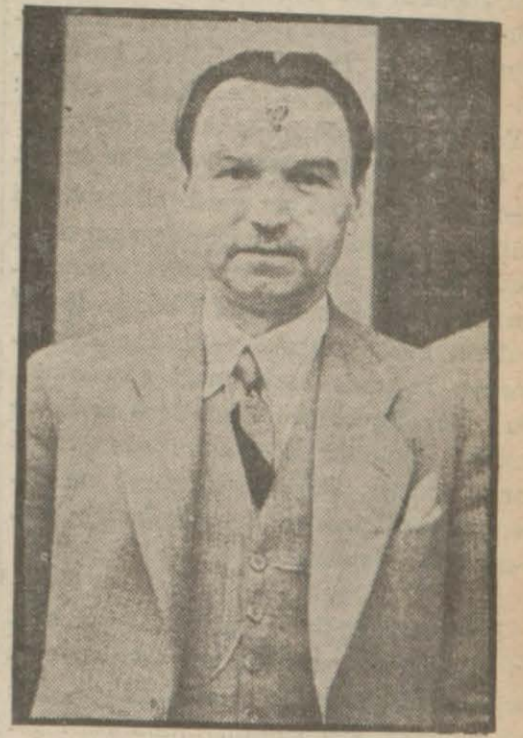
Dahiliye Vekili, dün İstanbulun ekmek, et ve süt meseleleriyle meşgul oldu

Dün şehrimize gelen ve akşam trenle Ankaraya dönen Vekilin «Son Posta», ya beyanatı

Valiler arasında değişiklikler olacak

Dün sabah şehrimize gelen Dahiliye Vekili Faik Öztrak akşam treni ile tekrar Ankaraya dönmüştür. Faik Öztrak dün vilâyette uzun müddet meşgul olmuş, Vali Muavini Hüdaî Karatabandan şehir hakkında izahat almış, Hüdaî Karatabana, İstanbul Polis Müdürü Sadri Akaya, jandarma komutanı Ziyaya bazı direktifler vermiştir.

Öğleden sonra Dahiliye Vekili İstanbul Belediye Reis Muavini Rifatle, İktisad İşleri Müdürü Saffeti kabul etmiş, muhtelif beledi işleri hakkında müdürlerin vermiş olduğu izahatı dinlemiştir. Vekil bihassa şehrin ekmek ve süt işi üzerinde ehemmiyetle durmuş, bu hususta düşüncelerini anlatmış, Belediye. (Devamı 11 inci sayfada)

Dahiliye Vekili Faik Öztrak

AVRUPA VOLKANINDA

Bulgaristan nihayet kararını veriyor mu?

Sofyaya giden bir yolcu neler görür, neler duyar?

Yazan: Ercüment Ekrem

Avrupa, en buhranlı zamanlarını yaşıyor. Mihver devletlerinin karşısında sulh cephesinin teşekkülü ile tecavüzlere karşı duvar çekildi. Fakat bu duvarın ötesinde kaynaşma devam ediyor. Mihver ve sulh cephesine dahil olmayan bazı milletler var ki vaziyetleri meşhûk, neye karar verecekleri meşhûl. Mihver devletlerinin hareketleri ve düşünceleri için de binbir türlü dedikodu dolaşiyor. Hakiki vaziyet nedir? İşte Orta Avrupayı dolaşmaya çıkan kıymetli arkadaşımız Ercüment Ekrem size bunları anlatacaktır. İlk mektubunu bugün 9 uncu sayfada bulacaksınız.

Kadın ve erkek okuyucular arasındaki münakaşa gittikçe sarp sarp sarıyor!

Bekâr erkeklerin mektublarından birkaç cümle

«Karım, bir balo için yuvasını yıktı. Bir daha evlenmek mi, lanet olsun!»

«Hem elde meziyet yok, hem de sadakat namevcud... Sonra da erkekleri itham... Evlenmek ha, ben aklımı kaçırmadım.»

«Beni hiç sebepsiz terkeden nişanlımın kalbimde açtığı yara hâlâ kapanmadı. Merd ve dürüst bir kız bulunmaya kadar evlenmiyeceğim.»

Kadınların mektublarından birkaç cümle

«Kadın yalnız namusu ve çocuğu için her fedakârlığa katlanır. Fakat (Bütün bunları bugün 8 inci sayfamızda okuyacaksınız)

midesi uğruna izzetinefsini ezdirmez!»

«Daktilo, orta mekteb mezunu kız aile kadını olamazmış. Demek erkekler hâlâ kendilerine arkadaş aramıyor, zevkleri ve eğlenceleri için o yuncak arıyorlar.»

«Kocalarına ihanet eden kadınlar varsa buna mutlaka gene kocaları sebep olmuştur. Bunu böylece bilmeli. Kadın ihmal edilmez.»

Hergün

Harici siyasetimizin
Vazih sulhculüğü

Yazan: Muhittin Birgen

Büyük Millet Meclisi yaz tatili ne girerken Hariciye Vekilimiz, Türkiye'nin harici siyaseti hakkında Mecliste mühim bir beyanat yaptı. Fikirlerini selâsetle olduğu kadar yüzü ile ve aynı zamanda çok bariz bir samimiyetle ifade eden Hariciye Vekilimizin söylediği sözler, Türkiye'nin harici siyasetinde ne kadar samimi olduğunu göstermeğe kâfi olduğu için, dünyanın şu vüzuhsuz, meşhûk, muamma ile dolu günlerinde bu sözler üzerinde bir lâhza durmamız faydalıdır.

Hariciye Vekilimiz, Türk siyasetinin her şeyden evvel bir sulh siyaseti olduğunu, sulhün bize temin ettiği ve edeceği büyük nimetleri birer birer sayıp dökererek, bir kere daha tebarüz ettirdi. Türk hükümeti, bütün siyasi faaliyetini yalnız sulhün muhafazasına gayesine tevcih ederken gerek Türkiye için ve gerek dünya için en güzel bir vazifeyi ifa ettiğine kanidir. Saracoğlu Şükrü, bu gayeyi küçük bir düstur ile ifade ediyor: «Yurdda sulh, dünyada sulh» diyor.

Fakat, zamanımızın - ve belki de bütün zamanların - ne garib cilvesidir ki sulhü çok sevenlerin harbi de aynı derecede sevmek mecburiyetinde bulunmaları lâzamdır. Bunun için, Türkiye de sulhün muhafazasına yardım etmek emelle, icabında harbetmeğe göze almış, bu maksadla sulhcü devletlere sarîh ve kat'î taahhüdlere tazammun eden imzalar vermiştir. Türkiye'nin sulhü ne derecede sevdiğine bu imzalar kadar kuvvetli delil olamaz!

Bu ciheti böylece tesbit ettikten sonra Türkiye'nin sulh cephesi denilen cepheye geçişine de bir göz atabiliriz. Biz bu cepheye, sulhün muhafazasına gayesile geçtik. Bunu yapmamak, Türkiye'yi yeryüzünde sulhü müdafâ etmeğe hazır bir ihtiyat ordusu halinde, beynelmil mücadele meydanından harîç tutmak için Türk hükümeti çok uğraştı. Ancak, Balkanlara doğru uzanan son hâdiseler, Türkiye'ye bu bitaraflik siyasetinde daha ziyade ısrar etmenin yanlış bir şey olacağı fikrini verdiği için, hükümet kararını verdi ve sulh cephesine geçti. Bize, bundan dolayı darılmış ve gücünmüş olan dostlarımız bulunabilir. Bunlara karşı verilecek cevabımız basittir: Türkiye'yi bu zaruretini idrakine sevk etmiş olan hâdiselerden dolayı mes'uliyet bizim değildir. Biz, kendi görüşümüzle, son dakikaya kadar bu neticeye varmaktan icinab ettik ve dünyada bitaraf bir sulh dostu olarak yaşamak istedik. Fakat, zuhûr eden bir takım hâdiseler, bize bu vaziyetin daha ziyade devamı, sulhün aleyhine bir hareket olacağı kanaatini verdiği zaman da karar almakta tereddüd etmedik. «Bir takım hâdiseler» namı altında zikrettiğimiz vekayiden dolayı biz mes'ul değiliz. Bunun mes'uliyeti bu hâdiseleri ihdas edecek bizi endişeye düşürmüş olanlara aittir. Eğer, onlar bu noktada gizlenen hakikati lâıki veğhile takdir ederlerse bizim hareketimizin ne derecede dürtüst ve sulhcülük bakımından ne derece samimi olduğunu takdir hususunda güçlük çekmezler.

Bize gelince, siyasetinin bütün unsurlarında tam manasile bir tetabuk muhafaza eden Türkiye, sulh cephesine ihtihaktan sonra dahi, sulhü ihlâl etmek istemiyen herkesle dostluk münasebetlerini her zamanki samimiyeti ile idame ettirmekten başka bir şey yapmayacaktır. Hariciye Vekilimiz bu noktayı bütün kuvveti ve samimiyeti ile ifade etti. Sözlerindeki samimiyet havası, bu gayenin bizzat ne kadar ehemmiyeti mültezem bir gaye olduğunu göstermeğe kâfidir.

Bu gibi ahvalde matbuat arasında yapılması tabii görünen sinirli neşriyat ne olursa olsun, Türk hükümeti, Türkiye'nin yeni beynelmil vaziyeti içinde dahi herkesle aynı derecede samimi bir sulh ve dostluk münasebeti tesis etmekten biran bile fariğ olmak niyetinde değildir. Bu siyasette biz, sade Türk sulhünün değil, belki de bütün dünya sulhünün hakikî menfaatleri mündemiç bulunduğuna kaniz. Eğer herkes bu noktayı bizim gibi anlayacak olursa ortada, hiç olmazsa, Türkiye'nin samimiyeti bakımından münakaşaya değer tek bir me-

Resimli Makale:

Geç ve erken meselesi..

Menfaat her dili konuşur, her rolü yapar, her kıyafete mimi midir, rol-mü yapıyor. Elbette bir gün anlarsınız. bürünür, hattâ menfaatsiz dahi görünür. Karşınızdaki sa-Meselenin ehemmiyeti erken yahud geç anlamaktadır.

SÖZ ARASINDA

Bu adam Musolini mi? Değil mi?

Bu resme bakınız. İlk anda «tamam.. Mussolinidir» diyeceksiniz. Değil mi? Hayır. Bu zat, Mussolini değildir. Fakat onun damadı ve hariciye nazırı Kont Cl-anodur. Burada, onu İspanyaya hareket etmeden kuzile şakalaşırken görüyorsunuz.

Maamafih, kayınbabasına ne kadar benziyor değil mi?

sele dahi kalmıyacağı muhakkaktır.

İşte, Hariciye Vekilimizin uzun beyanatı şu yukarıda kaydettiğimiz esasları izah eden kuvvetli ve hatta belîğ bir nutuk oldu. Bu nutuk kuvvetli, bu siyaset çok vazihdir. Türkiye, 939 senesi yazının en sıcak haftalarına böyle, millî olduğu kadar insanî ve medenî bir sulh aşığı olarak giriyor ve bu siyasetin ilk şartlarından biri de samimi ve hakiki bir sulh arzusunun, ancak bütün milletlerle dostluk tesisi gayesini gütmekle mükellef bulunduğunu çok iyi biliyor. Hariciye Vekilimiz, Türkiye'nin bu suurunu, vazih, müphemiyetten âri ve kuvvetli bir ifade ile dünyaya karşı ilân etti. Çok kuvvetle temenni etmeliyiz ki dünya bu sesi tamam işitsin ve ondaki samimiyeti tamam anlasın. Eğer Hariciye Vekilimizin sesi, tamam işittir ve doğru anlaşılırsa gerek Türkiye ile bütün devletler arasındaki dostluk münasebetleri, gerek dünya sulhü denilen iyi ve yüksek gaye, bundan çok büyük istifadeler temin eder.

Muhittin Birgen

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

İstanbul Belediyesi imar işlerinde kullanmak üzere Fransadan birkaç mütehasıs getirtmeğe karar vermiş. İlk listede iki mimar ile bir bahçe mühendisinin adlarını okuyoruz.

İstanbul Belediyesi mühim bir imar hareketini azamî tasarrufla başarmaya çalıştığı bir sırada mademki bu kararı vermiştir, getirilecek mütehasıslara gerçekten ihtiyaç olduğundan şüphe etmiyelim. Fakat bir nokta var ki bizi düşündürtse gerekir:

İSTER İNAN, İSTER İNANMAI

Hergün bir fıkra

Teşekkür ederim

Evlenme dairesinde, evlenme memuru evleneceklerden genç kıza sordu:

— Siz bu bayla evlenmeye talib misiniz?

Genç kız memnun bir yüzle cevap verdi:

— Çok teşekkür ederim efendim.

— Teşekkür ediyorsunuz, halbuki ben size bir sual sordum.

— Ben de bu suali sorduğunuz için size teşekkür ediyorum. Şimdiye kadar ne annem, ne babam bana bu suali sormamışlardı da..

Avrupanın en Demokrat Kralı

Avrupanın demokrat krallarından biri hiç şüphesiz ki Danimarka kralı Kristindir. Merasim günlerinin haricinde, alelade bir vatandaş sadeliğiyle ülkesinin başşehirinde dolaşan, alışverişini bizzat yapan ve ekseriya da bisikletle gezen kralı, burada bir merasim esnasında yeni Frederik limanını açarken görüyorsunuz.

Bir Rus kontesi bir sinema san'atkarı ile evleniyor

24 yaşlarındaki Rus Kontesi Mari Besabrosof en yakışıklı Fransız aktörü Hanri Garat ile 19 Temmuzda evleniyor. Şimdi Pariste bulunan Kontes o günden sonra kocasıyla birlikte aynı filmde rol alacak ona partönerlik edecektir.

İngilterenin bebekler Meleği öldü

İngilterede «çocukları himaye ve evlâd edinme cemiyeti» diye bir müessesese kuran, ömründe tek bir çocuğu olmayan ve evlenmemiş bulunan Mis Klara Andru, evinde gene bu çocuklara aid işlerle uğraşırken ani bir felce uğramış ve bir müddet sonra da ölmüştür.

24 senedenberi, 6 binden fazla çocuğu muhtelif evlere, müesseselere dağıtan bu iyi yürekli yaşlı kız, muhitinde, «bebekler meleği» diye anılmakta idi.

Mahud "adam", heykeli bir eğlence yerinde teşhir edilecek

Bir Avustralyalının 7 bin İngiliz lirasına satın aldığı Epsteinin «Çirkinlikler şaheseri» diye anılan mahud «adam» heykelini bir eğlence yerinde teşhir etmek üzere, İngilizin biri kiralamıştır. Heykeltıraş Epstein, bunu duyunca:

— Buna düpedüz vahşet! derler.. Eserim, eğlence yerinde değil, müzede gösterilmelidir, demmiştir.

İngiliz bu heykeli teşhirden 20 bin İngiliz lirası kazanacağını ummaktadır.

Dünyanın en küçük hükümdarı golf oynuyor

Dünyanın en küçük hükümdarı Irak Kralı İkinci Faysaldır. Daha henüz 4 yaşında olmasına rağmen golf oyununa bayılır. Kendisi için hususî surette ismarlanmış golf sopalarıyla ustaca topoları çeler.

Sözün Kısası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadıİngiliz bombardıman
filoları Fransada niçin
manevra yapıyorlar?

(Baştafra 1 inci sayfa)

Gazeteler, bu münasebetle İngiliz pilotların kabiliyetini ve İngiliz tayyare endüstrisinin tekâmülünü tebarüz ettirmektedirler.

Dünkü uçuşlarda, tayyarelerin bir hamlede katettikleri mesafeye işaret eden aynı gazeteler, hafif bombardıman tayyarelerin sühuletle Hamburg, Bremen ve Honover'e kadar gidebileceklerini, ağır bombardıman tayyarelerin ise Berlin, Laypzig, Münin ve İtalyan hududuna kadar uçabileceklerini ehemmiyetle kaydediyorlar.

Gelecek hafta, yeni istikamette ikinci uçuş tecrübeleri yapılacak ve bu tecrübeler daha fazla miktarda tayyare işti rak edecektir.

Polonya üzerinde

Londra, 12 (A.A.) — İngiliz bayrağını göstermeğe matuf tedbirlerin ilki olmak üzere 150 İngiliz bombardıman tayyaresinin Fransız toprakları üzerinde uçuşmasından dolayı memnuniyetini beyan eden «News Chronicle» gazetesinin diplomatik muharriri, yakında bir İngiliz tayyare filosunun Polonya ve ağlebi ihtimal Baltık devletleri arazisi üzerinde uçağını haber vermektedir.

Kara ordusuna yeni tahsisat

Londra, 12 (Hususi) — Harbiye nezaretinin talebi üzerine, kara ordusuna 74 milyon sterlinlik yeni bir tahsisat ayrılmıştır.

Bu paranın bir kısmı gönüllü teşkilât masraflarına, diğer kısmı da doğrudan doğruya ordunun takviyesine hasredilecektir.

İngiliz askerleri Fransada

Paris, 12 (Hususi) — Millî bayram şenliklerine iştirak edecek olan İngiliz askerî kütahaları bugün Parise vâsil olmuş ve binlerce halk tarafından hararetle karşılanmışlardır.

Erkânharbiye Reisi

İngiliz erkânharbiye umum reisi Lord Gort te, maiyetile birlikte Burje tayyare meydanına varmış ve bizzat General Gamlen tarafından karşılanmıştır.

Harb ihtimaline karşı

Londra, 12 (A.A.) — Parlamento mahfellerinde söylendiğine göre İngiltere hükümeti her ihtimale karşı ve gelecekte İnkiteğinde yapılacak umumî intihabat dolayısıyla parlamento dağıldıktan sonra kendisine beynelmil buhran vukuunda meb'usları tekrar davet etmek imkânını veren kanunu hazırlanmaktadır.

İngiliz kanunu esaslı mucibince parlamento feshedildikten sonra mevcut addedilmektedir.

Yalnız hükümdarın vefatı halinde hükümet, parlamentoyu içtima davet edebilecektir.

Yeni kanun ile hükümet «müstacelliyet halinde» mefuh meclisleri içtima davet edebilecektir.

TAKVİM

TEMMUZ

Rumi sene 1366	13	Arabi sene 1353
Haziran 30	Resmî sene 1939	Hazir 69

PERŞEMBE

GÜNEŞ		İMSAK	
S.	D.	S.	D.
4	39	2	25
8	58	6	44
Ce. Evvel 25			
Ogle		Akşam	
S.	D.	S.	D.
Z.	19	16	19
E.	4	38	8
		11	1
		38	59

TEL GRAF HABERLERİ

Almanyada Hitler aleyhinde risale ve gazeteler neşrediliyor

Çemberlayın nutuklarını Almanlar radyo ile takib ediyorlar, İngiliz Başvekilinin son nutku Alman polisini kızdırdı

Paris 12 (A.A.) — Figaro gazetesi nin Berlin muhabirinin telefonla bildirdiğine göre İngiliz başvekilinin gitkiçe büyük bir sarahatle söylediği nutukların her defasında memleket dahilinde bıraktığı akisler Almanya propagandasına nezaratini endişeye düşürmektedir.

Muhabir diyor ki: «Bu nutukların radyo ile neşredilen Almanca tercüme sayısız Alman evlerinde alaka ile takib edilmektedir. Gestapo teşkilatı bu mesele hakkında memleketin hâleti ruhiyesinde hasıl olan tesirler hakkında mütame raporlar tanzim etmektedir.»

Nafia Vekili Zonguldakta

Ankara, 12 (Hususî) — Nafta Vekili General Ali Fuad Cebesoy yanında Nafia Müsteşarı Hüsnü, limanlar başmühandisi Rıza ve İngiliz limanlar mütebassısı olduğu halde bu akşam Zonguldakta hareket etmiştir.

General Metaksasla Mısır Hariciye Nazırının dostana nutukları

Atina 12 (A.A.) — Dün akşam Mısır hariciye veziri Abdülfettah Yahya Paşa şerefine verilen resmî ziyafette nutuk söyleyen başvekil Metaksas, Yunanistanın muhterem misafirini candan selâmladıktan sonra eski dostluğu teyid etmiş, ikinci vatanlarına çok bağlı olarak nizam ve terakki unsuru halinde Mısırda yaşayan müteaddid Elen cemaatlerinin bu sıkı bağların daha ziyade sıkılaşmasına büyük yardımını tebarüz ettirmiş ve Mısır hükümetinin Mısırda Elenler hakkında gösterdiği müşfik alâkadan dolayı teşekkürlerini bildirmiştir.

B. Metaksasa cevap veren Abdülfettah Yahya Paşa, Yunanistanda görüldüğü çok nazik hüsnükabulden dolayı teşekkür etmiş, Mısırda Elen cemaatlerinden büyük sitayişle bahseylemiştir.

Leh Cümhurreisi sefirimizi kabul etti

Varşova 12 (Hususî) — Türkiye'nin Polonya sefiri Ferit Tek, bugün Cümhurreisi Mosicki tarafından kabul edilmiştir.

Berchtesgaden üzerinde tayyare uçuşları yasak

Londra 12 (A.A.) — Hava nezareti Almanyada Berchtesgaden civarının ikinci bir iş'ara kadar tayyare uçuşlarına menedilmiş olduğunu bildiren bir tebliğ neşretmiştir.

Tirolde ecnebî Turistler de uzaklaştırılıyorlar

Roma, 12 (Hususî) — Hariciye nezaretinin resmî bir notundan anlaşıldığına göre, Bolzano vilâyetinde mukim ecnebilern tahliyesini icab ettiren başlıca üç sebep mevcuttur: Siyasî, askerî ve bazı ecnebilern güpheli olması.

Bolzano ve Tirolde bulunan bütün ecnebi turistler de, derhal bu mntakalardan uzaklaşacaklardır.

Basın birliği

Ankara, 12 — Türkiye birinci Basın kongresinin toplantısı münasebetile kongre reisi Dahiliye Vekili Faik Öztürk ile Parti Genel Sekreteri Vekili Zonguldak me'usu Halil Türkmen arasında samimî telgrafta teati edilmiştir.

Diğer cihetten aynı muhabir, şunları bildirmektedir:

«Almanya dahilinde Hitler aleyhinde yapılan şumullü ve cür'etkârane propaganda, Berlindeki ecnebi mahfellerinin hayretlerini celbetmektedir. Polis hergün Hitler aleyhinde neşredilmiş risaleler ve gazeteler ele geçirmektedir.

Bu risaleler, ekseriya komünistler tarafından dağıtılmakta ve büyük firmalarla âme serviserine kadar sokulmaktadır. Bu itibarla Çemberlayın beyanatı Alman polisini pek kızdırmıştır.»

Suriyede Çarşılar kapandı

Adana 12 (Hususî) — Şamdan bildiriliyor: Kanunu esasının tadilini protesto maksadile bugün Suriye şehirlerinde çarşılar kapanmıştır. Yüksek komiserlik tarafından neşredilen bir beyannamada itihaz edilen kararların muvakkat mahiyette olduğu, Fransa'nın Suriye ile anlaşmak siyasetinden vazgeçmediği bildirilmektedir.

Millî Koruma komisyonu lâğvedildi

Ankara, 12 (Hususî) — Millî Koruma Komisyonu Heyeti Vekilenin bir kararile lâğvedilmiştir. Buna sebep komisyon azalarının devlet dairelerinde müstahdem bulunmaları hasabile komisyonun muntazam toplanamaması, süratli karar verememesi ve neticede komisyonun beklenen faydanın temin edilememiş olmasıdır.

İzmirde iki ecnebi gümrük kaçakçısı yakalandı

İzmir 12 (A.A.) — Alsancakta Mes'udiye caddesinde gümrük resmi vermeden ithal ettikleri ipeklî kumaşları satarak gümrük kaçakçılığı yaptıkları sabit olan ecnebi tebaasından iki şahıs yakalanarak adliyeye verilmişlerdir.

Macaristanda 12 casus mahkûm edildi

Budapeşte, 12 (A.A.) — Honved askeri mahkemesi, bu sabah casusluk cürmü 12 kişiyi 3 ile 13 sene arasında kürek cezalarına mahkûm etmiştir.

Mahkûmlar arasında biri kadın olmak üzere 3 Rumen, 1 Çekoslovak ve 8 Macar bulunmaktadırlar.

Amerikada bitaraflik kanunu etrafında mücadeleler

Londra 12 (Hususî) — Vaşingtondan bildiriliyor:

Salâhiyettar mahfellerde söylendiğine göre Ruzvelt âyan hariciye komisyonunun dünkü kararına rağmen âyan meclisine bir mesaj göndererek bitaraflik kanununun bu devrede muhakkak surette tadilini isteyecektir.

Çünkü bir harb vukuunda, hâlen mer'î bulunan bitaraflik kanunu tatbik edildiği takdirde Amerika tarafgirlik etmiş olacaktır.

Nevyork 12 (A.A.) — İki büyük sabah gazetesi, bitaraflik kanununun tadilî müzakerelerinin kongrenin içtima devresine bırakılması hakkında âyan meclisi ençümeninin verdiği kararı teessüfle karşılamaktadır.

New-york Times, Berlin ve Romada izhar edilen memnuniyeti tebarüz ettirmektedir.

Danzig için yeni statü

Varşova, 12 (A.A.) — Yarı resmî «Gazeta Polska», Danzig meselesine tahsis ettiği bir başyazıda diyor ki:

Alman askeri mahfellerinde, Polonya ve Fransanın ordularının kıymetini takdir eden ve bu orduları övmekten çekinmeyen makul unsurlar mevcuttur. Bu makul unsurların derin imanı, bir harbin olmayacağı merkezindedir. Bugünkü vaziyette Polonyayı teacid bahsinde her hangi bir ümid beslenmeyeceğinden, bir kaç ay içinde Berlinin biraz hüsnüniyet göstermesi lâzım geldiğini nihayet anlayacağına tamamiye imkânsız değildir. O zaman, bugünkü statüden daha basit bir Danzig statüsünün vücutte getirilmesi mümkündür. Bu statü de bittabi Danzigi Almanyada hariç serbest ve müstakil bir şehir olarak idame edecek, Polonya gümrük şebekesi dahilinde bırakacak ve Polonyanın Danzig üzerindeki hukukunu herhangi bir kontrole tâbi tutmayacaktır.

Alman ajansının bir tezkibi

Berlin, 12 (A.A.) — D. N. B. ajansı İspanyada harbetmiş olan Alman tayyarecilerinden mürekkebe ve Kondor lejyonuna mensub 1200 kişinin Danzige muvasalatı hakkındaki habereleri yalanlamaktadır.

Kondor lejyonu feshedilmiştir ve bu keyfiyet te haberlerin asılsızlığını isbat etmektedir.

İngilterenin malî yardımları Romanyaya 5 milyon, Yunanistana da 2 buçuk milyon liralık kredi açıldı

Londra, 12 (A.A.) — Times gazetesi nin yazdığına göre, bir malî anlaşma için İngiltere ile Polonya arasında, Fransanın da iştirakile, yapılmakta olan müzakereler, ilerlemektedir. Diğer taraftan İngiltere ile Polonya arasındaki karşılıklı teminatın, pek yakında kat'i bir muahede şekline tesbit edilebileceği de kuvvetle tahmin edilmektedir.

Londra, 12 — Bu sabah ticaret nezaretinde İngiliz - Rumen malî anlaşması imza edilmiştir. Bu anlaşma ile, Romanyaya beş buçuk milyon sterlinlik bir kredi açılmaktadır.

Yunanistana da ayrıca bir milyon sterlinlik bir kredi açılmıştır.

İngiliz - Rus görüşmeleri

Londra, 12 (Hususî) — Kabine bugün haftalık mutad toplantısını yapmış ve bilhassa Moskova müzakereleri hakkında gelen son raporları tetkik etmiştir.

Çemberlayın, İngiliz - Fransız - Sovyet müzakereleri hakkında bazı me'uslar tarafından sorulan suallere verdiği cevabda iki gün evvel yaptığı beyanata hâlen bir şey ilâve edecek vaziyette olmadığını bildirmiştir.

Maahaza, şimdilik bu hususların gizli tutulması ma'lûbudur.

Sovyet büyük eiçisi Maisky, bugün Lord Halifaxı ziyaret etmiştir.

Müzakerelere devam

Paris, 12 (A.A.) — Cumartesi ve Pazartesi günleri Moskovada İngiliz ve Fransız mümessilleri ile Molotof arasında yapılan görüşmeler üzerine İngiliz ve Fransız hükûmederi aralarında tamamen mutabik olarak müzakerelere devam edilecek üzere mümessillerine mütemmim talimat vermişlerdir.

Dikilide zelzele

İzmir 12 (A.A.) — Saat 16/25 de Dikilinin her tarafından bariz bir şekilde hissedilen ve iki saniye devam eden yer sarsıntısı olmuştur. Bazı çürük duvarlar yıkılmış ve bir kısım binalar da çatlaklıklar husule gelmiştir. İnsan ve hayvanca zayıyat yoktur.

Millî Şef yakında şehrimize gelecek

Haber alındığına göre Reisi - cümhur Millî Şef İsmet İnönü önümüzdeki hafta zarfında İstanbulu şerefliendireceklerdir.

Millî Şefin İstanbulda bir ay kadar kalacakları ve Eylül ortalarında Ankaraya avdet ederek, müteakiben memleket dahilinde bir seyahate çıkacakları ve ağlebi ihtimal Hatayı da şerefliendirecekleri anlaşılmaktadır.

Dün sabah şehrimize gelecek tekrar Ankaraya dönen Dahiliye Vekili Faik Öztürk'ün Bu seyahatinin Millî Şefin İstanbul seyahatleriyle alâkadar olduğu tahmin edilmektedir.

Almanlar Çin ile de alâkadar olmağa başladılar

Paris, 12 (A.A.) — Oeuvre gazetesinde Mme. Genevieve Tabouis, Almanların amiral Föster heyetinin Tokyoda aldığı neticeden dolayı pek memnun kaldıklarını bildirmektedir.

Förster, İngiliz aleyhtarlığının yalnız Japonyada değil, Japonların işgali altında olan büyük Çin şehirlerinde de pek büyük olduğuna dair Berlina bir rapor göndermiştir.

Försterin raporuna göre, İngilizlerin Çinlilerle alâkadar olmadıklarına, Japonlarla anlaşarak menfaatlerini korumağa baktıklarını dair Çinde propaganda yapmaları için Japonlara talimat verilmiştir.

Mme. Tabouis, diyor ki:

Söylendiğine göre, Hitler şimdi Försterin Çinin işgal altında bulunan kısmına gönderilmesini emretmiştir. Amiral orada Japon yüksek kumanda heyetine intisab edecek, Japon ordusunu kontrol altında bulunduracak ve her şeyden evvel, Japonyanın demokrasilerin zararına olarak Çinde Mihver devletlerine temin ettikleri iktisadî menfaatleri tahakkuk ettirecektir.

Amiral, aynı zamanda muhtemel İngiliz - Fransız - Amerikan tecavüzlerine karşı Çin - Japon ordularının müdafaa sını temin edecektir.

İngiliz - Japon müzakereleri

Tokyo 12 (A.A.) — «Domei» İngiliz - Japon müzakerelerinin, İngiltere tarafından bir itiraz vuku bulmadığı takdirde, Cumartesi günü başlayacağı bildirilmektedir. Japonya bu görüşmeler için icab eden bütün tertibatını yarın tesbit edecektir.

B. Arita Cuma günü hazırlık görüşmesini yapmak üzere Craigie'yi davet edecek ve bu görüşme esnasında Kato da hazır bulunacaktır.

• Müstakbel harbde demokrasi ve otokrasi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Dünyamızın karmakarışık bir vaziyette bulunduğunu isbat etmeye çalışmanın faydası yoktur. Bu, bir hakikattir ve bu hakikati her görebilen görüyor. Her karışık vaziyetin varabileceği intihâ ise bir fırtınadır.

Acaba bu fırtına yakın mıdır? Bunu kimse bilmiyor. Fakat bu badireye ister kendi isteğimizle girelim, isterse kerher dahil olalım; bugünün milletlerinin, şimdilik böyle bir mücadeleyi arzu etmedikleri muhakkaktır. Mücadelenin sonu ne olursa olsun ve bunu kim kazanırsa kazansın; binnetice azim bir insan zayıflama, hesabsız zenginliklerin mahvolmasına müncer olacağını da kabul etmeliyiz. Buna rağmen esas dava da halledilmiş olmayacaktır.

Acaba hiç kimseyi memnun etmeyecek görünen bu neticeden kaçınmak mümkün değil midir? Bu suale verilebilecek cevap tamamen enfüsidir. Çünkü, herkes, vaziyeti kendi görüş zaviyesine göre muhakeme etmektedir. Meşhur İngiliz muharriri Wells ise, şayanı dikkat bir tetkik yazısında davayı ortaya şöyle atıyor:

«1914-1918 harbinin halledemediği mesele ile bir defa daha karşı karşıya buluyor ve uğurunda bir defa daha harbe girmemiz muhtemel demolan demokrasi mefhumunun ne demek olduğunu endişe ile kendimizde soruyoruz.

Büyük Harbi müteakib yapılan sulh kat'i bir niyetten ziyade bir arzuyu ifade etmiştir. Arzunun ise umumiyetle kısır bir çirçek olduğunu hepimiz biliriz.

Demokrasi mefhumunun ifade ettiği umumi mana üzerinde ittifağa yakın bir anlaşma vardır. Fikirlerin ziddiyeti ve anlaşamamazlıklar, umumi şartların hudunu aşttıktan sonra sarih bir tarif devresine girdiğimiz zaman başlar. Şurust şayanı dikkattir ki bu hususta sorulacak suallerin şahsî telâkki ve indî mütealelari ihtiva eden kısımlarını ayıkladığımız zaman, bütün bunların bir tek kaynağa tevaccüh ettiklerini görürüz. Bu münesebetle kullanılan hürriyet ve istiklâl kelimeleri sık sık diğ ucuna gelen tabirlerdir.

Demokrasi ile idare edilen bir memleketi totaliter bir camiadan mutlak surette ayıran şey, demokraside kanunların bütün ahvale takaddüm etmesidir. Totaliter camia ise hâl, berakistir. Kanundan başka hiçbir şeyin hâkim olmadığı cümhuriyette her yurddaş vaziyetinin ne olduğunu, yapabileceği ile yapamayacağını bilir veya bilmesi lâzımdır. Her zaman ve büyük veya küçükle gayri meşru olan her emir ve talebe muhalefet edebilir. Demokrasilerde, mutlakiyet mutlak surette gayri meşrudur. Filvaki hiçbir demokratik idare bugün için ideal bir halde değildir. Fakat muhtelif tabir ve tasvirleri bir tarafa bırakarak demokrasi denilen şey, eğer adalet diye alacak olur ve modern ilmin bize bugün temin edebilecek vaziyette bulun-

(Devamı 11 nci sayfa)

Sabahtan Sabaha

Masa başı

Hayat tatlıdır ve ne bütün bazı telkinlere rağmen insanlar menfaatlerini düşünecek kadar iraklerine şahidirdir.

Ne yaldızlı ideoloji propagandaları, ne zoraki kanaat telkinleri kafasını da bir avuç fosfor taşıyan insanları mağlûb edemiyor. Bunun en parlak misalini İspanyada görüyoruz. Zaferini faşist silâhlarla elde eden İspanya mukadderatına hâkim olunca muhakemesi, iradesi normal şekilde işlemeğe başladı. Düne kadar faşist silâhi ile iş gören İspanya bugün faşizmin yalnız selâmını bir hatıra olarak muhafaza etmiş ve bütün kuvvetini iki yıldır harab olan varlığına sarfetmek için demokrat grupile dostluklarını tazelemiştir.

Demek ki ideoloji davasının milletlerin hayatında yeri ve manası yoktur. Bu iddiada siyasi ve iktisadî davaların zafer malzemesi olarak kullanılan bir yaldızlı haptır.

Bu taptaze misale Sovyet Rusyaya doğru demokrat ve faşist membaradan akan komplimanları da katarak görürüz ki devletlerin hayatında dün olduğu gibi bugün de hâkim olan fikir birdir: Menfaat.

İdeoloji davaları bu kadar çürüğe çıktıktan sonra bu davalara ilmi kıymet vermekte ısrar eden masa başı ülemasının gaflet ve kehanetlerine katıla katıla gülmek mümkün mü?

Buahan Cahid

Hatay kurtuluş bayramı programı hazırlandı

Meclis, Parti ve bazı vilâyetlerden seçilecek on beş kişilik bir heyet Hataya gidecek, yurdun her tarafında Parti, Halkevleri ve belediyeler donatılacak

Temmuzun yirmi üçüncü Pazar günü tes'îd edilecek olan Hatay kurtuluş bayramına, anavatanın ne yolda iştirak edeceği hakkında Cümhuriyet Halk Partisi'nce bir program hazırlanmıştır.

Programa göre Gaziantep, Maraş, Seyhan, İçel ve Urfa vilâyetlerinin beherinden, biri Parti ve biri de meclisi umumî azası olmak üzere ikişerden on kişi seçilecek, bunların harcırahları Parti merkezinden tesviye olunacaktır.

Bundan başka C. H. P. umumî idare heyetinden iki, Türkiye Büyük Millet Meclisinden üç kişilik bir heyet Antakya'ya giderek oradaki merasime iştirak edecektir.

On beş kişilik heyet Temmuzun yirmisinde Adanada birleştikten sonra, tek bir heyet halinde ve Büyük Millet Meclisini temsil eden heyetin başında bulunacak olan zatin başkanlığında olarak, Antakya'ya hareket edeceklerdir.

23 Temmuz günü, Partinin vilâyet başkanları tarafından Hatay Parti başkanlığına tebrik telgrafları çekilecektir.

Anavatan dahilindeki bütün Halkevlerinde mevzuat uygun hitabeler irad ve genlikler tertib olunacağı gibi 23/24 gecesi Halkevleriyle Parti ve Belediye binaları aydınlatılacaktır.

Dün limanda bir kaza oldu bir romorkör ve bir kayak hasara uğradı

Liman İşletme İdaresinin 5 numaralı romorkörü dün sabah yedeğinde 518 numaralı kayak olduğu halde köprü gözünden çıkarken Denizyollarının Basra vapuru suların cereyanına kapılarak, romorköre bindirmiştir. Müsademe neticesinde romorkör ve kayak hasara uğramış, nüfusca zayıf olmamıştır. Liman İdaresi kaza hakkında tahkikata başlamıştır.

Müteferrik:

Dün altı Yugoslav şimendifercisi şehrimize geldi

Yugoslav şimendifercilerinden mürekkep altı kişilik bir heyet, dün sabah konvanstyonel trenle şehrimize gelmişlerdir. İstanbul'da getirilen Sofyaya da uğrayan Yugoslav şimendifercileri, şehrimizde birkaç gün kalarak tetkiklerde bulunacaklardır.

Demiryollarına müsabaka ile memur alınıyor

Devlet Demiryollarında hareket şakirdi olmak üzere altı aylık kursa iştirak edecek talebelerin müsabaka imtihanları 16 Temmuzda yapılacaktır. Şimdiye kadar şehrimizde imtihana girmek için 125 kişi Demiryolları İdaresine müracaat etmiştir.

Floryaya fazla tren işletilecek

Devlet Demiryolları dokuzuncu işletme idaresi Pazar günleri halkın Floryaya olan tevacümünü nazari dikkate alarak mevcut seferlere ilâveten saat 11,35 ve 18,35 te iki tren tahrik etmeğe karar vermiştir. Bu ilâve seferler Florya plaj mevsimi devamınca her Pazar yapılacaktır.

Türkkuşunda müsabakalar yapılacak

İstanbul halkı tarafından evvelce İstanbul Hava Kurumu şubesine teberrü edilen altı adet kıymetli altın saat, ö. ö. ö. ö. ay içinde Türkkuşunda yapılacak olan plânör, paraşüt atlaması ve motorlu uçuş müsabakalarında kazananlara tevzi edilmek üzere İstanbul Hava Kurumu tarafından Türkkuşu Umum Müdürlüğüne gönderilmiştir.

Türkkuşunda harb brövesi alanlar

Estiğhar hava okullarında yapılan imtihanda Türkkuşundan 7 talebeye harb brövesi verilmiştir. Şimdiye kadar bu bröveyi alanlar 13 e baliğ olmuştur.

Vall Taşdelene tesisatını tetkik etti

Vall ve Belediye Reisi Lütfi Kırdar dün Taşdelene gitmiş, su tesisatını gözden geçirmiştir.

Şehir işleri:

Bir milyon yüz bin liralık yol yapılacak

Bir milyon yüz bin lira ile yapılacak yolların listesi hazırlanmıştır. Bu para ile Çiftesaraylar sokağı, Meyyitokuşu, Beyoğlu Zükür hastanesi caddesi, Maçkade Hacıeminefendi sokağı yapılacaklardır.

Erenköyde yapılan asfalt yollar

Bir taraftan Erenköy sanatoryumunu eskiden Bağdad isimle anılan bugünkü asfalt caddeye bağlayan, diğer taraftan İçerenköyün muhtelif semtlerini Kadıköye indiren yollar bir müddettenberi asfalt yapılıyor. Bu civar halkının, bundan dolayı belediye karşı olan memnuniyeti azımdır. Fakat hakikati söylemek lâzım gelirse bu yolların inşaatında, ilk bakışta göze çarpan bir takım kusurlar vardır ki kat'i kabul muamelesi yapılmadan evvel ıslahına gidilmek lâzımdır. Şöyle ki:

Bir kısmı yapılan, bir kısmı da tamamlanmış bulunan bu yolların, usulen muayyen mesafeler dahilinde açılması lâzım gelen su menfezleri ve kenar hendekler tamamen ihmal edildiği gibi bazı noktalarda asfaltı amuden kat'eden yollarla asfaltın iltisak noktalarında, gene yol altında vücutte getirilmesi lâzım gelen su mecraları nazari dikkate alınmamıştır. Bu yüzden ilk yağmurlarda asfalt yolların su altında kalması ve bunun neticesi olarak asfaltların yarılarak su mecralarının ve menfezlerin vücutte getirilmesi zaruret olacaktır. Bunun haricinde asfaltın seviyesi gayrimuntazamdır ve bu, bir bakışta derhal kendini göstermektedir. Aynı zamanda asfalt satih çok incedir ve bunlara asfalt demekten ziyade, asfaltta sıvanmış yollar demek daha muvafık olur. Binlerce lira harcanarak mühmel bir semti umrana kavuşturan İstanbul Belediyesi'nden, inşaatın esaslı bir surette kontrol edilip eksiklerin tamamlanmasını ehemmiyetle rica ediyoruz.

et narkı kaldırıldı, satışlar serbest yapılacak

Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü et narkını her cins et üzerinden kaldırmıştır. Bundan sonra et satışı serbest yapılacaktır.

Belediyenin verdiği bu karar kasabaları memnun etmiştir. Kasablar Cemiyeti idare heyetinden biri bu hususta şunları söylemektedir:

« Nark usulü ikame edilmeden önce et fiatları daha ucuzdu. Nark usulü çıktıktan sonra et fiatları hem yükseldi, hem de işe kilo karıştı. Bundan sonra et fiatlarının kızsız yere yükselmeyeceği tahmin edilebilir. »

Deniz işleri:

Bakırköy - Ambarlı arasında atış talimleri yapılıyor

Evvelki günün itibaren Bakırköy ile Ambarlıköy burnu arasında sahilinden beş mil mesafede tayyare atış talimleri yapılmaya başlanmıştır. Mıntaka liman reisi bu atış talimlerinin devam edeceği bir ay zarfında deniz vasıtalarının talim sahasından uzak olarak geçmelerini alâkadarlara bildirmiştir.

Denizyolları Umum Müdürlüğü Tophaneyeye taşınıyor

Devlet Denizyolları Umum Müdürlüğü teşkilâtı dününden itibaren, eski Denizbank binasından Tophanedeki Denizyolları binasına taşınmaya başlamıştır.

İnhisarlarda yeni bazı tayinler yapıldı

İnhisarlar Umum Müdürlüğü teşkilâtında bazı yeni tayinler yapılmış, bu arada İstanbul İnhisarlar Başmüdürlüğü muhasibi mes'ulü Süleyman Ankara bira fabrikası müdür vekâletine, müfettiş Muzaffer Siird müstakil müdürlüğüne, Kastamonu müstakil müdürü Nuri de Bitlis başmüdürlüğüne tayin edilmişlerdir.

İSTANBUL HALK

TIYATROSU

Kenan Güler ve

arkadaşları

Bu akşam Büyükdere

alde bahçesinde

ÇAM SAKIZI

8 perde Miğal revüsü Oto Keti varyetesi Hans Okulito telop 21 teatrelöleri

Dün Ticaret Odası umumî meclisi toplandı

Toplantıda Borsa idare seçimi için bir komite intihab edildi, bu seneki intihab da hararetle olacak

Dün İstanbul Ticaret ve Sanayi Odası umumî meclisi toplanmıştır. Toplantıda bazı tüccarların usulsüz hareketlerinden dolayı para cezaları tasdik edilmiş ve vergi komisyonları için az seçimi yapılmıştır.

Bundan sonra ticaret ve zahire borsasının idare heyeti azalıkları için bir seçim komisyonu ayrılmıştır.

Seçim komitesi Oda Reisi Ahmed Kara, umumî kâtib Cevad Düzenli, ikinci Reis Ziya Taner, tüccar Nuri Kozbeyoğlu, Murad Furtum, Akif Erel, Mahmud Tekin ve Mehmed Aliden mürekkebirdir. Bu komite Ağustos bidayetine de müddeti biten borsa idare heyeti seçimleri için faaliyete geçecektir. Seçim Temmuz nihayetine kadar neticelenecek ve yeni idare heyeti Ağustos da faaliyete başlamış olacaktır. Geçen sene idare heyeti seçimi hayli hararetle geçmiş olduğundan, bu seneki seçim de hararetle olacağı anlaşılmaktadır.

İdare heyeti borsa işleri üzerinde faaliyetinde olduğundan, alâkadarlar bu heyetin muhtelif ticaret erbabından mürekkebe olmasını ve dünya ticari hareketlerini yakından takip eden ve dış piyasalarla geniş temasları bulunanların da idare heyetinde yer almasını istemektedirler.

Senelerdenberi ehemmiyetli bir değişiklik yapılmıyarak hemen hemen aynı ipka edilen borsa idare heyetinin ekserisinin tiftik ve yapağı işlerle iş-tigal edenlerden ibaret kaldığını ve ihtisaslarmın daha ziyade bu maddelere münhasır kalması dolayısıyla diğer ticaret şubeleri işlerine yakından müessir olamadıkları ileri sürülmektedir.

Geçen seneki seçimde gene bu mevzu etrafında uzun münakaşalar olmuş, buna rağmen idare heyeti seçiminde istihdaf edilen netice elde edilememiştir. Alâkadarlar bunun senelerdenberi müesses nüfuzdan tevelliü ettiğini ve seçimin bitaraf zevatın mürakabesi altında yapılması lâzım geldiğini söylemektedirler.

Seçim komitesinde idare heyeti azalarından üçünün bulunması intihabatın gene evvelki senelerdeki şekilde icra edileceği kanaatinin uyandırmış ve seçim hakkını haiz olan tüccarlar bu hususta müessir tedbirler almak kararına varmışlardır.

İdare heyetinde zahire, bakliyat, ipek, pamuk, tiftik, yağ, afyon, av derisi gibi borsada muamele gören işlerle istigal eden tüccarların da bulunması istenmektedir.

Akala cinsi pamuklardan iyi neticeler alınıyor

Bu sene Maydos ve havalisinde Akala cinsi pamuk tohumlarıle zeriyyat yapılmış ve mahsulün iyi şartlar dahilinde inkişaf etmekte olduğu görülmüştür.

Geçen sene yerli cins pamuklarını 40-42 kuruş arasında satan bu mıntaka müstahsili, Akalanın kalite itibariyle daha yüksek olacağından daha müsaid fiat tutturacaklarını ümid etmektedirler.

Yer yer yapılan tecrübelerden alınan neticeler müsaid olmakta devam ettikçe yakın bir atide bütün istihsal mıntakalarında bu cins zeriyyata daha büyük bir ehemmiyet verilecektir.

Şimdiye kadar muhtelif mıntakalarda yapılan ve daima iyi neticeler veren geniş zeriyyat, memnuniyet vericidir ve bu iptidai istihlak ve ihraç maddemiz de, büyük bir tekâmüle kavuşmaktadır.

İpekli mensucat ucuzlayacak

Geçen sene ipek fiatları kilosu 1200-1250 kuruş arasında olduğu halde bu sene satışlar 1000 kuruştan vâdeli alıvire satışlar 1050 kuruştan yapılacaktır. Dünya ipek fiatları 500-600 kuruştur. Fiatların bu sene 200-250 ku-

ruş kadar noksan oluşunun ipekli mensucata da tesir edeceği tahmin edilmektedir.

Aynı zamanda bu vaziyet ipekli kumaşlara katılan sun'i ipeğin miktarının da azalmasını ve yalnız kumaşlara istenilen matlığı ve gösterişi vermek için az miktarda kullanılmasını ve ipeklilerin de dayanıklılığını, intaç edeceği söylenmektedir.

Müstahsilin ipek istihsalini arttırarak kazancı azalmadan fazla istihsal ile aynı maîşet seviyesini elde etmesi ve ipek fiatlarının tedricen düşürülerek cihan piyasalarına uymak, ihracatı mümkün kılmak ve dış pazarlardan ithalâta rekabet etmek imkânlarının elde edilmesi düşünülmektedir.

Bu sene topdancılar ipek üzerinde spekülasyon mahiyetinde harekette bulunmaları için tedbirler almaktadır.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 12- 7- 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.73
Nev - Yorl	126.6576	126.6575
Paris	8.355	8.355
Milâno	6.66	6.66
Cenevre	28.55	28.55
Amsterdam	67.246	67.245
Berlin	60.885	60.885
Brüksel	21.5225	21.5225
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.84	4.34
Madrid	14.085	14.085
Varşova	28.8725	23.8725
Budapeşte	24.8425	24.8425
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	84.62	84.62
Stokholm	80.5525	80.5525
Moskova	23.9025	23.9025

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 275	19 25
» » II »	19 275	19 275
» » I vadeli	—	—

Askerlik işleri:

Lise ve Yüksek okuldan bu sene mezun olanlar çağrılıyor

Lise ve muadili daha yüksek okullardan mezun olanlar, askerliklerini yapmadan memuriyet alamayacaklarından 939/939 ders yılında bu gibi okullardan mezun olup taahsiline nihayet verecek okulların son yoklamaları Beşiktaş Askerlik Şubesinde kurulacak askerlik meclisinde 1-15-Ağustos-939 da yapılacaktır.

Bu 15 günlük müddet içinde kanunî bir mazerete dayanmaksızın bu meclise müracaat etmeyenler hakkında kanunî muamele yapılacaktır.

Tütün ikramiyeleri veriliyor

Kartal Askerlik Şubesinde: Şubede kayıtlı şehid yetimleri ile harb malûllerinin Temmuz ayı içinde Pazartesi ve Çarşamba günleri ikramiyelerini almak üzere dörder fotoğrafla şubeye gelmeleri.

Kadıköy Askerlik Şubesinde: Harb malûlleri ile şehid yetimlerinin bütün paraları Temmuz ayı içinde Pazartesi ve Çarşamba günleri ikramiyelerini almak üzere dörder fotoğrafla şubeye gelmeleri.

Pazartesi ve Cuma günleri şehid yetimlerine.

Salı ve Cumartesi günleri de harb malûlleri ile dağıtılacaktır. Para dağıtma zamanı sabahları saat dokuzdan on ikiye kadar devam edecektir.

Temmuzun 13/14/15 günleri numara almak için şubeye müracaat edilecektir. Resmî sened; maaş cüzdanı; nüfus cüzdanı ve üçer adet fotoğraf beraber getirilecektir.

Eminönü Askerlik Şubesi Başkanlığından: Şubemizde kayıtlı harb malûlleri ile şehid yetimlerine yapılacak olan 939 yılı ikramiye tevziatı için Vekâleti Celileden gelen tevzi cüzdanları verileceğinden harb malûllü şubay ve erlerinin resmî sened, maaş cüzdanı, malûliyet raporu, nüfus cüzdanı ve ikşer resimle 14/7/939 Cuma gününden, şehid yetimlerinin de yukarıda istenilen vesakilerle 24/7/939 Pazartesi gününden itibaren hergün şubeye gelmeleri ilân olunur.

Erzincan valisinin gazetemize beyanatı

Erzincan ve civarı yollarına çok ehemmiyet veriliyor. Bu yıl mahsül çok bereketli

Erzincan valisi Osman Nuri Tekeli

Erzincan (Hususi) — Bugün valimiz Osman Nuri Tekeliyi makamında ziyaret ederek memlekette yeni yapılan ve yapılacak olan işler hakkında kendisile görüştüm. Bana şu izahatta bulundu:

— Yurdumuzun her köşesinde olduğu gibi burada da her sahada çalışmalar devam ediyor. Şu günlerde köylerin birbirine ve nahiyeye merkezlerine geniş yollarla bağlanması için her köyde yol faaliyeti başlamıştır. Bu yollardan en mühimmi Başköyle Erzincan arasındaki yoldur. Bu yol Sipikör dağı tepesindeki kışla karakolüne nahiyeye merkezi arasında bir patikadan ibarettir. Her kış günleri kapanır ve merkezle bu nahiyeye köyleri münakale imkânını bulamazdı. İşte bu mahzurları şimdi ortadan kaldırmış bulunuyor. Çünkü bu yol Başköyden Erzincana kadar her türlü vesaitin gidip gelmesine müsaide bir tarzda yapılmıştır.

Diğer köylerde de yolların ıslahına çalışılmaktadır. Vilâyetimizde bu yıl mezriyat ve mahsulât her yıldan daha verimlidir. Mevsiminde yağın yağmurular ve hükümetimizin çiftçiye tohumluk için verdiği paralar köylünün yüzünü güldürmüştür. Bu böyle olmakla beraber ziraatçıların tahminine göre geçen yıla nisbeten bu seneki mahsulât bir buçuk misli fazladır. Bundan başka hükümetimizin köylere dağıttığı traktörlerin ve diğer ziraat vasıtalarının da verim hususundaki yardımları çok büyüktür. Köy kanunlarını muntazam bir şekilde tatbik ediyoruz. Köylünün her derdini yakından ve kendi ağızlarından dinlemek fırsatını kaçırmıyoruz. Köylerimizin kültür bakımından da ilerlemesi günden güne adedi çoğalan okulların yapılmasıyla hız almaktadır. Bu mekteplerin birçoğu bitmiş ve bir kısmı da bitmek üzeredir.

Şehrin imar planı yapılmaktadır. Yapı ve yollar kanununu da tatbik ediyorsunuz. Şehir plânının tatbikinde şehrin çehresi çok değişecektir. Elektrikle şehrin tenviri için belediyeler banka-

sından istikraz yapılıyor. 150 bin lira-lık istikraz mazbatasını belediye meclisi tarafından tanzim edilerek Vekâlete sunulmuştur. İstikraz muamelesi yakında bitmiş olacaktır. Halkevinin noksan kalan kalörifer, su elektrik tesisatı için on bin lira gelmiştir. Bu işi de bugün münakasaya koyacağız.

Nazilli kaymakamının yeni memuriyeti

Nazilli (Hususi) — Yedi senedir Nazillide bulunan kaymakam İhsan Kâhyaoğlu memurin sicil ve muamelât müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Çerkeşte maden araştırmaları

Çankırı (Hususi) — Öğrendiğime göre Çerkeş - İlgaz - Kurşunlu mntakalarında İktisad Vekâleti maden arama tetkik enstitüsü tarafından gönderilen mütehassıslar araştırmalara başlamışlardır.

Bu havalide bilhassa demir madeni bulunmasına ehemmiyet verilmektedir. Araştırmalar üç ay kadar sürecektir.

Divrik de yakında iyi suya kavuşuyor

Divrik (Hususi) — Meb'us hemşerimiz mühendis Naci Demirağın yaptırılmakta olduğu su tesisatı çok ilerlemiş, ferşedilecek yirmi bin metrelik borular da gelmiştir.

Hayırseder hemşerimiz sayesinde üç ay sonra bütün memleket halkı temiz ve iyi suya kavuşacaktır.

Naci Demirağ dünkü trenle beraberinde mühendisleri olduğu halde kamazla gelmiş, bazı tesisat ve kasaba elektrik işini tetkik etmeğe başlamıştır.

Polatlı köylüsüne orak makinesi dağıtıldı

Polatlıdan yazılıyor:

Buğdayile meşhur olan Polatlımız köylüsüne ziraat kombinaları beheri iki yüz lira kaymetinde elli adet orak makinesi dağıtmıştır. Tam vaktinde yapılan bu yardımdan köylülerimiz çok sevinmişlerdir. Birçokları da makine beklemektedirler.

Köylerimize yakında verileceği söylenen harman makineleri ve traktörler sabırsızlıkla beklenmektedir.

Hendekte rüşvet veren bir köylü mahkûm oldu

Hendek (Hususi) — Hendekin Köşk köyünden Remzi isiminde bir köylü tarafından inhisarlar ambarından ekspser Hâmid'e beş lira rüşvet teklif ettiği - den yakalanmış ve 37 gün hapse 25 lira para cezasına mahkûm olmuştur.

Kütahya kültür direktörlüğü

Kütahya (Hususi) — Uzun zamandanberi açık bulunan vilâyeti - miz kültür direktörlüğüne bu defa lise kimya öğretmeni Mazhar Erkan tayin edilmiştir.

Üniversite fen fakültesi mezunu Mazhar Erkan olan ve senelerce askerî liselerde muallimlik ve tedrisat müdürlüğü vazifelerini büyük başarılarla yapan bu kıymetli ve genç arkadaş, vilâyetimizde bulunduğu bir senedenberi muhitin haklı olarak sevgi ve saygısını kazanmağa muvaffak olmuştur. Memleketin içtimaî hareketlerine geniş ve semereli faaliyetlere iştirak eden bu kıymetli maarifcinin Kütahya maarifinin başına getirilmesi Kütahya için bir kazançtır.

Muş orta mektebinin yeni mezunları

Muş (Hususi) — Şehrimizde açılan orta okulun bu sene ilk mezunu olarak 16 genç yetiştirilmiştir. Bunlar şerefine orta okulda bir çay ziyafeti tertib edilmiş ve bu ziyafette alkışlar arasında diplomalar dağıtılmıştır.

Kütahya orman müdürlüğü

Kütahya (Hususi) — Kütahya orman idaresi müdürlüğüne kıymetli orman mühendislerinden Suad tayin edilmiştir.

Kızılırmak havzası köylerinde kuraklık var

Vilâyetin 50 köyünde mahsül kurudu. Buna mukabil Kızılırmak boşboşuna ve faydasız olarak akıyor

Kızılırmak havzası tarlalarında hasad

Çankırı (Hususi) — Bu yıl vilâyet çevresinde kuraklığın doğurduğu fena âkibetler başgöstermiş bulunmaktadır. Bugüne kadar vilâyete 50 köy mü - racaat ederek köylerindeki kuraklığı tesbit ettirmek istemiştir.

Birçok mahallerde yapılan tetkikler neticesinde vilâyetin pek çok köylerinde ve bilhassa Kızılırmak havzasında kuraklık bütün dehşetle hükmünü sürmüştüğü anlaşılmıştır. Kızılırmak havzası Çankırının yegâne buğday ekimi mntakasını teşkil etmektedir.

Burada 20 köyün mahsulü topraktan yeni çıktığı sıralarda kurummuştur. Köylü istilâhile -köy kurd olmuş - yandır - sonradan yağın yağmur faydasız olmuştur.

Kızılırmakın bol bol akan kızıl suyu hasret çeke çeke yanıp kavrulan tarlalardaki körpe mahsul bugün öylece mahvolmuş bulunmaktadır.

Her yıl bu havzada rastladığımız o diz boyu yeşil ve altın renkli başaklar yerine bugün yanık kara topraklı tarlalar hazin bir manzara halindedir.

Halbuki kanallar ve cedvellerle bu havzayı suya garketmek imkânı güç de değildir. Çankırının iktisadî inkişafını ve buradaki köylünün kalkınması, ziraatine verilecek olan ehemmiyetine bağlı olduğuna göre, her türlü mahsul yetiştiren ve bilhassa buğday, pamuk ziraati yapılan bu havzanın Kızılırmaktan istifadelenmesi zamanı gelmiştir.

Çankırı vilâyeti köylünün ziraat kalkınması yolunda faaliyetler gösterirken pulluk araba, tohum temizleme istasyonları ve makineleri getirtilen İrmak havzasını kalkınmada hedef ittihaz etmelidir.

Çünkü burası Çankırının Çukurovasıdır. Vilâyetin her yıl 20 bin ton buğday, 4 bin ton arpa ihracatını yükseltmek ve mahsulâtta iyi bir randıman almak isteniyorsa bu havzayı Kızılırmaktan sulamak çarelerine başvurarak o mûmbit araziye Allahın yağmurunu bekletmekten kurtarmak lâzımdır.

Bu yıl bu havzanın kuraklığı köylüye tohumunu bile alamıyacak vaziyete düşürmüştür.

Çankırının diğer mntakalarından Şabanözü ve Yapraklı nahiyelerinde de ekin vaziyeti iyi sayılmamaktadır. Yalnız Orta nahiyesi, Çerkeş kazası çok güzeldir. İlgaz ise iyidir. Fakat ektikleri kendilerine yetmez. Şu hale nazaran umumiyet itibarile Çankırıda bu yıl mahsul rekoltesi iyi değildir.

Bu ise zaten iktisadiyatı çok zavalı bir halde bulunan Çankırı için daha fena bir vaziyet doğuracaktır.

Çankırı iktisadiyatının yükselmesi - ne âmil olacak görünüş ziraatinin inkişafıdır. Buna verilecek ehemmiyet her şeyden üstün olmalıdır.

Bunun için vilâyetin bu hususta metodlu çalışmaları ve köylüye rehber olması lâzımdır.

Çerkeş ve havalisinde mentane cins buğday bire 20 vermektedir. Diğer eski ektikleri cins ise ancak bire altı verir. Bu yıl Çerkeş havalisinde 50 ye yakın rençber bu tohumdan edinmiş ve ekmiştir. Bu tohum ise Adapazarı tohum islah istasyonunda Bolu, Düzce, Adapazarı havalisinde dağıtılıyor ve bu yerler tamamile bu cinsten ekiyor.

Çerkeş mntakasının Bintane adı verdiği bu mentane cinsi buğdayı bütün havalیه yaymak suretile fazla mahsul alınmasına sebebiyet vermek de lâzımdır.

Kırklareli şehir plânı yapılıyor

Kırklareli (Hususi) — Belediyemiz memleketin imarına engel olan plânsızlık durumunu bertaraf etmek için şehir plânının yeniden yapılmasına karar vermiştir. Altı bin dört yüz liraya hazır şehir plânı beş kişilik bir heyeti tarafından yapılmaktadır. Bütün işler üç aya kadar ikmal olunacaktır. Resim mühendisinin adamları ile iş başında çalıştıklarını göstermektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Bizim kayınbirader işi edebiyatçıya dökü Hasan Bey.

... Eline kalem, kâğıd almış, boyuna şiir yazıp duruyor.

... buluşlar fena değil ama.. vezinler bozuk...

Hasan Bey — Bu genç eskiden seyyar esnaflık etmişti, değil mi?

Pınarhisar - Kırklareli Halkspor maçı

Kırklareli (Hususi) — Bu hafta şehrimizde oldukça takviyeli olarak gelen Pınarhisar zabitanından müteşekkil takımla Kırklareli Halkspor klübü takımı arasında yapılan dostluk maçı çok zevkli olmuştur. Baştan sona kadar üstün bir oyun oynayan Halkspor haklı olarak 3-2 galib gelmiştir.

Resimler oyundan evvel alınmıştır.

Bursada koza satışları

Bursa (Hususi) — Yeni koza mahsul satışı geçen ayın ortalarına doğru hızlanmış, Haziranın yirmi yedisinde 119.412 kilo koza satılmıştır. Bundan sonra satış gitgide azalmıştır. Dünkü satış miktarı borsa kaydında 48.170 kilodur. Bununla beraber Bursada ve koza hanında izdiham göze çarpacak dercededir.

Hâdiseler Karşısında

ÇALGI VE ŞARKI

Bu semt İstanbul en fakir semti..

Bu sokak İstanbul en bakımsız so. kağı..

Bu evler İstanbul en harab evleri.. Ben bir gece bu semtin bu sokağında. ki evlerin pencerelerine baka baka yürüyorum.

Bazı pencerelerde beyaz birer perde var. Bazılarının kırılmış camları yerine yapıtırılmış kâğıtlar perde ihtiyacını da ortadan kaldırmış. Kâh birinden sağları dağınık bir kadın başı görünüyor, kâh ötekinde lâmbanın ziyasında akse-den bir erkek gölgesi seziliyor.

Ses yok. Gürültü yok. Çünkü evlerin çoğunda oturanlar gecenin başka semt. ler için çok erken denecek bu saatinde uyumuşlar.

Yürüyorum. Kulağıma bir ses geliyor. Ayaklarım gayri ihtiyari beni bu sesin

geldiği tarafa sürüklüyorlar. Sesin geldiği tarafa yaklaştıkça, birdenbire hüviyetini teşhis edemediğim eski bir aşınaya yaklaşıyorum sanıyorum.

Çok yaklaştım. Sesin geldiği evin önünde durdum, ve dinledim.

İçerde ud çalınıyor ve bir kadın uula beraber şarkı söylüyordu.

★

Bu semt İstanbul en fakir semti.. Bu sokak İstanbul en bakımsız so. kağı..

Bu evler İstanbul en harab evleri.. İstanbulun zengin semtlerindeki ma. den radyo gürültülerinden kaçmış ve bir daha oralara uğramamış olan hakiki çalgı sesini, ve ağızdan çıkan berrak şarkıyı senelerdenberi ilk defa böyle bir sokaktan geçerken duyuyordum.

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Yazlık çocuk elbisesi

Etek - ceket çocuk için kullanışlı bir elbisedir. Fakat bir mahzuru vardır. Çocuk vücudunda etek, büyülerdeki gibi rahat durmaz. Mutlaka bir askıya ihtiyaç gösterir. Atelede askılı etekler çok görüldüğü için şöyle yarı rob, yarı etek bir model, daha ne kadar hoşadır.

Bluz, benekli bir ipekliden, etek düz kumaştan yapılır. Askıları, roba yeri, cebin kenarı birer dar su ile süslenir. Eteğine bir sıra (kedi, kuş, çiçek) çocuğun seveceği motifler işlenir.

Kanaviçe

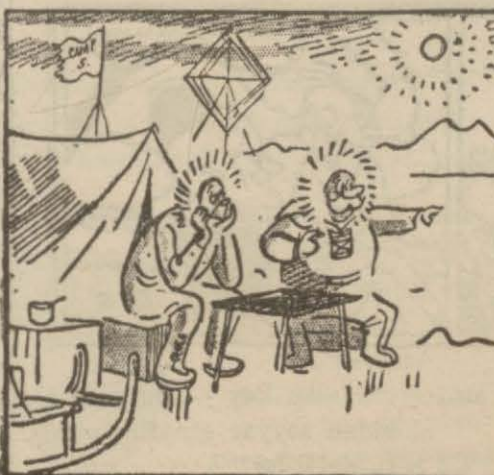

Kanaviçeyi yabana atmayınız. Örneği güzel olunca süslediği elbiseyi ne şık gösterir.

İnce yünlüden şöyle bir açık renk jile yaptırırsanız aklınıza ilk gelecek gar-nitür kanaviçe olmalıdır. Kumaş olması şart değil. Örgünün üstünü de kanaviçe ile süsleyebilirsiniz.

Modelin işlemesi kadar biçimi de güzeldir. Kapalı, fakat - ucu sivri olduğu için - yüzü şişman göstermeyen bir yaka, bu yakaya benzeyen bir etek ucu, düz kollar... İki kup gibi göğsü saran koyu renk çizgiler... Yan yana iliklenen bir göğüs, minimini düğmeler.

iki ahbab çavuşlar:

Kutubda poker partisi

Mahkemelerde

Bir mübaşir rüşvet alırken yakalandı

Suçlunun üzerinde işaretli paralar bulundu ve kendisi mahkeme karare ile tevkif edildi

Dün adliye tebliğat dairesi mübaşirlerinden Basri isminde biri, Karaköy - de bir mahallebici dükkânında Emin adında bir tüccardan rüşvet alırken suç üstünde yakalanarak, adliyeye teslim edilmiştir.

Suçlu mübaşir hakkındaki iddiaya nazaran hâdise şöyle cereyan etmiştir:

Meselede adı geçen Eminin karısına ilâma müstenid bir nafaka borcu vardır. Bu borç icra dairesine intikal ederek, muameleye konmuş, suçlu mübaşir Basriye icra ödeme emrini tebliğ ve zifesi verilmiştir. Basri - evvelki gün Tophaneye giderek, Boğazkesende Balık apartmanında oturan Eminin bulmuş ve kendisine bu işi kendisine para verdiği takdirde halledebileceğini söylemiştir. Emin de suretâ bunu kabul etmiş görünerek, neticede 30 liraya sulh olmuşlardır. Emin 15 lirayı Basriye peşin olarak vermiş, kalan kısmı için de ertesi günü, yani dün için Karaköyde bir mahallebicide randevu vermiştir. Bundan sonra vaziyetten avukatını ve müddeiumumlîği haber - dar etmiş ve 2 nci şube memurları tarafından bir cürmümeşhud tertib edilmiştir.

Mübaşir Basri dün saat 11,30 da mahallebici dükkânında evvelce numaraları tesbit olunan 15 lira rüşveti aldıktan sonra suç üstü yakalanarak, para kendisinden istirdad edilmiştir.

Suçlu, bunu müteakib derhal adliyeye teslim edilerek hâdisenin tahkikatına müddeiumumlî muavinlerinden Feridun Bagana idare etmiş, mübaşirin kendine icra memuru süsü verdiği de tahkikatla tesbit edilmiştir.

Dün geç vakit, her iki suçtan Asliye 4 üncü ceza mahkemesine sevk edilen Basri, sorgusunda:

— Bu aleyhimdeki iddia bir isnad ve iftiradan ibarettir. Ben, mahallebici dükkânında Emine sadece evrakı teslim ettim. Fakat, rüşvet aldığım yalandır. Ortada suç delili olan 15 lira da üstümden çıkarılmış değildir. Bu paraları komiser karakolda masanın üzerine attı fakat nereden çıktı bilemem. Demiştim.

Fakat hâdisenin şahitleri maznunun bu şekildeki müdafaasına iştirak et-

memişlerdir. Mahkeme, Basrinin tevkifine karar vermiş ve diğer şahitlerin celbi için, duruşmayı talik etmiştir.

Kasden yangın çıkaran 3 sene 6 ay, yalan şahadette bulunanlar birer sene hapse mahkûm edildiler

Ağırceza mahkemesinde dün kasden işlenmiş bir yangın davası neticelen - dirilmiştir.

Hâdisenin suçlusu bulunan Bekir sahibi bulunduğu benzinci dükkânını, sigorta parasına tamaen kasden yaptığı iddiasıyla, Ağırcezaya verilmiştir.

Mahkeme, yapılan duruşma sonunda Bekirin bu suçu işlediğini delillerle sabit görmüş ve neticede 3 sene 6 ay müddetle hapsine karar vermiştir. İlk tahkikat sırasında, şahid olarak dinlenirken ifadelerini ketmettiklerinden dolayı hâdisenin maznunları sırasına geçen Emin ve Şakir de, bu suçlarından birer buçuk sene hapse mahkûm edilmişlerdir.

Denizbank eski müdürlerinden biri şahid sıfatıyla dinlendi

Satiye yolsuzluğu etrafında yapılmakta olan adli tahkikatın birkaç güne kadar neticeleneceğini dün yazmıştık. Ancak, bu, Ankaraya gönderilen istinabe varakalarının sorgu hâkimliğine gelmesiyle mümkün olabilecektir. İstinabe yolile alınan ifadelerin bugün İstanbul adliyesine gönderilmesi beklenmektedir.

4 üncü sorgu hâkimi Sami, dün de tahkikatın son safhası üzerinde meşgul olmuş ve bu arada sabık Denizbank müdürlerinden Cemal İkiz şahid olarak dinlenmiştir. Cemal İkiz yolsuzluk hâdisesi etrafında hâdiseyi aydınlatıcı izahat vermiştir.

Hâdise etrafında, dün başkaca mühim bir safha cereyan etmemiştir.

İstanbul müddeiumumlîsi bir ay mezuniyet aldı

İstanbul Müddeiumumlîsi Hikmet Ornat, dünden itibaren bir ay müddetle senelik mezuniyetini istimal etmiş ve yerine müddeiumumlîlik başmuavini Sünuhiyi tevkil etmiştir.

Çorlu - Edirne maçı

Edirne (Hususi) — Bir maç yapmak üzere şehrimize gelen Çorlu sporcuları burada hararetle karşılanmışlardır. Maç Edirne ile Çorlu muhtelîti arasında yapılmış ve neticede 5-3 Edirneliler galib gelmiştir. Maç çok samimi olmuştur. Resimde Çorlu muhtelîti görülmektedir.

Bunları biliyor mu idiniz ?

Süt içme rekoru

İngiliz aktrisi Ellen Terry yapmış olduğu bir bahis neticesinde bir ay müddetle her gün sekiz litre süt içmiş ve bahsi kazanmıştır. Ellen Terry sütün bir insanı şişmanlatmadığını iddia etmişti. Filvaki bu bir ay müddet içinde beş kilo eksilmiştir.

Garib bir aile

Fransada Arc - hes şehrinde yedi çocuklu bir aile vardır. Bu aile mühim bir hususi yete maliktir. Yedi çocuktan her biri haftanın her bir gününde dünyaya gelmişlerdir. Pazardan tutunuzda Cumartesiye kadar her senenin bir günü bir çocuk doğmuştur. Bu şehir çocukları kendine uğur saymaktadır.

Uç saatte kemale eren turup

Londrada tecrübe laboratuvarlarında yapılan ziraai tecrübeler neticesinde tam üç saat zarfında bir turup tohumu kemale erdirilmiştir. Bu hususta elektrikten istifade edilmiştir.

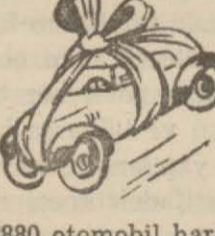
Bir Macar dansözünün hüneri

1938 senesinde Mısırda bulunmuş olan bir Macar dansözünü parmaklarının ucuna basmak suretile meşhur Ebülho - lün tâ tepesine çıkmağa muvaffak olmuştur.

Amerikadan otomobil ihracatı

Yapılan hesaba nazaran Amerika'dan vasatı olarak dakikada bir otomobil ihracatı edilmektedir. Bu hesaba göre bir saatte 60, bir günde 2880 otomobil harice çıkarılmaktadır.

GÖNÜLİSLERİ

İsimsiz kalmış Bir çocuk...

Bayan S. M. fena bir vaziyette. Bana yolladığı mektubda diyor ki:

— Ben daha 14 üncü yaşında iken hoca nikâhı ile evlendim, kocam fena çıktı, ayrıldık. Bir müddei sonra evli bir adamla metres hayatı yaşamaya başladım. Bir çocuğum oldu. O zaman da adam karısının duymasından endişe ederek beni bırakıp gitti, şimdi ayda 10 lira göndermekle iktifa etmektedir. Acaba mahkemeye müracaat etsem bu miktarı artırmak mümkün olur mu?

Bu noktayı kaydettikten sonra sualinin cevabına geçelim:

Bence Bayan S. M. nin vazifesi almakta olduğu nafakanın miktarını arttırmaya çalışmak değil, daha evvel çocuğuna bir isim bulmak, bu maksadla da adamı idare etmektir. Medeni kanun müsaiddir, bu adam isterse evlenmeden de çocuğu tanıyabilir, vazifesi de onu yapmak, günahının hiç değilse bir kısmını eksiltmektir. Mümkün olduğu kadar tatlılıkla, çocuğun masum tebessümlerinden de kuvvet alarak bu hedefe doğru yürümek lâzımdır.

★

Bayan «T. H.» ya:

Sizi çok küçük yaşta, fazla koçmaya başlamış görüyorum, dikkat ediniz, düşersiniz.

★

Bayan «R. Ş.» ya:

Kadınlar ya doğru yolda kalırlar, yahud da eğrisine saparlar. «Ayrılmama imkân yok» diyorsunuz, o halde eğri yolu peşinden seçmiş olacaksınız. Niçin benden akıl danışıyorsunuz?

TEYZE

GÜNÜN ADAMLARI

İngilterenin en kısa boylu, çalışkan Nazırı

Hava Nazırı Kingsley Vood için "insan bu boy ile Nazır olamaz," demişlerdi, fakat o aksini pek çabuk isbat etti

Lord Carsvu en mühim davasında, çocuk denecek kadar genç bir avukatın davayı «bin meharetle idare ederek» hasım tarafın lehine neticelendirdiğini görür. Muhakeme biter bitmez bu zeki delikanlının kim olduğunu araştırır. Kingsley Wood adında yeni yetişen parlak bir avukat olduğunu öğrenir.

İşte İngiltere hava nazırı yirmi iki yaşında böyle bir avukatı. Daha mektebden çıkarken imtihanlarda gösterdiği fevkalâdelikle bütün arkadaşlarından seçilmiş, John Mackrell (1) mükâfatını kazanmıştı.

Bu, onun hiç değilse o zamanki mesleğinin parlak istikbalı hakkında bir fikir verebilirdi. Otuz beş sene sonra bugün Kingsley Wood bir insanın karşısına çıkabileceği en mühim mevki vaziyetinde muhitini en büyük güven ve inançla kendine bağlamış bulunuyor.

Fakat ufak tefekliği, düzgün konuşmaması, an'anevi bir salete sahib olmaması, kendini tamamiye işe vermiş olması halkın onun kıymetini takdir etmesine çok defa engel olmuştur. Hakkında acı ve yanlış şeyler söylenmiştir.

Kingsley'nin metlon bir karakteri yoktur. Sathı değil kuvvetli bir erkektir. Çokları onu: «Yarı dost, yarı avukat şen, saf bir aile hukuk müşaviri» diye tarif etmişlerdir. Kingsley'nin hayata hiç kimseye ve hiç bir şeye dayanmadan atıldığı söylerler. O, buna şöyle itiraz ediyor:

Benim hayata desteksiz başladığımı iddia etmek ne yanlış bir fikir.. bilakis iyi bir annem babam, iyi bir yuvam, iyi arkadaşlarım vardı.»

Kingsley Wood, Hull'de doğdu. Babası bir ortodoks papası idi. Bir zaman Hull'de kalmış, sonra Londraya geçmişti. Kingsley doğduğu evi Hull'e sıhhiye nazırı olarak gittiği vakit gördü.

Babasının mensub olduğu tarikatın kurucusu nasıl vaktile dünyayı kendi ruhani mntakası saymışsa, onun tesiriyle yuğurulan Wood da kendine ilk muhit olarak içtimai sahayı seçti.

1903 de avukat çıktı. Sekiz sene Londra Şehir meclisine aza oldu. 1919 a kadar bu mevkide kaldı. Ve oradan meb'us seçildi.

O gün bugündür hep yüreğinin gösterdiği yolda; insanlığı daha iyiye, daha yükseğe erişmesi yolunda çalışır.

Londra Şehir Meclisinde mütmadiyen İmar, millî sağlık sigortası, tekaüd tahsisatı, ile meşgul oldu. Büyük Harbde tekaüd maaşları hususî komitesinin ikinci reisliğini yaptı.

1917 de yiyecek kontrolörüne, ekmeğin tartı ile satılması hakkında, ertesi sene bir «sağlık nezareti» nin kurulmasına dair başvekil millî bir taktir verdi. On yedi sene sonra da bu nezarete nazır oldu.

Parlemana girmeyi 1918 e doğru düşündü. Woolurich'in tanınmış şahsiyetlerinden di. Avukatlıkta gündün güne şöret buluyordu.

Bana bunu: «Avukat olmanın bir iyi tarafı vardır: İnsan, isterse, içtimai veya siyasi hayata atılabilir. Yalnız, benim gibi iş arkadaşlarını iyi seçmiş olmak şart.» diye anlattı.

Parlemandaki hayatı parlaktır. 1918 de, Woolurich'den muhafazakâr meb'us seçildi. Hâlâ da öyledir. Ertesi sene sıhhiye nezaretinin hususî parlamenter sekreteri oldu. Üç sene sonra Başvekil sekreterliğine geçti. İkinci Baldwin kabinesinde beş yıl Neville Chamberlayn'in muavinliğini yaptı. 1931 de kısa bir müddet maarif nezareti parlamenter sekreterliğinde bulundu.

Sir Kingsley parlemada, «millî sıhhat sigorta kanunları» hakkındaki derin bilgisi sayesinde bu derece sür'atle

Kingsley Wood

ilerledi ve bu muğlak mevzuun teferruatına varıncaya kadar hâkim olduğu için az zamanda «salâhiyet sahibi» sıfatını kazandı.

Bunu bana şöyle anlattı: «Bir çok şirketlerin avukatlığını yaptım. Bu arada sıhhiye nazırı doktor Addison ve Mister Lloyd George'la tanıştım. Avam kamarasına girdiğim vakit Addison «Sihhat Nezaretinin kurulması» na dair lâyihamın tasdikinde benim parlamenter sekreter sıfatile yer almasını temin etti. Meselenin mevzuunu teşkil eden müesseselerin çoğunda hukuk müşavirliği etmiş olmanın bu yolda bana çok faydası dokundu.

Parleman sekreterinin başlıca vazifesi, şefini kollamak, onu tenkidler hakkında ikaz etmek ve cevap vermeğe hazırlamaktır. Yani bir nevi arkadaş ve yardımcı...

1924 de hususî aza sıfatile «devamlı yaz saati» lâyihasını meclise arzettim. Bu fikir 1907 de ortaya atılmış, 1908 de meclise arz edilmiş, meclis işi bir komiteye vermiş, fakat 1916 ya kadar bir netice çıkmamıştı. Mesele ancak 1925 de kanun şeklini aldı.»

Güldü: «Hiç unutmam, kanunun kabulü günü alabildiğine kar yağıyordu. Ben yaz saatinden bahsettikçe meclis hava veya bakıp gülmekten kırılıyordu.»

Sir Kingsley 1931 de posta umum müdürü oldu. Dört sene içinde servislerde büyük inkılâblar yaptı. Sivil teşkilâtının minimumu bir gözdesi olan bu idareyi eski itibarına yükseltti. Yetiştirdiği elemanlar sayesinde aynı vaziyetin kendinden sonra da devamını temin etti. Hiç bir umum müdürün bu kadar az zamana sığdırılabileceği muvaffakiyetlere ulaştı. Keskin ve pratik zekâsile etrafı araştırırken öyle kolaylıklar, öyle yenilikler buldu ki yıllarla evvel düşünülmüş olmasalar harika sayılabilirler.

Bu hizmetlerine mükâfat olarak 1935 de umum posta müdürlüğünden nazırlığa geçti. Sir Kingsley o günlere aid tuhaf bir vak'a anlatıyor:

Telefon abonelerinden biri, telefon hoşablarından şikâyetçi imiş. Bir posta mekuruna:

— Sizin şu umum müdüre yollayacağım mektubum var, der, adı ne idi unuttum amma herhalde (Londranın en ke-paze adamına) dersem, gider yerini bulur. Kingsley'i seven memur derhal cevap verir.

— Bilakis, o adrese mektub ancak yollayana döner.

★

Kingsley posta idaresinde büyük bir istatistikçi kudreti gösterdi. Yalnız bir defa mecliste nasılsa yanılır: «Senelik tasarrufunun ne kadarı bulduğu» suali ne:

— 369,000 milyon. cevabını verir. Mecliste sınırlılık alâmeti başlayınca:

— Yani, diye düzeltir; 369,000 ve önmünde üç sıfır...

On yedi yıl evvel kurulması için bütün gayretile çalıştığı sıhhat nezaretine on yedi yıl sonra (1935) de nazır oldu. Posta idaresindeki enerji ve kudretini burada da isbat etti. İyi sular, yeni yeni banyolar, yüzme havuzları, parklar, çocuk meydanları yapılmaması temin etti.

Zamanında çocuk ölüm sayısı doğum binde 57 sine yani en aşağı bir nisbete indi. Veremden ölüm ilk defa olarak 30.000 den aza, yani bir milyonda 718 ze düştü.

Geçtiği her mevkide olduğu gibi burada da tecrübe sahiblerine ve işden alanlara kıymet verdi. Maiyetine aldı. Bu, onun muvaffakiyetinin en büyük sırrıdır

★

Kingsley nezarete veya meclisteki işinden uzaklaşmadığı zamanlar Londra'da ufak bir apartman katında kahr. Asıl evi Tunbridge'de, şehrin üç mil uzaklığında, kırlar ortasındadır. Etrafı sarmalıklarla kaplı bir taş duvarla çevrilmiştir. Sokaktan bakınca görünmez. Bir yanında köy kilisesi, öbür yanında köy yoluna inen üç dönümlük bir orman vardır.

Kingsley yuvasına son derece bağlıdır. En büyük huzuru onun koynunda tadar. Kâh kütüphanesinde, kâh şirin avluya bakan yer katında durmadan çalışır. Koyu meşe ağacından masası pencerenin dibindedir. Üstünde masası annesinin resimleri durur. Kingsley siyah saçlı, güzel annesine çok benzer.

Masasının az ötesinde büyük babasının, büyük annesinin, kayının, Lord Baldwin'in resimleri göze çarpmakta. Kütüphanenin bir ucunda Sir Kingsley'e büyük bir gurur veren bir fotoğraf: Kral Core V in imzalı fotoğrafı asılıdır. Kütüphanesi zengindir. Sir Kingsley firsat buldukça okur. Romandan ziyade hal tercümelerinden ve tarihten hoşlanır.

— Hiç bir muharriri en fazla sevdiğimi söyleyemem. Zaten iş haricinde okumaya pek de vakt bulamıyorum. Arada bir korkunç bir roman okurum. Bilhassa Edgar wallace'in romanlarını...» diyor.

Kingsley muntazam yaşar. Ara sıra kütüphanesinin köşesindeki kocaman radyoyu dinler. Her gün jimnastik yapmayı pek faydalı bulur. Sabahları yarım saat yürür. Bir zamanlar ata çok binerdi. Şimdi bırakmış. Daha doğrusu vakti bulamıyor. Ne bisiklete biner, ne otomobil kullanır. Köpeklere düşkündür. Bir çok cins köpeği var.

Uçmaya fazla meraklıdır. Posta idaresinde iken bile hava nezaretinin servislerle alâkadar olurdu. Dışarıda, içerde pek çok tayyare yolculuğu yapmıştır.

Kingsley tam manasile «tabii», bir adamdır. Endişe ve füzüntüleri de normal insanınkinden ayırmaz. Yalnız iki hususî derdi olduğu söyleniyor: Biri boyu, öbürü konuşması.

Şişmanlamak istedadını ata binmek, kaplıca tedavileri ve golf ile önlemeye çalışmaktadır. Az sigara, az içki içer, hele alkolden hiç hoşlanmaz.

Düzenli konuşamaz. Vaktile bir: «Kingsley'nin sözleri anlaşılıyor, amma nasıl anlaşılacağı şaşılacak şey» demişti.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Tarihten Sayfalar

Kara Haydaroğlu

«Müthiş bir kış gününde Sarıalan belini aşan Evliya Çelebi Kara Haydaroğlu ile adamlarının arasına nasıl düşmüş ve tatlı dilile hoşca canını nasıl kurtarmıştı?»,

Dünkü kısmın hülâsası

Sultan İbrahim'in zalim idaresine karşı isyan eden ve pusuya düşürülerek öldürülen babasının intikamını almak için, Kara Haydar oğlu Mehmed bey henüz 17-18 yaşında bir genç iken 20.000 kişinin başına geçip silâha sarılmış idi. Tenkiline memur edilen Anadolu beylerbeyisi Sandıklı ovasında mağlûb ve telef olmuştur. (Yazı devam ediyor)

— 2 —

Anadolu Beylerbeyisi Ahmed Paşa, saray çavuşlarından Cafer isminde bir adamın oğluydu. Genç Osmanın Lehistan seferinde on dört yaşında iken babası gibi başçavuş olmuş ve «küçük çavuş» lâkabını almıştı. İbrahim'in zamanında padişahın gözdelelerinden bir kız ile evlenmiş, onun vasıtasile İbrahim'in karlarından birine kâhya olmuş, ve hanımının himayesile birdenbire Yeniçeri ağalığına yükselmiş, buradan da Anadolu Beylerbeyiliğine tayin edilerek Kara Haydar oğluna karşı gönderilmişti.

Kara Haydar oğlu Mehmede, ilk önce Afyonkarahisar civarında rastlamış, geri püskürtmeğe muvaffak olmuş, fakat bir gece Sandıklı ovasında gafil yatarken Kara Haydar oğlunun bir baskınına uğramış, askerlerinin bir kısmı kaçmış, bir kısmı da Kara Haydar oğlu tarafına geçmiş, kendisi de esir olmuştu.

Kara Haydar oğlunun adamları: Ahmed Paşayı soymuşlardı. Sirtında sade bir don ile bir entari birakarak onu, Mehmedin önüne yalın ayak başıaçık getirtilmişlerdi. Kara Haydar oğlu «küçük çavuş» un perişan haline acımış:

— Bana bak paşa! Bir takım bayır aşmazlara güvenerek benim gibi kafasından geçmiş bir adamın karşısına gelmek nadanlığını gösterdiğin için sana acıyordum, seni azad ediyordum. Yürü var bir daha kullanmadığın asker ile galib gelmeyeceğin düşmanın önüne gelme! Demişti.

Ahmed Paşayı o kıyafeti ile battal bir hayvana bindirmişler, Anadolu Beylerbeyisi de canını kurtardığına şükrederek Sandıklı ovasından Kutahya yolunu tutmuştu. Fakat, ilk bayırın arkasında gözden henüz kaybolmuştu ki, Kara Haydar oğlu Mehmed'in yakın arkadaşların da olan olup firarilerin peşinden gitmiş olan Katircioğlu Mehmed takibden dönmüşti. Etrafına bakılmış, göremeyince arkasına:

— Bre Haydaroğlu! Paşayı ne yaptın? Diye sormuştu. Azad edildiğini öğrenince:

— Bre oğlan! diye bağırması, ben ve sen onun eline gire idik şimdi başımız şu meydana yuvarlanırdı!

Cevap beklemeden, terini silip tozunun silkmeyen hayvana atlamıştı. Rüzgâr gibi at sürerek Ahmed Paşaya yetişmişti:

— İn aşağı bir hain!

Diye bağırarak paşayı atından yıkıp ve başını vurmıştu.

Bir kere ok yaydan fırlamıştı. Kara Haydar oğlu Mehmed ile Katircioğlu Mehmed, etraflarına ipten, kazıktan kurulmuş binlerce adam topladılar. Beyşehir, Akşehir, Seydişehir, Eskişehir ve Alaşehir taraflarını baştan başa tuttular. Köylüler, can korkusundan izlerini gizliyorlar, hattâ bazan yataklık ediyorlardı. Şimdi Sakarya kenarında görünmüşler

iken, birkaç gün sonra Beyşehir yolunda kervan vurdukları işitiliyordu.

★

Müthiş bir kış günü idi. Yirmi beş kişilik ufak bir kafil, kar, tipi, rüzgâr ve soğuktan bitkin bir hale gelmiş, fakat Kalecik ile Çubukovası arasındaki Sarıalan belini aşmağa muvaffak olmuştu. Ovanın ortasında, oldukça büyük bir köye ulaşmışlardı. Kafilenin reisi olduğu anlaşılan uzun boylu, zayıf ve gözleri zekâ ile parlayan bir adam, yanındakilere iki köy evinin kapısını işaret ederek:

— Aşıklar! dedi. Siz şu eve konun. Ben gulâmlarıma şu eve varayım, amma zulmetmeyin, birbirimizden haber dar olalım!

Küçük kafil, köy evine ayrıldı. Kafil reisinin oğlanlarından biri atından inip köy evinin çit örtülü avlu kapısını açtı, içeri girdiler. Kafilenin reisi olan adam atının üstünde doğrularak seslendi:

— Bre ev sahibi! Bre ev sahibi!..

İn cin yoktu. Yalnız, bahçede, karların üstünde on iki at bağlıydı. Bir daha seslendi:

— Bre ev sahibi! Bre ev sahibi!..

Derken evin kapısı anı olarak açıldı. İçeriden, beli kuşaklı, eli satırlı, yalın ayak, bir yiğit fırladı. Onu, ikisi tüfekli, ikisi de yalın kılıçlı dört yiğit daha takip etti. Karlar üzerinde çıplak ayakla koşarak hazır duran beygirleri atladılar. En öndeki bir hamiede kafil reisi olduğu anlaşılan uzun boylu adamın yanına varmıştı. Elindeki satır parı parı idi. Fakat beriki itidatını bozmadı.

— Esselâmünaieyküm ev sahibi! Mi safir kabul eder misiniz? dedi.

Kendisine bu kadar soğukkanlılıkla ve nazikâne hitab ediliverince ne yapacağını şaşırarak delikanlı, gerideki arkadaşlarına döndü:

— Akyakarı oğlu gelsin.

Dedi.

Bu sırada evin içinde «bre hay avıandık!» diye bir nâra gürledi ve yalın ayak yalın kılıç yedi kişi daha fırladı. Arkalarında da ak sakallı bir ihtiyar göründü. Ak sakallı ihtiyar gelenlere doğru ilerleyerek:

— Sefa geldin oğul!

Der demez, uzun boylu, zayıf yolcu atından inerek ihtiyarın elini öptü:

— Baba, halin niceedir?!

Dedi. İhtiyar bu sefer evden silâhlarla fırlayan adamlara döndü:

— Şehbazlarım! Misafir misafiri sevmeyiz, ev sahibi ikisini de sevmeyiz!

Diyecek yalın ayak, yalın kılıç atları. Na binen yiğitlerin ayaklarına düştü:

— Oğullar! Evimi barkımı harap edersiniz! İşte o ağa atından indi. Tipi ve boradan yorulmuşlar, evime düşmüşler. Siz de atlarınızdan inin!

Fakat berikiler ihtiyara:

— Bre hay Hacıbab! Bize olan siz bilmezsiniz! Biz bize indik! Bre getir çızme, zırh, tüfek, tirkeş diyerek at sirtında kılıç v tirkeş kuşanmağa başladılar. Ev sahibi ısrar ettikçe onlar «gideriz!» diyorlardı. Bunun üzerine yeni gelen küçük kafilenin reisi:

— Hey kardeşler! dedi. İman ehlinde yad olmaz. Siz kendi sohbetinizde onun; biz taşrada şu kışta kıyamette bir gece mihman olalım; ömrümüzün varları! Hele sizi hatadan saklasın şehbazlarım!

(Devamı 10 uncu sayfada)

(1) Son imtihanlarda hususî suallere en pratik cevaplar verene verilir.

"Bekârlar, niçin evlenmiyorsunuz?,"

Bekâr erkeklerin iddiaları

"Karım bir balo için yuvasını yıktı, bir daha evlenmek mi, lânet olsun!,"

"Hem elde meziyet yok, hem sadakat nâmevcud... Sonra da erkekleri itham... Evlenmek, ha... Ben aklımı kaçırmadım!,"

● Ekrem Sencer (Ankara):

"Hal ve vakti yerinde, orta yaşlı, fakat görünüşü daha genç, sıhhatli bir adamım. Üç sene evvel evlendim. Evlendiğim kızı, ilk tanıştığımız sırada demiştim ki:

— Her arzunu yaparım, sana hizmetçi tutar, iş gördürmem, gezdiririm. Giydirir, kuşatırım. Fakat ben bir garib tabiatlı, kışkanç bir adamım. Baloya götürmem, başkasının kollarında dansetmene tahammül edemem. Bunu gözüne alıyor musun?..

Bana bir kedi gibi sokularak şöyle cevap vermişti:

— Bu çok makul arzuya karşı hayır, diyebilir miyim? İstersen sensiz sokağa çıkmam. Benden istediğin çok basit ve küçük bir arzudur.

Evlendim. Üç ay geçmeden sızlanmağa başladım:

— Filâncalar bu akşam baloya gidiyorlar, biz de gitsek.. iki ahbab yüzü görürüz.

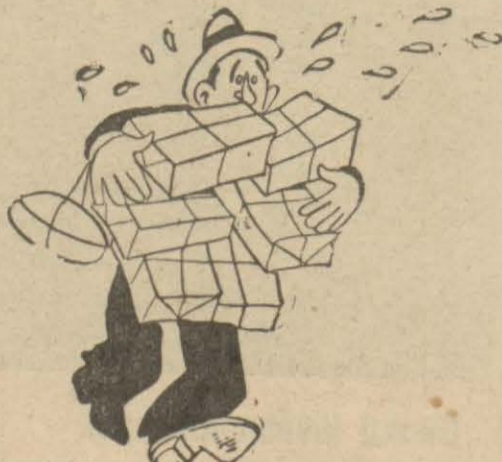
Evde kapamamıştım. Ahbab yüzüne hasret değildi. Bu teklifleri reddetmeğe başladım, tevali etti. Kat'i bir lisanla, bunu asla yapmayacağımı tekrarladım. Bir iş için İstanbul gelmişim. O da benim bulunmadığım müddette annesinin yanında kalacaktı. Avdet ettiğim zaman, onun apartman komşularımızla bir baloya gittiğini, sabahlara kadar tanışabildiklerini, hiç oturmadan dansedip, kurdularını döktüğünü haber aldım. Hem benim iznim olmadan gitmiş, hem de yabancı erkeklerin kollarında sabaha kadar dönmüştü. Hırpaladım, fakat bu sebep için yuvamı yıkmadım. Her balo lâfı geçtikçe sızlanıyor, muttasıl gitmemizi ısrar ediyordu.

Nihayet aldım, götürdüm. Şartımız şuydu:

— Başka bir erkekle kat'iyen dansetmeyecekti. Lâkin bir anlık gafletimden istifade ederek, bir delikanlının kollarında dansettiğini görmedim mi?.. Beynimden vurulmuşu döndüm. Dansettiği vakit, fena halde tersledim. Bana ne cevap verse beğenirsiniz:

— Başkalarile dansetmedikten sonra baloya niçin geliyoruz.

Aldım, eve getirdim, bu işi halletmemiz lâzım geldiğini söyledim. Hayretler içinde şu cevabı aldım:

Bekâr erkeklerin iddiası: Kadına göre erkek

— Eğer balolara gitmeyeceksek, başkalarile dansetmeme müsaade etmeyecek isen ayrılalım!

Bunu evvelâ bir kuru tehdid zannettim.

— Pekil! Dedim.

Ertesi gün eve geldiğim zaman eşyalarile, karım yoktu.

Annemin evine haber göndererek, dönmeyi ihbar ettim. Kendi yerine cevabı geldi:

— Ben genç kadını, her arzmun yapılmasını isterim. Kendimi balolardan mahrum etmek istemem. Böyle işine gelirse..

Lânet ettim, bir balo uğuruna mes'ud yuvasını yıkan karımdan ayrıldım. Şimdi onun şahsında kadınlığa lânet ediyorum. Çünkü Peygamberin dediği gibi kadınlar çok nankördürler. İşte ben bir misalim!

● Ahmed Gezgin (Kırklareli Yayıncı Caddesi Numara 32):

"Halen 27 yaşında bulunduğum halde henüz evlenmediğim düşünmemekteyim. Bir çok arkadaşlarım evlendiler. Hallerini tetkik ettim. Bana hiç te bu hususta iştiha vermedi. Birçoklarının evlenmeleri bir müddet sonra durgun ve düşünceli görmeğe başladım.

Kadınların eskisi gibi eve bağlı olmaları, ev işlerini ihmal ettikleri, moda iptilâsına tutuldukları neticesine vardım. Arkadaşlarım, evlendikten sonra iki ya üç kalarını bir araya getireceklerini umuyorlardı. Ben de öyle.. Halbuki evlenince büsbütün sefilleştiler. Kimi karısının

müsrifliğinden, kimi itaatsizliğinden, kimi de eğlenceye düşkün olduğundan şikâyet ediyordu. Koca, çalışıp getirmekle mükelleftir. Kadın evde işle meşgul olmaz, yorulan kocasını türlü dırıtilarla rahatsız ederse, o evde saadet kalır mı?.. Eve herkes hizmetçi alamaz. Kadın hizmetçi olsa bile, evde çalışmalıdır. Halbuki ben bunları gördükten sonra karar verdim. Vergide alsalar vereceğim; hayatım sonuna kadar evlenmemek fikrindeyim."

● T. Özcan (Ayaspaşa):

"Yirmi dört yaşındayım. Türkiye'nin en şirin köşesi olan Değirmendere'de bir çok bağım, bahçem ve bankada da bir miktar param olduğu halde bekârim. Yani benim evlenmeye parasızlık mâni olmuyor. Niçin bekârim, bunu izah edeyim:

Evlenmek istediğim bir kızın babası 1500 lira istemek gibi ağır bir teklifte bulundu. Başka bir kızla nişanlandım. Birbirimizi seviyorduk. Bana daima sonsuz aşkımdan bahsediyor, benden ayrı yaşayamıyacak kadar alıştığını söylüyordu. Ben buna inana durayım, bizim nişanlı başkasını sevmesin mi?.. Bir gün bizim nişanlılar geri geldi.

Kalbimde aylarca yaşadığım aşk, yuva kurmak hülyası bir dakika içinde çöktü. Kadın cinsinden birinin bu zalim hareketine maruz kalınca bütün kadınlığa düşman oldum. Böyle havaf genç kızların kuracağı yuvalardan da hayır gelir mi?.. Şimdi bu inkisarla evlenmek te mütereddidim. İstanbul geldim. Bir müesseseye yerleştim. Merd ve dürüst bir kız buluncaya kadar bekârim!"

● H. Karakaş (adresinin neşrin istemiyor):

"Anketinize cevaba, sizi böyle bir anket açmamızdan dolayı tebrikle başlamak istiyorum. Ben de zamanı gelmesi ne rağmen evlenemiyen gençlerdim. Arkadaşlarımızın mütalealarını dikkatle okudum. Kendi düşüncelerimi de bunlara ilâve etmeği faydalı buldum.

Evlenmeme mâni olan düşünceler şunlardır:

Genç kızlarımız hakikaten müsrifdirler. Ailelerinin gözleri daima yüksekte. Meselâ, ben aşağı bir hizmette sayılmam. Öyle olduğu halde dünür gön.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınlar ithamlara mukabele ediyorlar

"Kadın yalnız namusu ve çocuğu için her şeye katlanabilir. Midesi uğruna izzeti nefisini ezdiremez,"

"Daktilo, ortamekteb mezunu kız aile kadını olamazmış. Demek erkekler hâlâ kendilerine arkadaş aramıyor, zevkleri ve eğlenceleri için oyuncak arıyorlar!,"

● Kadıköy B. B.:

Türk kadınlarına kalemlerile hücum eden bütün Türk erkekleri,

Şimdiye kadar yaptığımız hücumlara cevap vermemiş olmamız sizlerin ithamlarınızı kabul ettiğimizden, veya cesaretsizliğimizden değildir. Bu nevi ithamlara cevap vermeğe tenezzül etmediğimizdir. Fakat ne olursa olsun Bayan Suad Dervişin ikazı üzerine artık size cevap vermeği bir vazife biliyoruz.

Sizler kendinize zevce olarak intihab edeceğiniz Türk kadınlarının şahsî ve umumî vasıflarında o kadar yanılıyorsunuz ki..

Onun bir süs eşyası ve bir zevk aleti olmaktan kurtulduğunun bile daha farkında değilsiniz. Bir kere kız mekteplerine bakınız. Gerek san'at ve gerek meslek mektepleri hıncahınç doludur. Bu genç kızlar niçin okuyorlar, niçin dinliyorlar, siz daha bunu öğrenmemişsiniz!

Türk kıza bu hareketi ile bir ideal peşinde koşmaktadır. Bu ideal süslenmek için, kocasının parasını eğlencelerine ve tuvaletine harcetmek için, yuvasının sadetini bozmak için okumak değildir.

O yalnız yarın için çalışıyor. Ailesini mes'ud etmek, çocuğuna en yakın, şefkatli bir ana olmak ve nihayet yavrularını yüksek bilgisile ruhan ve bedenensiyerek vatanına kendi gibi faydalı uzviyetler, sevgili topraklarına kuvvetli kollar yetiştirmek için yırıyor.

Her kaidenin istisnası olabilir. Fena kadınlar da bulunabilir. Fakat düşününüz, bunların sebebi gene sizler değil misiniz? Kadının en büyük vasfı hassasiyet ve izzetinefsini korumasıdır. Kocasına karşı en küçük bir şüphe, manasız bir takım gürlütüler yani aile geçimsizliği kadının kalbünde bir intikam hissi uyandırabilir. Çünkü gururunu ayaklar altında ezdirmek istemiyordur. Türk kadını yalnız namusu ve çocuğu için her şeye katlanabilir.

Hepinizin, günlerdenberi, görmeden, bilmeden çala kalem yazıp dururken düşünmüyor musunuz ki bu büyük suçları üzerlerine yüklettiniz insanlar, daima kendilerine muhtaç olacağınız kıymetli varlıklardır. Söylenecek şey çok, fakat

Kadınların iddiası: Erkeğe göre kadın bir Türk kadını sıfatile ben kısaca teessüflerimi bildirmek isterim.

● Ankara M. A.:

Hayatta erkekle kadın arasında olan iyi münasebetler ancak anlaşmakla ve birbirini anlamakla başlar ve nihayete kadar gider. Fakat erkeklerimizin hevesleri gelip geçicidir. Bir kadının veyahud bir kızın peşinde aylarca, gümlerce dolansınlar, nihayet onu kendine mal ettikten sonra ihmal etmeye başlarlar ve işte o zaman kadın ne yapsın? Sevilmeye, gezmeye, giyinmeye onun da ihtiyacı vardır. O da erkek gibi gezmek, eğlenmek ister. Fakat erkeklerimiz maalesef bu noktalara ehemmiyet vermiyorlar, kadını ihmal ediyorlar, başka bir kadın buluyorlar, işte gürlütü de kopuyor. Birçok boşanma ve gayri meşru yaşamalara sebebiyet veren erkeklerimizdir.

"Kadınlar çok para istiyor" diyorunuz, hayır hiçbir zaman kadının parada gözü yoktur. Evet hayatta saadet için para şarttır. Fakat her şeyden evvel ilk tarafın birbirine bağlanması lâzımdır. Kocasının parası çok, gezmelerde, barlarda, meyhanelerde başka kadınlarla dolarsa kadın çocuklarla evinde veyahud hizmetçi ile karşı karşıya kocasının gözyaşları içinde beklerse bu parada saadet olur mu?

Maalesef erkeklerimiz kadınları idare etmesini bilmiyorlar. Bir kadın hiçbir

(Devamı 10 uncu sayfada)

Edebi tefrikamız: 13

KÖYDEKİ DOST

Burhan Cahid

— Çocuklarımla beni ayıran hayat farkına hürmet ederim. Onlar gençdiler. Hisleri anılmamış, kalbleri yıpranmamıştı. Onları şehir hayatına bağlayan ihtiyaçları takdir ederim. O yaşlarda köy hayatına bağlanmağa imkân yoktur. Çiftlik onlar için ancak yeknesak hayat varyetesinde küçük bir numara olabilir. Fakat hayatın büyük faciasını yaşadiktan sonra sığındığım çiftlik benim için bir arzımevuddur. Burada benliğimi, varlığımı daha iyi hissediyorum. Kendi felsefem ve kendi düşüncelerimle endişesiz, münakaşasız yaşam.

Osman bey tezini müdafaa eden bir biyoloji profesörü gibi çiftlik hayatı üzerinde mütalea yürütürken Vildan hanım yuvasından kanadlanan bir kırılma gibi camlı kapıdan fırladı.

— Şövalyeden mühim haberler haba. Dün vurduğun sülünleri a'la maitr d'Hotel yapıyor. Hoşunuza gitti mi?

Kızım evinin işlerinde meşgul görmek babasını pek sevindirdi:

— Mükemmel. Fakat biraz yanıma gel de yüzünü doya doya görelim.

Kısa kollu, kısa etekli beyaz keten spor elbisesi, öçkesiz iskarpinleri, küçük mekteb çocukları gibi kenarları tersine kıvrılmış şosetleri ile bu kurşunü gözlü, altın başlı genç kadın bugün hakikaten yaramaz, afacan bir çocuktur. Babasını görmüş olmasının onu şımarttığını zannetmiyorum. Çünkü bu halleri onun tabiatında var. Bu havaf görünen altın kafadan da ağır felsefeli fikirler nasıl çıkıyor bilmem. Yolda hayat hakkında söyledikleri hâlâ beynimin içinde paslı bir çivi gibi ağır yaşıyor.

İkimizin karşısında bir piliyana yatmakla oturmak arasında uzandı. Ellerini altın kafasının altından kenetledi. Zaten kısa etekleri diz kapaklarını aşmıştı. Düzgün, yuvarlak ve uzun bacakları nefis bir Lübnan nuzu gibi.

Onun yerinde bir başka kadın bunu yapmış olsa mutlak bacaklarının güzelliğini göstermek istemesine verile-

bilir. Fakat bu kadın o kadar tabii ki, tabii görünmesine ihtiyaç yok.

Kadınların güzel taraflarını göstermek ihtiyacı en aptallarına şeytanca fikirler ilham eder. Erkeği mağlûb edecek silâhlarını kullanmasını pek iyi bilirler. Fakat bana öyle geliyor ki Vildan böyle uzvi hareketlerle muvafak olmayı düşünmeyecek kadar zekâsına ve bilgisine hâkim. Kadının bilgisini ve zekâsını en müthiş silâhtır. Gözlerinin engin renkleri, vücudünün istihlal hatlarıle erkeği bağlayan kadınlar ilk defa kuvvetli bir zafer kazanır. Fakat bu silâhlar öldürücü değildir. Zaman geçtikçe tesirleri azalır, söner ve bir gün gelir erkek bu silâhlara nasıl olup da mağlûb olduğuna hayret eder. Fakat erkeği zekâsının kuvümları ve bilgisinin ağlarla yakalayan kadın için zafer ebedidir.

İşte Vildan bu ikinci galiblerden.

Şimdi karşımızda kurşunü gözleri yeşil kestanelerin koyu gölgelerine dalarak konuşan genç kadını dinliyoruz. Biraz evvelki hırçın, yaramaz hal bırakmış. Fırtınadan sonra durulmuş deniz gibi sevimli ve hoş onun afacanlığı daha sevimli ya.

Babası soruyor:

— Ey anlat bakalım. Cevad bey o masaydı çiftliği hatırına bile getirmeyecektin değil mi?

Gözlerini yumarken franbuvar dudakları arasından Çin mısırı gibi muntazam dişleri göründü. Cevap yerine bu mes'ud ve çapkın tebessümü kâfi görüyordu.

Babası onun tabiatlarını bildiği için başını sallıyor, sonra bana dönüp izahat veriyor:

— Vildan ne haşarı kızdı tasavvur edemezsiniz. İsviçrede okuduğu pansiyonun direktörü kaç kere bana yazdı: "Kızınız derslerde, vazifelerde hayret edilecek muvaffakiyet gösteriyor. Fakat pansiyonun inzibatı onun yüzünden daima tehlikededir."

Vildana yazıp soruyordum:

— Sen neler yapıyorsun ki direktör böyle der yanıyor?

Hiç unutmam bir defasında şöyle bir cevap almıştım:

— Bir şey yaptım yok baba. Yalnız geçen gün sabah duasına giden direktörün eteklerini arkadan kaldırıp beline tığneledim. Bir kepezellik oldu. Benden bildiler. Amma o kadar sıksa bir kadın ki değnek gibi bacaklarını görmek için bundan başka çare yoktu baba. Bunda benim ne kabahatim var!

Babası anlatırken Vildan o günleri hatırlamış gibi kıs kıs güliyordu. Dedim ki:

— Bu yaramazlıklar herhalde samimî birer çocukluk hatırası olarak kalmış-

tır. Yoksa Süleyman beyin geleceği vardı.

Osman bey kakkahasını savurdu: — Nemünasebet daha geçen kişi sıcak odasında çalışırken müthiş bir kar topuna tutulduğunu hâlâ unutmamıştır.

Bu şikâyet Vildana harekete getirdi. Ellerini başının altından çekti:

— Amma hakkım yok muydu baba! Koca kuş geçti. O kadar rica ettiğim halde bir gün olsun şehirden çıkıp şöyle doya doya bir kar topu oynamadı.

Ve sonra bana dönerek sordu:

— Siz söyleyin Cevad bey hakkım yok mu?

Güldüm:

— Eğer kocaların vazifeleri arasında kar topu oynamak da varsa şüphesiz hakkınız var.

Osman beyin kuşları ürkünün kakkahası top gibi patlarken Vildan hanım ince kaşları çatıldı ve dudakları şimşek gibi açılıp kapandı:

— Teessüf ederim.

Pot kırıldığını biliyordum. Fakat iş lâtifeye dökmekten başka çare yoktu.

Dedim ki:

— Evli olmadığım için bu bahış söz söylemeye salâhiyetim de yok.

(Arkası var)

MİZAH

Peyami Safa ve Server Bedi

Muhittin Birgen meb'us olduğu zaman (mu'arririmiz meb'us oldu) diyen (Cümhuriyet) gazetesi, bilâhare arkadaşımız bir makalesinden dolayı Partinin müahazesine uğrayınca onun hakkında (Son Posta başmuharriri Partide özür diledi) serlevhasını kullanmıştı. Muhittinin «Son Posta» ya intisabının bu hatırlanış tarzı nazarı dikkatiimizi celbetmiş, bunu (Cümhuriyet) gazetesine yakıştıramadığımızı söylemiştik.

İşte (Cümhuriyet) de (Server Bedi) imzasile «Son Posta» ya verilen cevap:

«Özür dilemek (Son Posta) gazetesinin an'anelerindedir. Vaktile hükümete karşı da özür dilemişti. Muhittin, şimdi bu an'anevi devam ettirmiş oluyor..»

«Son Posta»nın tahrir heyetine aid salonda arkadaşlar toplanmış, bu yazıyı görüşüyorlardı. İrfan âlemimizde bizim Babâli, her sene birçok gençlerin gelip geçtikleri bir transit merkezi rolünü oynar. Bu itibarla çocukların bir kısmı genç ve yeniler... (Server Bedi) i tanımadılar...

«Bu da kim? diye sordular. İçlerinden biri, en eskisi, bilgi bir tavırla:

«A tanıyıyor musunuz, Peyami Safa'dır! dedi. Herkesin iç yüzü başka, dış yüzü başkadır amma, bizim bu ağır başlı zannedilen orijinal muharririmiz iç yüzünü de saklamıya Nizum görmiyerek

(Server Bedi) ismi altında teşhir eder. Onun iki yüzü olduğu meşhurdur.

Server Bedi'nin kim olduğu arkadaşın bu iğneli ifadesile az çok anlaşılıyordu. Şimdi ikinci muammaya gelmişti.

Sual gene ortaya atıldı: «Bir Türk gazetesinin Türk hükümetinden özür dilemesi olmaz bir şey değil amma, bu iş ne zaman ve nasıl olmuş?»

Bu sual karşısında demin bülbül gibi öten bilgi arkadaş ta sustu. O da müessesenin bütün tarihini bilecek kadar eski sayılmazdı.

Nihayet bir başkası çareyi buldu: «Peyami Safadan soralım. Çünkü o zaman Peyami, «Son Posta»nın muharriri idi. «Son Posta»nın muharriri olmakla övünüyor ve bu müessesenin ekmeğini yiyordu.»

Niçin evlendiniz?

Son Posta bekârlara sordu: — Niçin evlenmiyorsunuz? Ben de başka bir anket tertib ettim. Evlilere sordum:

— Niçin evlendiniz? Bu suali sorduğum evlilerden hiç biri bana cevap vermedi. Suali değiştirdim. Başka bir tarzda sordum:

— Evlendiniz de ne oldu? — Evlendim ve muradıma nail oldum.

Hakkında ufak bir tahkikat yaptım ve kim olduğunu öğrendim. İşsiz güçsüz, parasız puluz bir insanmış, evlendiği kadının iki apartmanı varmış.

Aynı suali sorduğum ikinci evliden de şu cevabı aldım:

— Evlilik hayatında gördüklerimi, size lisanımla anlatamam.

Onun da hakkında tahkikat yaptım. O da doğru söylüyordu. Evlilik hayatında gördüklerini lisanile anlatamazdı, çünkü her gün karısından dayak yermiş, sopaların bir sırt üstünde çıkardığı sesler ağızla tarif edilmez ki!

Aynı suali sorduğum üçüncü evli musikiye meraklı olsa gerekti, bir şarkıya başladı:

«Bana ne oldu da ben bilemem,»

«Eski halimi hiç göremem.»

Evlilerin peşini bırakmıyordum. Dördüncü olarak rastladığım da evli bir kadındı. Ona evli erkeklere sorup ta cevap alamadığım suali sordum:

— Niçin evlendiniz?

— Annem gibi olmak için!

— Anneniz ne yapardı?

— Babama çile doldurturdu.

— Yalnız bunun için mi evlendiniz?

— Yalnız bunun için olur mu?.. Bir de kızım olsun istedim.

— Kızınız olacak ta ne olacak?

— O da evlenecek..

— Neye?

— Annesinin yerini tutmak için!

Acaba bütün evli kadınlar da böyle mi düşünüyorlardı, bir başka evli kadın buldum.

— Ya siz, dedim, siz niçin evlendiniz?

— Kocamı mes'ud edebilmek için.

— Ne iyi, keşki her kadın sizin gibi olsa...

— Evet, dedi, keşki her kadın benim gibi olsa, kocamı mes'ud edebilmek için her şeyi yapıyorum. Düşünün bir kere, tek o her zaman karşısında beni güzel giyinmiş, güzel boyanmış, güzel taranmış görmesi için, her şeyimizden, onun giyiminden, yiyeceğimize kesiyor, ken dime birçok elbiseler ısmarlıyorum.. Her gün güzellik enstitülerine gidiyorum, saçlarımın boyasını, kıvrıklarını tazeletiyor, makyajımı yapıyorum.

— Ağaca çıkıp kiraz koparmak için mi otomobili oraya dayadın?

«Fransız karikatürü»

Hangi kutub

Kutub seyahatinden dönen dalgın âlim anlatıyordu:

— Biz tam kutub noktasına gitmiştik.. Arkadaşlarımıza döndü:

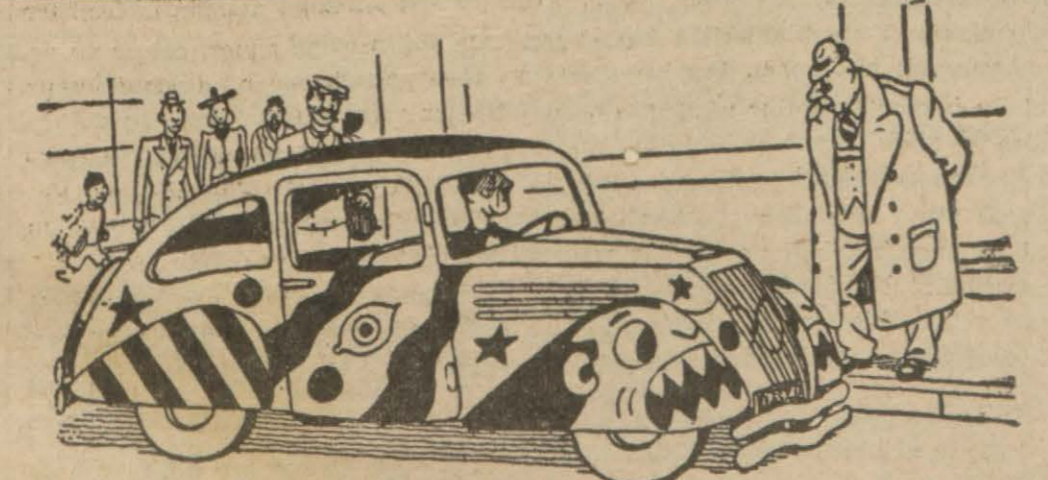
— Hangi Kutubdu gittiğimiz, şimal kutbu mu, cenub kutbu mu?

Yağmur ve tayyare

İki kırlangıç havada birbirlerine rasladılar, altlarında tayyareler uçuşuyordu.

Biri diğerine haber verdi:

— Tayyareler bugün alçaktan uçuyorlar, zannederim, yağmur yağacak!

— Güzel değil amma, kim görürse kaçıyor. Bu yüzden adam çığnıyormuş.

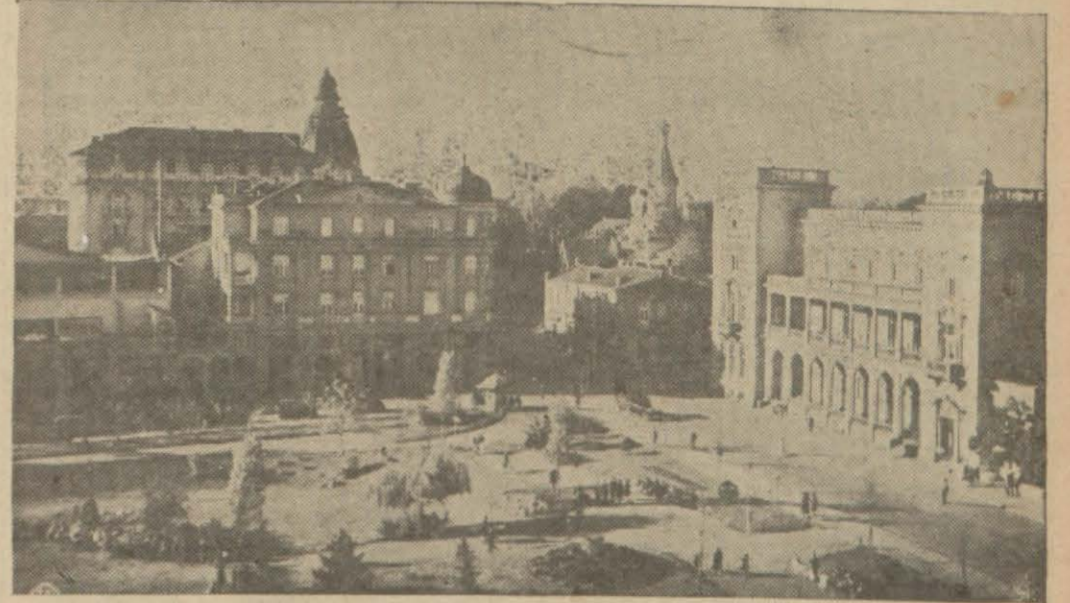
«Fransız karikatürü»

AVRUPA VOLKANINDA

Bulgaristan nihayet kararını veriyor mu?

Sofyaya giden bir yolcu neler görür, neler duyar?

Yazan: Ercüment Ekrem

Sofyadan bir manzara

-Sofya 8 Temmuz 1939-

Seyahat, insanların başka mahlûklar üzerindeki tefevvukunun nişanelerinden biridir. Vakiâ hayvanlardan bazıları ve ezcümle kuşlar da, kış, yaz bir iklimden diğerine göçerler. Ancak bu onlarda insaniyet ve şuuruz bir hareketler. İnsan gezerken görür ve öğrenir. Üstünlüğünü temin eden de budur.

Atalarımız: «Çok geçen çok şey bilir..» demişler. Her halde, yerinden kımıldamayan paslanmağa mahkûmdur. «Mandıra nendi şecer nabit olur sabit olanlar..» sözündeki ince alaya dikkat ettiniz mi? Bu mısranı kaili sabit olan adamın kütükten farkı olacağını açık ifade etmiş te biz bunu hikmet sanarak, asırlarca hayran olmuşuz.

Ben kendi hesabıma, seyahat etmesini çok severim. Evliya Çelebiye hayranlığımı seyyahî âlem olduğundandır. İnsanların hep bir yerde durmayıp hareket etmek, bir diyardan ötekine mütemadiyen gidip gelmek için yaradılmış olduklarına kailim. Tarihi beşer bu hususta beni teyid eder. Bizim cedlerimiz Gobi çölünden şimal denizine kadar kaç akın yaptılar?

Bu kımıldanmak ihtiyacı, Umumî Harbden sonra, seyahati takyid eden binbir müşkülâta rağmen, daha ziyade artmış, insan zekâsı seyahat vasıtalarını çeşitlendirmiş; onların süratini artırmakla mesafeleri hiçe indirmiştir.

Öbür taraftan, hâdisat ta bazı insanları terki darü diyar etmeğe, adeta seyyar bir hale gelmeğe sevk etmiştir; ve dünya yolları, hiç bugünkü kadar Yahudi seyyah izdihâmı görmemiştir.

Dün gece, ekspresle Sirceki istasyonundan hareket ettikten sonra, gündüzün damında biriktirdiği güneşin hararetini buram buram tepelerimize kusan vagonun içinde bunları düşünüyordum.

Ekersiya buradan boş kalkan bu trenin içinde bir Türk kafilesiyiz. Yol arkadaşlarıma gıpta etmiyorum dersem, inanmayın. Zira onlar Newyorka, sergiye gidiyorlar. Benim gibi yolda incek değiller. Ve bahusus benim gibi muayyen bir vazife ile seyahat etmiyorlar. Keyifleri için yola çıkmışlar. Bir buçuk ay politika dedikodularından uzak, kulak dindirecekler. Ben ise, politika gayesinin içine dalmağa gidiyorum...

Yazın tren yolculuğunun ne kadar feci olduğunu bilirim. Neyleyim ki benim için bu tarihi ihtiyar etmekte zaruret vardı. Vapurla seyahat, adama uzun günler su ile gök yüzünden başka bir şey göstermez. Halbuki ben muhtelif milletlere mensub insanları görmek, onlarla konuşmak, fikir testi etmek, ibret almak için çıktım İstanbuldan. Ve bu havasız, sık ve dapparacak kompartimanın içinde eski kervan yolculuğunun zahmet ve beataatni düşünerek kendi kendimi teselliye çalışıyorum. Ecdadımız nasıl da tahammül ederlermiş? İhtimal ki gönüller genişti..

Bizim hudud memurlarımız hakkında ne hissettiğimi kaydetmeden geçemeyeceğim. Sık seyahat eden bir kimsiyim. Gezdiğim yerlerin hiç birinde Türk memurları kadar terbiyeli, nazik, ve vazi-

felerini, ağırlığına rağmen incelikle ifadenlere rastlamadım.

Pasaport, gümrük ve döviz muayenesi süratle görülmüyor. Yolcunun izzeti nefsi kıl kadar incinmiyor. Gurbete çıkan her Türk, memleketinden gururla ayrılmak tadır. Zira inkilâbımızın ehemmiyet ve vüs'atini hudud boyundaki mütevazı, fakat çok kıymetli zabita ve gümrük memurlarımız bir kere daha teyid eylemişlerdir.

Gece.. sıcak.. kapkaranlık bir cehennemde ilerliyoruz. Dapparacak yatağın içinde uyumağa imkân yok. Yol arkadaşım da benim kadar bunalmış, amma cesur değil. Pencere açtırmıyor. Hoş! O açtırsa da, lokomotifin bacasından içeriye giren kurumdan, Afrika zencilerine dönmek için biz kendimiz açmıyoruz.

Sabahı böylece ettik. Saat iki. Sofyadayız. İstasyon Bulgar ve Mısır bayraklarıyla donanmış, garib bir vaziyet. Mısır hariciye nazırı Yahya Abdülfettah Paşa dün sabaha kadar burada imiş. O Belgradta giderken, Bulgar başvekili Köseivanof da gider.

— Kusura bakmayın! Hatırlı bir yere davetliyim! diye özür diliyerek, misafiri ni ortada bıraktığı gibi Berliini boylamağ. Sofyada, fırsat bulup birkaç zat ile konuşum. Edindiğim intiba şudur: Almanyanın Çeko-Slovakya'yı, İtalyanın da Arnavudluğu yutması, Mihver devletlerinin Balkanlar üzerinde ne gibi bir niyet beslemekte olduklarını göstermiştir. İngilterenin birdenbire araya girmesi bu niyeti sektelemiş ise de, iddialara göre, Bulgaristan, Mihver devletlerine mümaşat etmeğe kendisini mecbur görmekteydi.

Zira Bulgaristan da, İtalya ve Almanya gibi (metelib sahibi) dir. Harbi Umumide faka basıp yanlış tarafı tutmuş ve neticede zarar görmüştür. Nöyi muahede desile kolu kanadı kırılmıştır. Lâkin o vakitki müttetikleri, sonradan haklarını ihkak etmişler, Bulgaristan ise bu mahariyetle erişememiştir. Şimdi Bulgar başvekili, işte, diğer Balkan devletlerinden aramakta bulunduğu kendi haklarını ihkaki için, Almanyanın müzaheretini istemeğe gitmiştir.

Sofyada, Bulgaristanın revizyonist, yani muahedelerin tashihi taraftarı bulduğunu kimse gizlemiyor. Ve bu zihniyet gözleri o kadar bürümüşdür ki, günün birinde, Mihver devletlerinin tarafını tutacak olan Bulgaristanın hokkanın altına gideceğini hiç kimse düşünmüyor.

Burada dolaşan şayialara göre, Köseivanofun halen Berliinde, Hitlerle yaptığı müzakereleri takviye maksadile, pek yakında kral Boris te Berline gidecektmiş.

Hakikati gizlemeyen mehafilde iddia edildiğine göre, kral Ferdinandın meşhur Alman dostluğu oğluna da aynen intikal etmiş işi. Milletinde, şimdilik temayülü bu merkezdedir. Bununla beraber, resmî şahsiyetlerden, biraz daha objektif düşününler, bir harb vukuunda Bulgaristanın mutlaka bitaraf kalması lüzumunu idrak etmektedirler. Zira, Mihver devletleriyle teşriki menafiyeldiği takedird, daha Almanya veya İtalyanın fiilî yardımına vakit kalmadan,

(Devamı 10 uncu sayfada)

Rüya tabirleri

Rüyasında kedi ile köpeği bir arada gören bir insan az zaman zarfında evlenecektir.

Rüyasında bir ressam gören insan, o günlerde bir kazaya uğrayacak, kaza neticesinde vücudü ve yüzü tanınmayacak bir hale gelecektir.

Rüyasında bir şair gören insan eğer erkeğe işinden çıkarılacak, aç kalacaktır. Eğer bir genç kızı hiç kimse yüzüne bakmayacak, ömrünün sonuna kadar kendine bir koca bulamayacaktır.

Rüyasında bir otobüs gören insan iyi bir evde kiracı ise ev sahibi tarafından o evden çıkarılacak ve iyi bir ev bulamayıp, kendi elle yaptırdığı derme çatma bir kulübeye sığınmak mecburiyetinde kalacaktır.

Rüyasında kendini bir plâjda gören insan, az zaman zarfında iflâs edecektir.

Rüyasında bu kalemin gören bir erkek, modern ve güzel görünmesini bilen bir kadınla evlenecektir.

Rüyasında timarınaneyi gören bir insan kalabalık bir aile içine iç güveyi girecektir.

Rüyasında kendini çorba içerken gören bir insan az zaman sonra bir Avrupa seyahatine çıkacaktır.

Rüyasında, kendini bir tramvayın kapısını açarken gören bir insan Çoban Mehmedî yenecek derecede kuvvet kesbedecektir.

Rüyasında kendini sayfıyeye taşınmış gören insanın başına bir belâ gelecek ve o insan bu belâdan altı ay kurtulmayacaktır.

SİNEMA

Michele Morgan'ın en yeni filmindeki karakteri

Güzel Fransız yıldızı "Antrenöz," adındaki bu filmde hem iyi, hem de fana bir kadının rolünü yapıyor

Michèle Morgan; en son çevirdiği «Şimal Kanunu» filminde

İnsan büyük bir san'atkar olur. Fakat sıkılganlığı bir türlü bırakamaz. Ve gene insan san'atkar olur ve san'atkarlık icabı olarak «meş'um kadın» rolleri yapar. Fakat ne garibdir ki hayatta uslu bir insandır.

Bütün sinema münekkidlerinin itti-fakla san'atkarlığa nasbeyledikleri on sekiz yaşındaki Michèle Morgan da işte böyle insanlardan biridir.

Bu kadar süratle yükselişi muhakkak onu biraz olsun gururlandırır... Fakat bu hal onu hiç değiştirmedir. Olduğu gibi kaldı. Sade ve sakin bir kız olarak...

Bundan iki sene evvel stüdyonun kapısından giren sıkılgan kız ne ise, gene odur...

Güzel Michèle Morgan en son olarak «L'entraineuse» adında bir film çevirmiştir. Bu sefer eline geçen para ile Parisin merkezinde bir apartman kiralamıştır...

Gazeteci arkadaşlarından biri ona apartmanını ne tarzda döşeyeceğini sormuş, san'atkar şu manidar cevabı vermiştir:

«Eski tarzda tabii! Eskimeyen şey eski şeydir! Görmüyor musunuz, gün geçtikçe hep eski modalara rücu ediyoruz.»

Ve aralarında şöyle bir konuşma başlamış:

«Son çevirmiş olduğunuz filmdeki rolünüz ne idi? Beğendiniz mi?»

«Bu filmde ben iki şahıs temsil ediyordum... Rollerimi sevdim... Filmin nasıl bittiğini soracağınızı beklemeyeyim. Film ne iyi, ne de fena surette bitti. Herkesi memnun bırakmak gayesiyle filme iyi bir netice verildi. Hayat gibi! Bu filmdeki iki rolüm hakiki hayattaki insanların rolü gibidir. İnsanlar da hayatta iki, üç rol oynamazlar mı? Bir insan bir «tek» insan olamaz. Zamana, mekâna göre insan değişir... Herkese başka gözükür... Başka surette intibalar bırakır... Ben de bu filmde hayatımızı temsil etmiş oldum... İnsan ne garib mahlûktur... Hem iyidir, hem fenadır... Hem doğru söyler, hem de yalan... İşte benim filmim budur!»

Kadınlar ithamlara mukabele ediyorlar

(Baştarafı 8 inci sayfada)

zaman ihmal edilmez. Kadın ruhu gayet hassas ve incedir. Ne kadar kaba bir kadın olursa olsun gene kadındır, onu imale gelmez. Onun her zevkini ve onun eğlencesini düşünmeli. O da insandır. Diyeceksiniz ki: «Eğlence para ile olur.» Evet fakat parasız olduğunuz zaman bile kadının gönlünü almak, onu sokağa çıkarıp gezdirmek ve ona ufak tefek meşguliyetler bulmak, hülâsa onunla alâkadar olmak, o kadın için en büyük bir zevktir.

Erkeklerimiz: «Daktilo ev kadını olmaz» diyorlar, orta mektep mezunu bir kadın da ev kadını olamazmış, hayret! Bu sözlerden şu çıkıyor ki erkeklerimiz hayatta arkadaş aramıyorlar, nihayete kadar geçinmeye de gönülleri yok. Ancak zevkleri ve eğlenceleri için kadın arıyorlar. Kadınlarımızı kandırıyorlar ve bin türlü mավallar okuduktan sonra arılar gibi çiçekten çiçeğe konmaya devam ediyorlar.

Sonra şimdiki bir de başka usul çıktı: Erkeklerimiz kadınlara beraber yaşamaıyı teklif ediyorlar ve nihayet kadını evlerine alıyorlar, bugün evleneceğiz,

yarın evleneceğiz diye oyalıyorlar, neticede gayri meşru yaşamaya devam davet ediyorlar. O zaman aralarında gürültü çıkıyor ve kadın «nebur oluyor evini terk etmeye! Halbuki erkek onu nikâhla almış olsaydı belki bu kavgalara sebebiyet vermiyeceklerdi ve belki de ölüncüye kadar birbirine hayat arkadaşı olacaktı.

Diyeceksiniz «peki evli olanlar niçin boşanıyor?» Hep ihmalcilikten, kadını ihmal etmelerinden! Hayatın her cilvesini bilen mütekâmil bir erkek ile kadın birbirine anlaşır. Fakat kadın hayatta her şeyi görmüş, geçirmiş ve tam bir hayat arkadaşı ararken karşısına hayatın ne olduğunu bilmiyen bir erkek çıkar ve onunla evlenirse işte bunlar mes'ud olmazlar.

Aile saadetinde anlaşma şarttır. Her iki tarafında müsavı olması lâzımdır. Bekâr baylar! Evleneceğiniz herhangi bir kadın sizi mes'ud eder, fakat siz kadını ihmal etmemelisiniz, evlerinize erkeken gidip diğer kadınlarla gayri meşru yaşamaları kaldırmalısınız ve bilhassa seviyorsanız evlenmelisiniz. Bu suretle mes'ud olursunuz.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

PERŞEMBE 13/7/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği: 1 — - Muhayyer peşrevi. 2 — Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: Seni ey dil. 3 — Sadettin Kaynak - Muhayyer şarkı: Adına and içerim. 4 — - Ut taksimi. 5 — Lem'i - Uşşak şarkı: Ruhunda buldum. 6 — Lem'i - Uşşak şarkı: Neler çektim neler canan. 13: Memleket saat ayarı, ajans, ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19.05: Müzik (Melodiler - Pl.) 19.15: Türk müziği (Fasül heyeti.) 20: Memleket saat ayarı, ajans, ve meteoroloji haberleri. 20.15: Konuşma (Ziraat saati.) 20.30: Türk müziği (Halk türkülleri.) 20.50: Türk müziği. 1 — Osman bey - Hüzzam şarkı: Neşeyabi lütfun olsun. 2 — İshak Varan - Hüzzam şarkı: Bilemem ben de nasıl düştüm. 3 — Ahmed Rasim - Segâh şarkı: Benim sen nemsin ey dilber. 4 — - Ayaş halk türküsü: Ayva çiçek açmış yazım. 5 — - Mahur türküsü: Tepeler tepeler. 21.10: Konuşma. 21.25: Neş'eli plâklar - R. 21.30: Müzik (Schumann - Piano konsertosu, çalan Alfred Cortot - Pl.) 22: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Franz Liszt - İkinci Macar rapsodisi. 2 — Hanns Löhr - Büyük Vals. 3 — Tschalkowsky - Hazin şarkı opus 40. No. 2. 4 — J Brahms - Macar dansı No. 17. 5 — Knudage Rilsager - Bir entermezzo. 6 — Rubinstein - Kostümlü balo süitinden Napoli balıkları. 7 — Hanschmann - Andalusia (İspanyol vals.) 8 — Lautenschlager - Yıldızlara doğru (Fantezi.) 9 — Hanns Löhr - Dügün marşı. 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 23.20: Müzik (Cazband - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 7 nci sayfada)

Bu sözler üzerine silâhlananlardan biri atından indi ve yeni gelen bu uysal, tatlı sözlü adamla kucaklaştı. Ev sahibi olan ihtiyar:

— Oğullar! İnin! Akşam da taam edin! deyince beriki:

— Vallahi Hacıbaba! Ben ve oğlanlarım alabaş köpek gibi açız. Hemen sofrayı şu karın üstüne getir de yiyeiriz. Pir baba çorbasını evvel getir, su pastırmasını sonra; buzlu hoşaf turşusunu da unutma, harareten yüreğim yanıyor!

Diye cevap verdi ve karların üstüne bağdaş kurup oturdu. Bunun üzerine evden dışarı fırlayanlardan bir delikanlı:

— Bre beyim, bu yiğit pek yarandır; zarar gelir adam değildir! dedi. Hepsi atlarından indiler. Misafiri evin içine davet ettiler. İçeride ocak yanıyordu. Ateşin karşısına dizildiler. Birisi, yolcuya:

— Sen kimsin? Nereden geliyorsun? diye sordu. Yolcu:

— Bana Evliya Çelebi derler, dedi. Seyyahı âlemim, bu yolları babam evi gibi bilirim; ve tuz ekme hakkını birer yiğitim!

Ortaya sofraya kuruldu. Evliya Çelebi ile, elleri silâhlarında ve gözleri kapıda olan bu esrarengiz adamlar sininin etrafına oturdular. Tam bu sırada içeriye bir delikanlı girdi. Yaşı on yedi, on sekiz var yoktu. Yanık derili ve kumraldı. Çok güzel bir yüzü vardı. Bir keçekülâhın etrafına sardığı beyaz yemeninin altından bükülmüş bükülmüş taşın saçları kulaklarının kenarından kıvrılmış, ensesinde de top top olmuştu. O, salına salına ilerlerken hepsi ayağa kalkıp kendisine yer göstermişlerdi. Genç, içlerinden birine Evliya Çelebiyi gösterdi:

— Katircioğlu! dedi. Şu gidi bizi bu saat allak bullak etti. Çizmesiz, pabuçsuz, çıplak ayakta binip silâh kuşan - durmağa vakit bırakmadı. Şundan ibret alın! Bu iş cümlemize bir nasihatdir. Gafil baş tez gider! Avrat gibi ateş bacağı deyip kapanırsınız. Ya bu yiğit nâra çal - mayarak yirmi otuz adamı ile bizi çevirdi, cümlemizin hali ne olurdu? Hele bir düşünün! Ne dersin Anyağanlı? Ne dersin yeğen Hüseyin? Ne dersin Akyakaloğlu? Sen ne dersin Kara Memo?

Hepsi bu gencin sözünü tasdik ettiler. — Belii!.. Fena olurduk beyim! Dediler.

(Arkası var)
Reşad Ekrem

Bekâr erkeklerin iddiaları

(Baştarafı 8 inci sayfada)

derdiğim zaman, vazifemi, kazancımı öğrendikten sonra red cevabı alıyorum. «Daha henüz kızımızın yaşı müsaid değil!» diyorlar. Bahane.. Bir çok mütevazi gençler bu bahanelerle atlatıyorlar. Kız evde daha paralı bir müşteri bekleyen meta gibi kalıyor. Herkes dengini ister. Dengim olan kıza bana vermiyorlar diye ben de gözümü kapayarak, önüm gelenle evlenecek değilim ya!..»

● Hüseyin Tolunay (Beyoğlu, Tarlabası):

«Şimdiki kızlar çabuk evlenmediği için bekârlar, aradıklarını kolayca bulamıyorlar; bulduklarını da alamıyorlar.

Kızlar niçin evlenmiyorlar? Zaman malûm.. hepsi birbirlerinden görüyorlar, okudukları romanların, gördükleri filmlerin, duydukları maceraların tesiri altında kalarak, mümkün merteye eğlenmek, çeşidli erkeklerle konuştuktan, türlü maceralar yaşaduktan sonra evlenmek istiyorlar. Bundan sonra uslanıp, kocalarına dört elle sarılıyorlar mı? Ne gezer?..

Alışmış kudurmuştan beterdir, derler; bir çokları aynı hayata evlendikten sonra da devam etmek istiyorlar. Dikkat ediniz, boşanma davalarında erkeklerin tezi hep ihanettir. Çünkü, sayın bayan, bir erkekle bahar olmaz felsefesine devam etmektedir.

Hem elde meziyet yok. Hem sadakat namevud.. sonra da erkekleri itham!

Körün hikâyesini siz de bilirsiniz: Alan da kaçan mı demiş! Bizim kızlarımızın hesabı da böyle.. Gözümün önünde hergün bin bir vak'a cereyan ediyor. Evlenirmiyim hiç! Aklımı peynir ekmele yemedim..»

● Hüseyin Ahali (Adapazarı eski Şafak kuraathanesi):

«29 yaşında bir bekârim. 30 kuruş

yevmiye ile geçiyorum. Bu paradan bir miktar artırıp evleneyim dedim. Bir kişinin yediği iki kişiye de yeter, diye düşünürüm. Bir zatın kızına talib oldum. Kırk lira ağırlık, bir beşbiryerde, bir çift elmas küpe, nişan sepeti vesaire istedikler. Yapacağım iş değildi. Vazgeçtim. Sonra bir iki yerden daha kız istedim. Buna yakın ve biri daha fazla şeyler şart koşular. Baktım olacak gibi değil, bekârlıkta karar kıldım. Bu âdet çok kötü. Bekâr evlenemiyor bir, ikincisi de damadına borç harç ettiren aile iyi mi ediyor. Adam borca giriyor. Bunun zararını kızları da çekiyor. Bu yüzden şhir çok bekârlar evlenemiyorlar. Evlenseler de bellerini doğrultamıyorlar. Bizim sokakta 40 ev var. 40 evlik bir sokakta tam 21 bekârız. Hepsinin bekâr kalışının sebebi aynı.»

● Süleyman Bavın (Susuzluk, Bırhaniye mahallesi 23 numara):

«Bekâr olduğum için ben de ankefi nize birkaç sözle vaziyetimi anlatarak cevap vermek istiyorum.

28 yaşındayım. Bundan altı sene evvel bir kaza neticesinde iş yapamıyacak derecede sakat kaldım ve askerî vazifemden de mahrum edildim. Tedavim için babamdan kalma neyim varsa hepsini sarfettim. Yalnız köy evlerini andıran iki göz evden başka hiç bir şeyim kalmadı. Bir ihtiyar annemden başka kimsem yoktu. Maddî durumdan çok müşkül vaziyeteyim. Evlenmek için kız ve dul birçok kimseye talib oldumsa da benim bu vaziyetimi fleri sürerek tenezzül etmediler. Benim bir hükümet hastanesinde tedavi edilmem mümkün olsa, eski halimi iktisab edebileceğim. Böyle bir halde de ilk işim evlenmek olacaktır. Her genç gibi benim de biricik emelim, bir yuva kurmaktır.»

Günün adamları

(Baştarafı 7 nci sayfada)

Eskiden teşekkülât insanın istikbalini üzerinde mühim roller oynardı. Kingsley'nin de bu yüzden alelade bir mebus. tan ileri geçmeyeceği iddia edilmişti. Bu iddia tamamen boşa çıktı.

Kingsley'nin hitabetinde selâset yoktur, denemez. Biraz daha ağır ağır söylese kasırgaya benzeyen bu konuşmanın tesiri artabilir.

Boyunun kısalığının da bir faydası var. Partisine bakar gibi yapıp arada bir notlarına göz atabilir. Bazı uzun boylu mebuslar gibi masasındaki kâğıtlara bakayım diye zürafe gibi eğilmeye mecbur kalmaz.

Sir Wood tam manasile iyi tabiatlidir. Ledi Wood: «Kocamla hiç bir vakit bozuzmadık» diyor. Bunun kendi fazileti olduğunu söyledi.

— Asla, diye itiraz etti, Kingsley dünyanın en geçimli insanıdır..»

Hava nazırı; işini, siyasî partisini, siyasî akidesini ve hayatta kendini sever. Her vaziyetini mizah tarafını görmüye ve daima harekete meyyalıdır, rakibleriyle alay etmekten ise gülüp geçmeyi tercih eder. Son derece çalışkandır. Bana bunu en tabii bir tavırla kendi de söylemiş, «çocukluğumdanberi fazla çalışırım. Bazı muvaffakiyetlerim varsa hepsini bu çalışmama borçluyum.» demişti.

Meclisin en hararetili münakaşaları sırasında bile sinirlilik göstermez, serin ve serbest tavrını elden bırakmaz. Şiddetli bir hücum karşısında hiç bir nazır onun kadar bol, onun kadar içten ve onun kadar yüksek kahkaha atamaz. Meclisten çıkınca doğru evine döner, çalışır ve yatar. Başı yastığa değer değmez uyur. Hattâ bir yığın insanın konuşup gülüş - tüğü yerde dahi, isterse, uykuyu kestirir. Her istediği an bütün düşüncelerini kafasından silip unutmak gibi kıymet bilgilmez bir kabiliyete sahibdir.

İş başında kendisiyle görüşebilirsiniz. Fakat söyleyeceklerinizi bitirir bitirmez ayrılmalısınız. Konuşurken hep oturmaz. Arasıra elleri arkasında bir aşağı bir yukarı gezinir. Bazan o küçük boyile şominenin önünde durur. Ve mülâkatın bittiğini şu sözlerle hatırlatır:

— Zannedirim anlaşıldı. Başka bir di-

yeceğiniz yok ya. O halde Allaha ısmarladık..»

Takdir etmeyi bildiği kadar madunlarının takdir ve hayranlığını kazanmasını da bilir. Hülâsa: Kingsley'nin meclisin seçkinleri arasında olmayıp, alelade çalışkan bir mebus» sayıldığı günler çoktan geçmiştir.

(İngiliz membalarından)

Avrupa Volkanında

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Bulgaristanın haritadan silineceğini bulanlar muhakkak görüyorlar.

Bu sebeplerden dolayı Köseivanofun bu seferki Berlin seyahatinden pek mühim bir netice çıkıyacağı alenen söyleniyor.

★

Sofyadan ayrılacağız. İtiraf etmeliyim ki, Sempion ekspresini dolduran Türk yolcuları karşı Bulgar memurlarının ve Bulgar milletinin muamelesi gerçekten dostça oldu.

Bir takım politikacıların iffalâtı ve tazyikleri olmasa, belli ki Bulgaristan Balkanlılığını unutmuyacak ve Balkan devletlerinin müşterek siyasetini o da benimsiyecektir.

Ercümend Ekrem Tolu

Yeni neşriyat

Nur baba — Yakub Kadri Karaoşmanoğlunun bu güzel eseri Remzi kütüphanesi tarafından yeni harflerle basılmıştır. Gözde edibimizin bu eserini yeni nesil arasında okumamış olanlar varsa bilhassa tavsiye ederiz. Nur baba ve Yakub Kadri isimleri, eserinin ehemmiyetini ifade etmeğe kâfidir.

Komik Hikâye — Nusuhi Baydarın kuvvetli kalemi ile dilimize tercüme edilen Komik hikâye Anadolu Fransızın seçme eserlerindedir. Gene Remzi kitabevi tarafından basılmış ve terzi edilmeye başlanmıştır.

Sinâ cülûsünde Türk ordusu — Büyük Harbin Sinâ cephesine aid vakayinî anlatmak için bu kitabı okumayı tavsiye edebiliriz. Yazar: Muallim Fuad Gücüyener. Basan: Anadolu Türk kitab deposu.

EGE TİYATROSU

Nuri Gençdur

ve arkadaşları

Bu işin

Aksaray Yusufpaşa Emek

sinemasında

LOKMAN HEKİM

Murad Şamil veyetesi

Dahiliye Vekili dün İstanbulun ekmek, et ve süt meseleleriyle meşgul oldu

(Baştarafı 1 inci sayfa)

nin yapmak istediklerini dinlemiştir. Ve kilin yanında birkaç saat kalan Rifat ve Saffet bu hususta direktifler aldıktan sonra ayrılmışlardır.

Dahiliye Vekili Faik Öztrak dünki tetkikleri etrafında ve muhtelif işler hakkında muharririmizin sormuş olduğu suallere şu cevapları vermiştir:

« Bugün şehrin ekmek ve süt işleri le meşgul oldum. Biraz evvel yanımda bulunan Belediye Reis Muavini Rifat ve İktisad İşleri Müdürü Saffetten bu hususta izahat aldım. Belediyenin neler istediğini anlatan müdürlere ben de yapacağını anlatan müdürlere ben de bazı sualler sordum, icab eden talimatı verdim.

Ekmek fabrikası

Belediye şehirde ekmek fabrikası açmak istiyor. Ekmek fabrikası için Belediye'nin yaptığı tetkikler bittikten sonra vaziyet tebellür edecek, ona göre hareket olunacaktır.

Ekmek işi intizama sokulacaktır. Bu mesleye ele alışımızdaki maksad, bugün mezihale arasındaki farkı meşru hadin üstüne çıkarmamaktır. Belediyeden biz bunu beklemekteyiz.

Et meselesi

Et işine gelince, Belediye bu hususta da tetkikler yapmaktadır. Tetkikler sona erdikten sonra kat'i müteale yürütmek kabil olacaktır. Bu tetkikler esnasında İstanbul Belediyesinden istediğimiz, mezbahadan itibaren etin eve gidinceye kadar geçen safahatını ele almasıdır.

Etin mezihale haricindeki vaziyeti mütehasşislar tarafından tetkik edilmektedir. Tetkikat bittikten sonra bu iş te bir şekle bağlanacaktır.

Vali'iler arasında

Hatay vilayetinin teşekkülü ve bazı mülki tahavvüller dolayısıyla valilikler arasında tebeddül olacaktır. Aynı 23 ünden itibaren Hatay vilayetinin mül-

ki teşkilatında çalışacak memurları seçerek oraya göndermiş olacağız.

Umumi nüfus tahriri

Umumi nüfus tahririne başlamadan önce tecrübi bir nüfus tahriri yapmak istiyoruz. Birkaç vilâyette muhtelif tahrir şekillerini tecrübe edecek, en muvafıkını kendimize mal ederek umumi tahriri bu esas üzerinden yapacağız.

Umumi müfettişlikler meselesi tetkik mevzuudur. Tetkikler ne netice verirse, o yapılacaktır.

Dahiliye Vekâletinin teşkilât şeklinde değişiklik yapılmıyacağı tetkik edilmektedir. Bu hususta hazırlanacak kanun lâyihası Meclisin kış devresinde ki toplantısına sevk edilebilecektir. Dahiliye Vekâletinin yeni teşkilât şeklini tesbit edecek kanun lâyihası umumi müfettişleri belki müstağni kılar, belki kılmaz.

Mülkiye memurlarının salâhiyetlerini arttırmağı şimdilik düşünmüyoruz. Salâhiyetleri arttırmaktan ziyade, salâhiyetleri kullanacak mümareseleri arttırmalıyız.

Belediyelere yeni varidat

Belediyelere yeni varidat membaı temini için tetkikat yapılmakta, yeni varidat membaıları aranmaktadır.

İstimlak kanununu tadil ederken vatandaşın hukukunu ehemmiyetle nazarı itibara aldık. Gayri muayyen zamanda yapılacak istimlak için hiçbir vatandaşın hakkına tasarruf edilemez. Bu arada vatandaşın bir kısım tasarruf hakları tetkik edilmektedir.»

Süt işi hakkında müte'assısların raporları

Ankara, 12 (Hususi) — İstanbulda süt işini tetkik eden mütehasşislar raporlarını Vekâlete takdim etmişlerdir.

Fransızlar Hatayı süratle tahliye ediyorlar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

raya gelmişlerdir. Tesellüm muamelelerinin ayın on beşinde yapılması kararlaştırılmıştır.

Payas - İskenderun şimendifer hattının da bugünlük tesellüm edileceği haber verilmektedir.

Hataydaki Fransız kuvvetleri peyderpey çekilmektedirler. Fransızlar garnizonlardaki ağırlıklarının mühim bir kısmını taşımışlardır. Tahliyenin muayyen müddetten önce ikmal bekleniyor.

Kurtuluş bayramı hazırlıkları

İskenderun, 12 (Hususi) — 23 Temmuz kurtuluş bayramı hazırlıklarına hareketle devam edilmektedir. Hataya gelecek heyetleri istikbal ve bunlara vesaiti nakliye ve otele temini işleriyle meşgul olmak üzere hususi bir komite teşekkül etmiştir.

Hataya giden heyet

Ankara, 12 (Hususi) — Hatayda ecebî şirketlerin tesellümüne nezaret etmek üzere Nafia Vekâleti başhukuk müşaviri ve şirketler reis vekili Namık Cemal Nazikoğlu bu akşam Torosla Hataya hareket etmiştir.

Başvekil şehrimizde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Başvekil İstanbulda bir ay kadar kalarak istirahat edecektir.

Maliye Vekili de geldi

Ankara, 12 (Hususi) — Maliye Vekili Fuad Ağralı 19,25 gece kalkan ekspresle İstanbula hareket etmiştir.

Fuad Ağralı Hataya gidiyor

İskenderun, 12 (Hususi) — Maliye Vekili Fuad Ağralının bugünlük Hataya gideceği haber verilmektedir.

BANKA KOMERÇİYALA İTALYANA

Tamamen tediy edilmiş sermayesi: 700.000.000 İtalyan Lireti

Merkezi: MİLANO

Bütün İtalyada, İstanbul, İzmir, Londra ve New-York'ta Şubeleri vardır.

Haricetki Bankalarını:

BANCA COMMERCIALE ITALIANA (France) Paris, Marseille, Toulouse, Nice, Menton, Monaco, Montecarlo, Cannes, Juanes - Pins, Villefranche - sur - Mer, Casablanca (Maroc).

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E ROMENA: Bucarest, Arad, Braila, Brasov, Cluj, Costanza, Calaz, Sibiu, Timchoara.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E BULGARA, Sofia, Burgas, Plovdiv, Varna.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA PER L'EGITTO, Alexandria d'Egypte, Elkahire, Port - Said.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA E GRECA, Atina, Pire, Selanik.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY, Pihladelphia.

BANCA COMMERCIALE ITALIANA TRUST COMPANY - New-York.

Müşterek Bankalar

Banque Française et Italienne pour l'Amerique du sud, Paris.

Arjantinde: Buenos-Aires, Rosario du Santa Fé.

BRESILYA'da: Sao-Paulo ve başlıca şehirlerinde şubeler.

CHİLİ'de: Santiago, Valparaiso.

COLOMBIA'da: Bogota, Barranquilla, Medellin.

URUGUAY'da: Montevideo.

BANCA DELLA SVIZZERA ITALIANA: Lugano, Bellinzona, Chiasso, Locarno, Zurich, Mendrisio.

BANCA UNGARO - ITALIANA S. A. Peşte ve başlıca Şehirlerde Şubeleri:

HRVATSKA BANK D. D. Zagreb, Susak.

BANCA ITALIANO - LIMA Lima (Perou) da başlıca Şehirlerde Şubeleri:

BANCA ITALIANO - GUAYAQUIL Guayaquil.

İstanbul Merkezi: Galata, Voyvoda Caddesi, Karaköy Palas. Telefon 44845.

İstanbul Bürosu: Alalemcian Han. Telefon 22900 /3/11/12/15

Beyoğlu Bürosu: İstiklal Caddesi No. 247. Telefon: 41046.

Kasalar icar: İtalya ve Macaristan için ve Turistikçe çekleri ve B. C. İ. TRAVELER'İN çekleri.

Türk - Fransız tesanüdü

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Size Türkiyenin hattı hareketleri anlatmak için, üç haftadanberi gerek Türkiye Başvekil ve gerek Hariciye Vekili tarafından irad edilen çok sayılı dikkat ve yüksek nutukları işhaddan daha iyi bir şey yapamam. Türkiyenin sulh azmini ve garb devletlerle hemfikir olarak Akdenizde ve Cenubuşarki Avrupasında sükunun idame edildiğini görmek bahsindeki esaslı menfaatini en sahir bir surette gösteren bu nutuklar, Türkiyenin Fransa ve İngiltere ile olan tesanüdünü hassaten belig kelimelerle bildirmiştir. Bu nutuklar, Türk milletinin Fransa ve Fransız kültürü hakkında ki an'anevi sempatisine de mes'ud bir tarzda tercüman olmuştur. Türkiyede

bulduğum zamandanberi birçok bürhanını gördüğüm bu sempatiye ben de şahadet ederim.

Türkiye Reiscümhuru İsmet İnönü, Cümhuriyet Halk Partisi kurultayı önünde söyledikleri nutukta, Hatay meselesi halledildikten sonra, Fransa ile Türkiyeyi hiçbir kuvvetin ayıramayacağını enarjık surette kaydeylemişlerdir. Reiscümhur İsmet İnönü, bu sözleri ile, en mütenevvi sahalarda aynı kuvvetle kendisini gösterecek olan Türk - Fransız işbirliğinin prensipini vazetmişlerdir. Şurasını da derhal ifade edeyim ki Fransız hükümetinin bütün kıymeti ile takdir ettiği bu işbirliğini Paris, Ankaradan daha az arzu etmemektedir.

(A. A.)

Üç renkli Fransız bayrağının 15 inci yıldönümü

Paris 12 (A.A.) — Üç renkli Fransız bayrağının 150 inci yıldönümü bugün belediye meydanında tes'id edilmiştir. Merasimde Cümhurreisi Lebrun ile Daladier, nazırlar, kordiplomatik, Afrika ve Asyadaki Fransız topraklarının başlıca reisleri ve kalabalık bir halk kütləsi hazır bulunmuştur.

Herriot'un belig bir nutkundan sonra 14x20 eb'adında muazzam bir Fransız bayrağı 1789 da ilk defa çekildiği bu meydana çekilmiş ve bu esnada kıtaat ihtiram merasimi yapılmıştır.

Anadolu ajansının Zonguldak muhabiri vefat etti

Zonguldak 12 (A.A.) — Anadolu ajansının Zonguldak muhabiri Bedri Hızoğlu vefat etmiştir. Bura muhitinde kendisini herkese sevdirmiş olan bu kıymetli gencin beklenilmeyen ölümü, bütün muhitlerde içten teessür uyanırmıştır.

Not — Anadolu ajansı kıymetli arkadaşının ebedi gayubetinden dolayı acı içinde. Bedrinin ailesinin kederlerine iştirak eder.

İtalyanın Londra se'iri ad ye nazırı oldu

Roma, 12 — Arrigo Solminin istifası üzerine, İtalyanın Londra se'iri Dino Grandi, adliyy nazırlığına tayin edilmiştir.

Fransa ve İtalyadan çıkarılan gazeteciler

Paris, 12 (Hususi) — İtalyan makamları, bu defa da «Paris-Soir» gazetesinin Roma muhabirini hudud haricine çıkarmışlardır.

Hatırladadır ki, daha evvel «Journal» gazetesinin muhabiri aynı akıbete uğramıştı.

Fransız makamları da, «Popolo di Roma» gazetesinin Paris muhabirini hudud haricine çıkarmışlardır.

Ei Japon askeri heyeti Berline gidiyor

Tokio 12 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, General Kont Hısuşi Terauşi ve Amiral Baron Mineo Asumi, B. Hitlerin davetine icabetle Nürnberg nasyonal - sosyalist kongresinde hazır bulunmak üzere Almanya'ya gideceklerdir.

Fi isinde tecavüzler

Kudüs, 12 (A.A.) — Bir İngiliz polisi memuru tethişçi bir Arabı tevkif etmelere üzerine ateş edilerek yaralanmıştır.

Kendisi de yaralı olan tethişçi, kağmağ muvaffak olmuştur.

Diğer cihetten Karmel dağı civarında Arab köylüleri bir Arab çete reisini yakalayıp polise teslim etmişlerdir.

Adana ele' trik tes' atı

Adana, 12 (Hususi) — Satın alınan elektrik şirketi tesisatı bugün belediyeye devredildi.

Hapishane otomobil içinde bir mahkûm beraet eden arkadaşını vurdu

Dün Ağırcezada neticelenen bir cinayet davası, bilâhare iki mahkûm arasında kanlı bir hâdise tevliid etmiştir.

Muhakemenin neticelenmesini müteakib Adliyeden Tevkifhaneye gitmekte olan tevkifhane otomobili ile sevk edilen mevkuflar arasında otomobil içerisinde cereyan eden bu hâdisenin sebebi, aynı suçtan dolayı muhakeme edilmekte olan iki mahkûmdan birinin beraeti, diğerinin ağır hapse mahkûm olmasıdır.

Bundan bir müddet evvel Edirnekapı surları üzerinde, sarhoşluk yüzünden çıkan bir kavgada Mükerrer isiminde bir genoi bıçaklıyarak öldürmekten maznun Kuşgöz Niyazi ile şerikicürmü Piç Hasanın Ağırcezada nakzen görülen muhakemeleri dün neticelenmiştir.

Neticede suçlu sabit olan Niyazinin mahkemece ceza kanununun 448 inci maddesine tevfiikan 15 sene. Hasanın ise sadece kavgaya iştirak suçundan 7 gün müddetle hapislerine karar verilmiştir.

Mahkeme mevkufiyeti esnasında bu 7 günlük hapis cezasını fazlasile dolduran Piç Hasanın serbest bırakılmasını da ayrıca karar altına almıştır.

Kararın bu şekilde tecellisi davanın bidayetindenberi suçlu arkadaşını Piç Hasanın üzerine atan ve Mükerremi kendisi öldürmediğinde ısrar eden Kuşgöz Niyaziye tehevviire sevk etmiştir.

« Ben bu işde masumum, bigünah olarak yatıyorum! »

Diye haykıran Niyaziye jandarmalar güçlülükle aşağı kata indirmişlerdir.

Nihayet tevkifhane otomobili nakledilen suçlular burada münakaşaya tutuşmuşlar ve otomobil adliye önünden hareket ederek, Sirkeçiden geçtiği sırada içeriden boğuk boğuk sesler duyulmuştur.

« Yetişin be, beni vuruyor! » Otomobil derhal durmuş, jandarmalar karakol kumandanı Kamber onbaşı, ne-

ferlerle içeri atılarak, Kuşgözü yakalamış ve mühim bir hâdisenin zuhuru böylece önlenmiştir.

Kuşgöz Niyazi eline geçirdiği bir âletle, serbest bırakılan arkadaşını Hasanın gözünün altından yaralamıştır.

Suçlu Niyazi tevkifhaneye muhafaza altında götürülerek, ikinci bir hâdiseye çıkarmaması için icab eden tedbirler alınmıştır.

Siyaset âleminde

(Baştarafı 3 ncü sayfa)

duğu huzur ve rahatlık ve serbestçe çalışabilmek, yaşayabilmek, hareket etmek, serbestçe ifade fikir eylemek ve hiçbir tehlikeye maruz kalmadan tenkid edebilmek diye kabul eylesek, aynı zamanda demokrasi kolektif emniyet: manasına gelirse, İktisadi şekavetin tenkilini tazammun ederse; biz, insanlar, kadın, erkek, bu uğurda yaşamaya, uğraşmaya ve icab ederse ölmeye hazır bulunmalıyız.»

Maruf İngiliz mütefekkeri, Wells, müstakbel harbin mevzuunu teşkil edecek olan demokrasi - otokrazi çarpışmasında, demokrasinin rolünü ve insanların ona karşı alâkalarını işte yukarıda size mücmel surette kaydedilen satırlarla ifade ediyor.

Selim Ragıp Emeç

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi

Merkezi: Berlin

Türkiye şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

"Son Posta,"nın Hikâyesi

KIRILAN TELLER

Çeviren: Feridun Osman

Mehtablı bir gecede, Mayansın en güzel kızı Bertle, genç müzisyen Rodolf başbaşa idiler. Onlar kendilerini birbirlerine vâdetmişlerdi, fakat ertesi sabah ayrılacaklardı. Rodolf uzak bir vilâyete gidiyordu. Orada iki sene kalarak üstad bir hocadan musiki dersleri alacak; dönüşünde, Bertin, kilise orkestrasının şefi olan babası ona hem bu vazifeyi, hem kızını verecekti.

Rodolf sevgilisine:

— Bert, dedi, haydi, senin çok sevdiğin şarkıyı bir defa daha beraber çalalım. Birbirimizden ayrıldıktan sonra da; her akşam gün batarken gamlı düşünceli saatinde gene ayrı ayrı o havayı çalmağa devam edelim. Bu, ruhtarımızı birbirine yaklaştıracaktır...

Bert, harpını aldı, Rodolf ona flütü refakat ediyordu. Bertin aziz türküsünü birlikte, birçok defa çaldılar. Sonra başbaşa ağlaştılar, sarılıp öpüştüler ve Rodolf yola çıktı.

İkisi de ahinden sadık kaldı. Her akşam, gün batarken birbirlerini son defa gördükleri an. Bert harpını, Rodolf flütünü alıyor, ikisi de, ayrı ayrı, aynı aşk şarkısını çalıyordu. Akşamın bu esrarlı ve muhteşem saatleri görünmez rüyalar yaratıyor, ufuklardan yükselen kızıl buharlar içinde öyle zannediliyordu ki ikisi de birisi başında güllerden çelenkler ve mütebessim, öteki solgun ve yüzü ipek peçeli bütün hatıraları, bütün mes'ud günleriyle beraber uyanmış ve canlanmış, birbirini görmekteydi.

Bu saattedir ki rüzgârın yapraklar arasında son ürkek fısıltıları; tatlı ve gamlı hatıralarla bağlı olduğumuz havaları birçok sesle söyler gibidir... Musikî; ruhun sesi...

Rodolf, şarkıyı çalarken vakit vakit duruyordu. Ona; flüt sesine, Bertin harpının inleyişleri de karışıyor gibi geliyordu. İki sene böyle geçti.

Bert bir akşam Harpile beraber, küçük bahçelerindeki çardağın altında oturuyordu. Gölgeliği kuran beş akasyanın uzun dalları, yeşil yapraklar ve baygın kokulu salkımlarıyla havada birbirine karışıyor, ağaçların arasındaki boşluğu geniş yapraklı mor leylâklar dolduruyor.

Aysel onun koluna şiddetle vurdu. Bu fikir Lady Salikok'un fikri idi. Ve uzun senelerdir İstanbulda yaşayan İngiliz kadını mükemmel surette Türkçe anlıyordu. Hattâ konuşuyordu. Fakat ona Fransızca konuşmak daha kolay geldiği için ve devam ettiği meclislerde hattâ Türkler de aralarında Fransızca konuşmağı tercih ettikleri için herkesle Fransızca konuşuyordu.

Ağzını kapamadan esniyen ve bundan rahatsız olmayan Aysel:

— Aman pek canım sıkılıyor, dedi. Bir şey yapalım?

Salonda artık herkes birbirleriyle konuşuyordu. Frölayn Molda Holz:

— Bir salon oyunu oynayalım; diye teklif etti:

Lady Salikok kaşlarını çatı. Ve müstehzi bir gültüşle:

— Salon oyunu mu, dedi... Güzel bir fikir... Hepimiz yirmi yaş daha gençleşeceğiz.

Belkis gültüyordu:

— Vallahi pek iyi olur... ne yapalım? Fazlı Şakir:

— Gaj toplarız; dedi.

Lady Salikok:

— Ben birici tercih ederim; dedi.

Fakat onun bu sözüne Kadriyenin:

— Ben de öylesinden başka bir cevap gelmedi.

Bir saat süren bir salon oyunu oynadılar... Emine bu oyuna bir köşede tek başına oturan sevgilisini de iştirak ettirmişti.

Çocuk oyunlarına benzeyen bu oyun salonda herkesi eğlendiriyordu.

Gajlar toplanmıştı.

Salih yanında bulunan Fazlı Şakire:

— Oh ne âlâ diyordu. Şimdi gajlar çekilirken öpüşeceğiz.

Nihayet içlerinden biri oyundan baktı ve:

— Artık gajları çekmiye başlayalım. Dedi. Gajlar çekiliyordu. Ceza olarak duvar saati olunuluyor. Yahud itirafat yapıyordu. Ya öpüşülüyor. Ya-

du. Leylâklarla çardağın açık bıraktığı aralıktan erguvanı bir şerid gibi - guru. bun tutuşturduğu - ufuk görünüyordu. Bu, hatıralara ayrılan saattir. Bert harpını aldı ve sevgili şarkısını çalmağa başladı. Bir an sonra, birdenbire durdu ve dinledi. Havada mutlak bir sükûnet vardı. Rüzgâr bile yapraklarla oynamağı bırakmıştı. Parmakları tellerde yeniden gezinmeğe başladığı vakit Rodolfun, kendisine refakat eden flütünü tekrar duydu. Uzaklardan uçup gelen Rodolfun ruhu, bizzat Rodolfu bu...

İki sene sonra Rodolf ve Bertin minicik bir kızları olmuştu. Bertin babasının ölmeden evvel takdis ettiği yuvanın kıymetli meyvesi... İhtiyar adam damadına kendi yerini - orkestra şefliğini - de vermiş ve yeni çifte kâfi bir saadet hazırlamıştı. Rodolf küçük, sevimli bir ev aldı. Arkası ihlamur ağaçlarıyla örtülü, önünde yavrunun yuvarlana yuvarlana oynadığı çimenlik vardı. Bahçeyi çeviren beyaz duvarlar iri Bengal güllerle örtülüyü ve evle bahçe o kadar sıkı muhafaza - lıydı ki kapılarda bile dışarıdan göz atacak bir çatlak, bir delik yoktu. Onlar bu sedler arkasında kendi kendilerine ve kendi saadetleri içinde kalmak istiyorlardı. Mes'ud insanlara yaklaşmak gücdür.

Lâkin bir felâket oldu, bu sırada, çocuk birdenbire öldü ve bu acıya dayanamıyan güzel Bert te, birkaç ay sonra yavrusunun arkasından gitti. Sonunun yaklaştığını hissedene genç kadın, kocasını yanına çağırdı:

— Beyhude Rodolf, dedi, beyhude yere dualarımla hayata bağlanmak istiyorum. Halbuki gitmem lâzım. Çocuğumun yüzüne bakıyorum ve seni orada ezeli bir hayat için beklemeliyim. Eğer ölümler için tekrar yer yüzünde görünmek imkânı varsa beni tekrar göreceksin. Gölgem daima senin etrafında dolaşacak. Çünkü benim semam, Rodolfun ne redevse oradadır. Buluşacağımız gün geldiği vakit seni arıyacağım ve birleşmiş ruhtarımız onların bir daha hiç bir rahatsız olmayacak, topraklar üzerine inmemek üzere yükselecekler...

Her sene, benim doğduğum gün, mes'ud veya bedbaht, âşık veya metruk, kederli veya şen; güneş batar ve çan sesleri semaya yükselirken, çiçekler keislerini kapamadan son kokularını havaya üflerlerken, uzun yıllar bizi meste, den, ıztrablarımızı tatlılaştıran şarkımızı çalacaksınız. Çok uzun bir ayrılık için sana tek teselli olacaksınız. Ve bu müzik benim için İsrailin konserlerinden daha tesirli olacaktır... Kocasını öptü ve öldü.

Rodolf delirmişti. Onu seyahatlere çıkardılar, felâketini unutturup kendine getirmeğe çalıştılar. Dönüşünde dimağı oldukça sakindi. Fakat karanlık bir melânkoli kafasını bürüdü, ve bir daha da sıyrılmadı. Bedbaht adam evine kapandı. Hiç kimseyi kabul etmiyor, hiç bir tarafa çıkmak istemiyordu. Bertin odasını, genç kadının öldüğü andaki gibi muhafaza ediyordu. Yatak gene öyle duruyordu, bir köşede harp dayanmaktaydı.

Bertin doğum günü gelince odayı çiçeklerle süsledi ve gün batarken flütünü alarak vaktile karisile beraber çaldıkları şarkıyı çaldı, çaldı...

Ertesi günü, onu sırtüstü yere yuvarlanmış, baygın buldular. Ayıldığı vakit, gene aklını kayırdığı anlaşıldı. Uzun uzun tedavi edildi, gene seyahatlere çıkarıldı. Bir sene sonra, evine avdet ettiği zaman, kendine gelmiş gibi görünüyordu. Lâkin daima sessiz ve daima düşünceliydi.

Karısının doğum gününde gene odaya çiçekler doldurdu, gene gün batarken o şarkıyı çaldı ve ertesi sabah onu gene yerde, baygın buldular. Götürmek istedikleri zaman kendine geldi, eğer karısının öldüğü odadan çıkarılsa intihar edeceğini söylüyordu. Sesi o kadar kat'iydi ki tekrar delirmesinden korkarak kendi haline bıraktılar.

Rodolfun vefalı tek bir dostu vardı ki onu yalnız bırakmamıştı. Arkadaşının odasında ne yaptığını merak ediyordu. Rodolf flüt çaldığını, Bertin hayalinin de, harpta refakat ettiğini söylemekteydi. Bu esrareniz ahenk esnasında bizzat

mişti. Rodolf durduğu vakit harp ta susuyordu.

İkinci sene, bir hayal ve kuruntuya kapıldığına hükmederek dikkat kesildi. Fakat harp ona refakat etmekte devam ediyordu. Zavallı genç gözlerine ve kulaklarına inanmıyarak çalgının yanına gitti ve telleri tuttu. Bunların son titreşimlerini derisinde duyarak ürperdi: Bertin harpı da onunla beraber çalıyordu!

İki defa da müthiş bir sinir nöbetiyle çarpılmış, geceyi derin bir baygınlık içinde geçirmişti. Lâkin, kendine geldikten sonra bu şedid heyecana alıştı ve onda hazin bir zevk bulur oldu. Artık bütün geceleri böyle geçiyordu. Yanakları çökmüş, bütün hayatı onlara toplanmış gibi görünen gözleri, çukurlarında, tabiatın fevkinde acayib işikla parlıyordu. Onun için duymak ve acı çekmekten başka hayat kalmamıştı artık...

Rodolfun vefalı tek bir dostu vardı ki onu yalnız bırakmamıştı. Arkadaşının odasında ne yaptığını merak ediyordu. Rodolf flüt çaldığını, Bertin hayalinin de, harpta refakat ettiğini söylemekteydi. Bu esrareniz ahenk esnasında bizzat

mişti. Rodolf durduğu vakit harp ta susuyordu.

İkinci sene, bir hayal ve kuruntuya kapıldığına hükmederek dikkat kesildi. Fakat harp ona refakat etmekte devam ediyordu. Zavallı genç gözlerine ve kulaklarına inanmıyarak çalgının yanına gitti ve telleri tuttu. Bunların son titreşimlerini derisinde duyarak ürperdi: Bertin harpı da onunla beraber çalıyordu!

İki defa da müthiş bir sinir nöbetiyle çarpılmış, geceyi derin bir baygınlık içinde geçirmişti. Lâkin, kendine geldikten sonra bu şedid heyecana alıştı ve onda hazin bir zevk bulur oldu. Artık bütün geceleri böyle geçiyordu. Yanakları çökmüş, bütün hayatı onlara toplanmış gibi görünen gözleri, çukurlarında, tabiatın fevkinde acayib işikla parlıyordu. Onun için duymak ve acı çekmekten başka hayat kalmamıştı artık...

Rodolfun vefalı tek bir dostu vardı ki onu yalnız bırakmamıştı. Arkadaşının odasında ne yaptığını merak ediyordu. Rodolf flüt çaldığını, Bertin hayalinin de, harpta refakat ettiğini söylemekteydi. Bu esrareniz ahenk esnasında bizzat

mişti. Rodolf durduğu vakit harp ta susuyordu.

İkinci sene, bir hayal ve kuruntuya kapıldığına hükmederek dikkat kesildi. Fakat harp ona refakat etmekte devam ediyordu. Zavallı genç gözlerine ve kulaklarına inanmıyarak çalgının yanına gitti ve telleri tuttu. Bunların son titreşimlerini derisinde duyarak ürperdi: Bertin harpı da onunla beraber çalıyordu!

İki defa da müthiş bir sinir nöbetiyle çarpılmış, geceyi derin bir baygınlık içinde geçirmişti. Lâkin, kendine geldikten sonra bu şedid heyecana alıştı ve onda hazin bir zevk bulur oldu. Artık bütün geceleri böyle geçiyordu. Yanakları çökmüş, bütün hayatı onlara toplanmış gibi görünen gözleri, çukurlarında, tabiatın fevkinde acayib işikla parlıyordu. Onun için duymak ve acı çekmekten başka hayat kalmamıştı artık...

Rodolfun vefalı tek bir dostu vardı ki onu yalnız bırakmamıştı. Arkadaşının odasında ne yaptığını merak ediyordu. Rodolf flüt çaldığını, Bertin hayalinin de, harpta refakat ettiğini söylemekteydi. Bu esrareniz ahenk esnasında bizzat

mişti. Rodolf durduğu vakit harp ta susuyordu.

İkinci sene, bir hayal ve kuruntuya kapıldığına hükmederek dikkat kesildi. Fakat harp ona refakat etmekte devam ediyordu. Zavallı genç gözlerine ve kulaklarına inanmıyarak çalgının yanına gitti ve telleri tuttu. Bunların son titreşimlerini derisinde duyarak ürperdi: Bertin harpı da onunla beraber çalıyordu!

İki defa da müthiş bir sinir nöbetiyle çarpılmış, geceyi derin bir baygınlık içinde geçirmişti. Lâkin, kendine geldikten sonra bu şedid heyecana alıştı ve onda hazin bir zevk bulur oldu. Artık bütün geceleri böyle geçiyordu. Yanakları çökmüş, bütün hayatı onlara toplanmış gibi görünen gözleri, çukurlarında, tabiatın fevkinde acayib işikla parlıyordu. Onun için duymak ve acı çekmekten başka hayat kalmamıştı artık...

TOPRAK MAHSULLERİ OFİSİNDEN:

Fen Memuru Aranıyor:

Memleketin muhtelif mntakalarında yaptırılacak olan inşaata aid zemin mukavemet tecrübesi işlerinde çalışmak ve bilâhare nezaret etmek üzere tecrübeli fen memuru alınacaktır.

İsteklilerin vesikalarile en geç 15.7.939 tarihine kadar Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğüne müracaatları ilân olunur.

Maarif Vekilliginden

Maarif Vekilligi neşriyat müdürlüğü kadrosunda «Depolar hesap kontrol memurluğu» münhaldir. Azamî kadro ücreti yüz kırk liradır. Bu işe alınacak memurun en az orta ticaret mektebi tahsili görmüş, askerlik hizmetini yapmış ve yaşı kırkı geçmemiş olması şarttır. Talibler arasında yapılacak müsabakada kazanacak namzede 3659 sayılı kanun hükümleri dairesinde tahsil ve hizmet durumlarına göre ücret verilecektir. Müsabaka sonunda seçilen memur evvelâ en az altı ay namzed olarak çalışacaktır.

Taliblerin müsbit evrak ve fotoğrafları ilişik birer istida ile birlikte 20/VII/1939 Perşembe günü akşamına kadar Vekilligimiz neşriyat müdürlüğüne müracaat etmeleri lâzımdır.

Müracaat sahiblerinin, müsabakaya iştirak etmek üzere 24/VII/1939 Pazartesi günü saat on da Vekilligimiz neşriyat müdürlüğünde bulunmaları rica olunur. «2983» «5139»

İstanbul Belediyesi İlanları

Muhasebeye münhal bulunan 40 lira ücretli daktiloluk için 17/7/939 Pazartesi günü saat ikide Belediyede müsabaka imtihanı açılacaktır. Taliblerin bir dükeç ve evrakı müsbitelerle müracaatları ilân olunur. (5150)

Bertin harp çalarken gördüğünü ve sevgili karisile başbaşa beraber yaşadığını zannediyordu. Kendisini o kadar mes'ud buluyordu ki artık ne Aliahtan, ne insanlardan hiç bir şey istemiyordu.

Bertin üçüncü yıldönümü gelmişti. Rodolf odaya çiçekler doldurdu. Üünün yatağını güllerle süsledi ve gün batar - ken flütünü alarak karısının şarkısını çalmağa başladı.

Rodolfun dostu bir perdenin arkasına saklanmış, harptan çıkan seslerin flüt seslerine karıştığını işiterek ürpermişti. Rodolf dizüstü çökerek flütü bıraktı ve hayale yalvardı. Harp yalnız başına çalmağa devam etti. Hiç bir el dokunmayan tellerin gerilip gevşediği açıkça görülüyordu. Bertin sazi hiç kimsenin işitmi - yacağı lâhî bir şarkı çalıyordu. Sonra Bertin kendi şarkısına geçti ve bitirdiği zaman, birdenbire harpın bütün telleri koptu ve Rodolf sırtüstü yere yuvarlandı.

Uzunca bir şaşkınlık devresi geçiren Rodolfun dostu, onu kaldırmağa koştığı zaman bedbaht müzisyen çoktan ölmüştü.

«SON POSTA» NIN TEFRİKASI: 13

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

hud Kapusen rahibi gibi olunuyordu.

Hayri beye ceza söylemek sırası gelince gözlerinin ucu le Eminenin sevgilisine baktı. Çünkü gaja çekenin elinde ona aid olduğunu bildiği iri bir kordon görmüştü:

— Bu gaj kimin ise hepimizin falmı. bakacak dedi.

Kordon ortaya çıkınca ihtiyar adam:

— Fala ben bakacağım; fakat asıl bilyüdü sizsiniz; dedi. Çünkü benim kordonum çıkacağına anladınız.

İhtiyar adam herkesin ortasında bir iskemleye oturdu.

Ve:

— Evvelâ kim elini vermek istiyor? Dedi. Kimse yerinden kalmadanmadı. Kadınlar bu müstehzi ve tilki bakış ihtiyarın kendileri hakkındaki kötü şeyler söylemesinden korkuyordu.

Bu tereddüdü gören ihtiyar:

— Herhalde dedi; kimseye itimad telkin etmiyorum. Bu suretle ceza ma kolay geçirtmiş olacağız.

Aysel. Emineye eğlierek:

— Haydi Mine sen uzat elini; dedi. Bakalım senin falmı ne olacak?

— Başkaları benden evvel yapınlar.

diye ben elimi uzatmamıştım. Bayıla, bayıla falıma baktırırım.

Cevabını verdi. Eminenin elini avuçlarına alan ihtiyar konuşmaya başladı.

— Siz küçük hanım gayet cesur bir kızsınız... Zaten cesaretiniz karşına gelip elinizi avucuma teslim etmiş olmanızla da sabittir. Eliniz çok entresan bir el. Çok mükemmel bir sıhhatiniz var... Çok zekisiniz ve çok iyi kalbiniz var... İyiliğin, tenaküsların, hillelerin, ahlâksızlıkların karşısında mağlûb olmuyor. Siz resim yapmasına biliyorsunuz... Şarkı söyledikleriniz kadar güzel resim yapıyorsunuz... Adalı kuvvetiniz vardır. Hiç yalan söylemezsiniz. Dü - rüst bir erkeğe olduğu gibi size itimad

Fakat ileride çok paranız olacak... O kadar çok paranız olacak ki. «Ben bu kadar para ile ne yapacağım?» diye şaşır kılacaksınız.

Osman Tezcan bu sözleri duydukları oturduğu koltuğa adeta sıgıyordu. O kadar büyük bir memnuniyet hissediyordu.

Halazadeleri; Emineye sanki şimdiden o paraları almış gibi hasedle bakıyorlardı. O kadar emniyet ve itimad telkin edici bir sesle konuşuyordu ki bütün salondakiler, bir oyun olduğunu unutup, hakiki bir falcı önünde imişler gibi ciddi bir çehre takındılar.

Emine yerinden kalkınca Kadriye ihtiyarın karşısına gelip oturdu:

edilebilir. Bu zamanda bu çok nadir tesadüf edilen bir meziyettir... Bakınız... Bakınız şu ince çizgide ben çok saadet ve pek çok para görüyorum.

Emine bir kahkaha salıverdi:

— Para mı dedi? Bu olmayacak şey! Siz iyi bir falcı değilsiniz.

İhtiyar kemali ciddiyetle sözüne devam ediyordu.

— Gülmeyiniz... Ben iyi falcıyım; siz şimdi paranız vardır demiyorum.

Fakat ileride çok paranız olacak... O kadar çok paranız olacak ki. «Ben bu kadar para ile ne yapacağım?» diye şaşır kılacaksınız.

Osman Tezcan bu sözleri duydukları oturduğu koltuğa adeta sıgıyordu. O kadar büyük bir memnuniyet hissediyordu.

Halazadeleri; Emineye sanki şimdiden o paraları almış gibi hasedle bakıyorlardı. O kadar emniyet ve itimad telkin edici bir sesle konuşuyordu ki bütün salondakiler, bir oyun olduğunu unutup, hakiki bir falcı önünde imişler gibi ciddi bir çehre takındılar.

Emine yerinden kalkınca Kadriye ihtiyarın karşısına gelip oturdu:

İhtiyar adam Kadriyeyi daima sinirlendiren halile:

— Bu güzel elde gördüğümüz şeylerin hepsini olduğu gibi söylemek lâzım mı?

Diye sordu. Genç kız:

— Elbette; cevabını verdi... Niçin söylemeyecekmişsiniz? Yoksa elimde çok kötü şeyler mi görüyorsunuz?

— Çok. Fakat umumiyetle kadınlar ve bilhassa genç kızlar samimi sözlerden hoşlanmazlar da...

Etraftaki insanların hepsi:

— Haydi. Haydi söyleyiniz; ne görüyorsanız söyleyiniz.

Diyorlardı. Hadi bey:

— Evvelâ size şunu söyleyeyim ki gençliğinizi ve güzelliğinizi gayet çabuk kaybedeceksiniz... Evet, evet çok hiç bir ekzersiz yapmıyorsunuz. Bugün inceliğiyle iftihar ettiğiniz çizgileriniz yarın şişmiye başlayacak ve pek çabuk en damanız bozulacak... Yanaklarınız da şişecek... İki çeneli olacaksınız. Teniniz de bozulacak... Otuz beş yaşında deforme bir kadın olacaksınız. Fakat eğer tembellikte devam edip de biraz spor yapmazsanız.. sizin başınız sık, sık ağır değil mi?

Kadriye asabi bir istihza ile:

— Siz falcı mısınız, hekim mısınız? Diye sordu.

— O halde sıhhat meselesini bırakıp istikbal meselesinden bahsedeyim. Sizin de paranız var... Hem de olacak fakat talihiniz paranız kadar yok... Bir sürü maceraperest bu paranız yüzünden sizin peşinizden koşup, sizinle evlenmek istiyebilecekler.

Kadriyenin yüzü hiddetten kızardı. Elini avucundan çekmeden evvel Hadi bey şu sözleri ilâve etti:

— Sözümlü bitirmeden evvel size bir nasihat vermek isterim. Siz birçok insan için bir Tunus gediginiz; bunun için çok dikkatli ve ihtiyatlı olunuz... Herkesten şüphe ediniz... (Arkası var)

«Son Posta» nın tefriki: 27

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Afyonlu macunun tesiri

Diyerek, büyük bir ketumiyet gösteriyordu.

Melling'in çalışması, yalnız bahçeye münhasır değildi. Genç san'atkar, aynı zamanda saray binası üzerinde de büyük tadilat ve islahata da girişmişti.

O, Üçüncü Ahmed devrinin o dilnişin san'at üslubunu gösteren mimarî tarzını, beğenmiyordu. Bilhassa tavan ve duvarlardaki renk renk nakışları, göz kamaştırıcı altın yaldızları, kaba ve zevksiz buluyor. Bunları söküp atarak yerlerine kendi dımağından doğan san'at duygularını yerleştirmek istiyordu.

Bedbaht Neşatâbâd sarayına, artık balta ve kazma girmişti. Lâle devrinin bir bediâsi olan sarayın cepheleleri, daireleri, o geniş arz odaları, efsanevi hatıra saklayan uzun dehlizleri, hoyrat rıgdların balta ve kazma darbeleri altında, hüznengiz çatırdılarla yıkılıp indiriliyordu.

İlk darbeyi Hayreddin ağanın dairesi yemişti. Sarayın selâmlık dairesiyle harrem dairesi arasında, eski Türk zevkinin asil üslûbuna yapılmış olan bu daire, üç gün zarfında hâk ile yeksan edilmişti.

Senelerce o dairenin çatısı altında yaşamış olan Hayreddin ağa, bu faciyanın önüne geçmek için çok çalışmış. hattâ, Hatice sultanın ayaklarına kapanarak yalvarmıştı. Fakat, biraderi üçüncü Selimin (teceddüd) fikirlerinden ilham almış olan sultan, bütün bu ricalarını reddetmişti.

— Lala!.. Hiç şüphesiz ki.. her yeni şey, eskisinden daha iyidir... Hele, mimar çebebiyi kendi haline bırakalım. Bakalım, ne eser vücutte getirecek?.. Demekle iktifa eylemişti.

Hayreddin ağa, dairesinden ağılıya ağılıya ayrılmıştı. Ve o günden itibaren, Hem Hatice sultana, hem de Melling'e karşı kalbinde acı bir kin beslemeye başlamıştı.

Melling'in bu çalışması, aylarca devam etmişti. Ve artık yapılacak işler de hitama ermişti.

Genç san'atkar, vâkıâ zekâ ve irfanının bütün inceliklerini göstermiş; gerek padişahın ve gerek Hatice sultanın son derecede takdirini celbeylemişti.

Bilhassa, Hayreddin ağanın sabık dairesi üzerine kurulan bina, garb san'at ve mefkûresinin cidden bir şaheseri idi.

Melling, buraya bir (Hünkâr dairesi) inşa etmişti. Padişah, maiyeti ile hemşiresine misafir geldiği zaman, bu dairede ikamet edecekti.

Zekî san'atkar, bu eserini o kadar ince hesaplarla yapmıştı ki; her türlü ihtiyaçları düşünmek şu tarafa dursun padişahın bizzat balık tutması için lâzım gelen tertibatı bile ihmal etmemişti.

Bu inşaat arasında yalnız ehemmiyet verilmiyen bir yer varsa o da sultanın zevcine mahsus olan (Paşa dairesi) idi.

Hatice sultan, kocası Seyid Ahmed paşanın daima kına ve itirî şâhî kokan çember sakalından hoşlanmadığı için onu daima taşra memuriyetlerine gönderirdi.

Zavallı damad paşa, 1213 senesinde Erzurum valiliğine tayin edilmişti. Ve bir müddet sonra, orada hakkın rahmetine kavuşarak, ortadan kaybolup gitmişti.

Bu elim hâdis, acaba Hatice sultana ne derecede müteessir etmişti?.. Bunu, bilmiyoruz... Ancak malûm olan bir cihet varsa, genç sultan, bir daha evlenmek istememiş.. etrafını alan ve bizzat padişah üçüncü Selime müracaatte bulunan yüzlerce ızdıvacı taiffinin hiç birine yüz vermemişti.

Birçok kimseler, sultanın bu hareketini merhum zevcine olan sadakat ve vefakârlığına atfetmişlerdi.

Gene birçok kimseler de:

— Hayır.. sultan, genç dulluk zevkini sürmek istiyor.

Demişlerdi.

Meselenin en garib ciheti şurasıdır ki; saray inşaatı yapılırken, Melling, hususî bir plân yaparak bir mektub ile Hatice sultana göndermiş,

(Sarayın bugünkü şekline nazaran, bu dairenin nerede yapılması arzu buyruluyor... Vâkıâ, bunu ben tasarladım imma, bir kere de zatî seniyelelerinin fikirlerini almayı münasib gördüm.)

Diye, Hatice sultanın reyine müraعات eylemişti.

Hatice sultan, bu mektuba:

(Böyle bir dairenin yapılmasına lüzum bile görmüyorum.)

Diye, kısa bir cevap vermekle iktifa eylemişti.

Melling bu cevabı aldığı gün, beynine ağır bir darbe yemiş gibi sersemledi. Ve bunda da, haksız değildi.

Çünkü o, bu saraya ne hülyalarla ayak basmıştı. Ve, ne emellerle yaşamıştı.

Sultanın gözüne girmek.. ve nihayet onun zevci olabilmek için, zekâ ve irfanının var kuvveti ile çalışmıştı. Fakat bu çalışmaları, yalnız parlak takdirler kazanmak, kıymetli hediyeler almakla kalmıştı. Halbuki o, sultandan tek bir hediye bekliyordu. Ve günün birinde;

Artık, hakikati daha fazla saklamıya ne lüzum görüyor?.. Her halinizden anlıyorum ki, siz beni seviyorsunuz, ben de kalbimde, size karşı aynı hissi besliyorum.

(Buna binaen, nazır bulununuz. Şevketlü biraderime müracaat edeceğim.. ve bu müracaatın mes'ud neticesini size bildireceğim.)

Diye, bir müjde vermesine intizar ediyordu.

Malûm ya.. Hatice sultanın frenkce okuyup yazma öğrenmek arzusunun izhar ettiği gün, Melling, çıldırarak derecede sevinmişti. Ve sultanın bu hareketini, tamamiyle kendi lehine tefsir ederek:

— Koca, şark sultanı... Aşkını itiraf etmek, gururuna dokunuyor. Hislerini ancak bana bir mektubla bildirecek.

Demişti.

Halbuki; iki ay geçmeden, lâtin harflerile mükemmel surette yazı yazmayı ve okumayı öğrenen Hatice sultan, Melling ile birçok muhaberede bulunduğu halde, yazdığı mektubların he-mnen hepsi, yalnız ve yalnız bahçenin tanzimi ve saray binasında yapılan tadilat işlerine inhisar etmişti.

Böyle olmakla beraber; genç ve hayalperest san'atkar bir türlü ümidini kesmemiş.. dımağını saran hülyalara dalmaktan vazgeçmemişti.

İhtimal ki bunda, Hayreddin ağanın afyonlu macununun da tesiri oluyordu.

Melling, her gece yatarken, o kıymetli kavanozun kapağını açarak:

— Güzel rüyalar görmek niyetine...

Diye, o tatlı macundan, damağına bir parmak çalmayı ihmal etmiyordu.

Bir gün, adetâ kendi kendine isyan etmişti:

— Allahım!.. Nedir bu çektiğim?.. (Arkası var)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:
Şehzadebaşı: (Asaf), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Perteve), Alemdar-da: (Eşref Neşet), Beyazıdda: (Haydar), Fatih'te: (Hüsamettin), Bakırköyünde: (Hilâl), Eyübdde: (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:
İstiklâl caddesinde: (Kanzuk), Yüksekaldırında: (Vingopulo), Taksim'de: (Taksim), Yenisehirde: (Parunakyan), Şişli'de: (Halk), Galatada: (İsmet), Fındıklı'da: (Mustafa Nail), Beşiktaşta: (Nail Halid).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:
Kadıköyünde: (Yenimoda, Merkez), Üsküdar'da: (İmrahor), Sarıyerde: (Osman), Adalarda: (Halk).

İstanbul 4. ncü İcra Me-murluğundan:

Paraya çevrilmesine karar verilen ecza - neye aid ecza müstahzaratının birinci açık arttırması 20/ Temmuz/ 939 tarihine tesadüf eden Perşembe günü Kasımpaşa'da Zincirli - kuyu caddesinde 1-8 No. lu Turan eczane - sinde saat 9 da yapılacak ve kıymetinin % 75 şini bulmadığı takdirde ikinci açık arttır - masının 25/ Temmuz/ 939 Salı günü aynı mah - hal ve saatte yapılacağı ilân olu - nur. (19199)

Naşit Özcan - Ertuğrul Sadi Tok

birlikte buğeco

Beşiktaş - Suat - Parkta

SÜRPIK - HAÇIK

KÖR

okuyucu Aysel

Sümerbank Umumî Müdürlüğünden:

İngilizce bilen daktilo alınacak

Karabük demir ve çelik fabrikalarımızda istihdam edilmek üzere İngilizce bilen altı daktilyo acele ihtiyaç vardır. Kendilerine iktidarlarına göre 120 liraya kadar ücret verilecektir.

Talib olanların derhal Ankarada Umumî Müdürlük personal şubesine ve İstanbulda Sümerbank İstanbul şubesine müracaatları. +2894, +5042.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Haik gazetesi

Yerebatan, Çatalceşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FİATLARI

1	6	3	1
Sene	Ay	Ay	Ay
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400
YUNANİSTAN	2340	1220	710
ECNEBİ	2700	1400	800

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Yatak, yemek ve çalışma odaları ile salon takımları velhasıl her nevi mobilyalar; **BAKER (ESKİ HAYDEN)** mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiyat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

KARA KULE

16 ncı asırda İstanbul'a gelen Bohemyalı Baron Wratistlaw'ın hatıraları: 6

Türkçeye çeviren: Süreyya DİMEN

Budin ve Peşte

İş gücü sahibi kimseler, esnaf, eğer arzu etmezlerse, günde beşden fazla ibadet etmeğe mecbur değillerdir. Camilerde ibadet etmeğe, herhangi bir sebeble olursa olsun, muktedir olmıyanlar istedikleri vakit, arzu ettikleri yerde, evde, tarlada veya işinin başında, yahud da müezzinin sesi kendisine eriştiği yerde Cenabıhakka ibadet vazifesini ifa edebilirler. Yani, bu, dini vazife nin ifası için mutlak surette mabede gitmek mecburiyeti yoktur.

★

Ertesi günü şehirde gezintilerimize devam ettik. Gemilere avdet eylediğimiz zaman irtidad ederek Türkler tarafından geçmiş bulunan İtalyanın büyük bir alayla ve aşağıda izah edeceğim şekilde şehre götürülmekte olduğunu gördük:

Önde, uzun tüfeklerle müsellâh, üç yüz kadar piyade askeri yürüyor, bunları kumandanları ve zabıtları olduğu anlaşılan atlılar takip ediyordu. Zabıtlardan sonra kırmızı bayrakları hâmi - len beş asker, bunların ardından da lavta, keman ve zurnadan mürekkebe bir müzik takımı geliyordu. Bandonun arkasında ve rütbe sahibi iki Türk at - lısının arasında çok muhteşem ve müzeyyen bir ata bindirilmiş, sırtına koyu kırmızı bir entari ve başına da bir çok turna tüyleriyle süslenmiş bir kavuk giydirilmiş olduğu halde bedbaht İtalyan geliyordu. Bu adam bir elinde bir yay tutuyor ve bir parmağını ileri doğru uzatmış ve bu suretle İslâm dinini kabul ettiğini tasdik etmiş oluyordu. Mürted İtalyanın ardından bir çok atlı borazanlar, borularını fasilasız çala - rak geliyor, bunları da vaşak deriyle benekli entariler giymiş üç yüz kadar Türk sipahisi takip ediyordu.

Bütün bunlar kâh haykırıyor. Ve kâh eğerleri üzerinde sığırarak büyük sevinç hareketleri izhar ediyorlardı. Bu alay, şehir kapısına geldiği zaman biraz tavakkuf etmiş ve üç defa (Lâilâh...) diye bağırılmış ve üç el de ateş edilmişti. Ondan sonra alay, kapıdan girerek aynı tertiple yürüyüşüne devam etti. Bizim gemilerin önünden geçerken, hiç şüphesiz bizi kızdırmak için, seslerini olanca yüksekliğile bağırıp haykırıyorlar!

Aşlen Augsburg'lu bir Alman olup birkaç yıl evvel din değiştirerek Türkler tarafına geçmiş bulunan çavuşumuzun söylediğine göre paşa, bu İtalyana güzel bir at ihsan etmiş ve günde yirmi akçe de para tahsis ettireceğini vâdeylemiş! Fakat hiç inanmıyorum ki buna günde bu kadar çok tahsisat verilmesine paşanın emri sadır olmuş bulunsun! Çünkü en kıdemli yeniçerilerin gündeliği bile bu derece yükseğe çıkmamaktadır. Diğer taraftan başkalarının bize anlattıklarına göre aradan bir sene geçmeden bu adamın bir dilim ekmeğe muhtaç bir hale geleceği mu - hakkak imiş. Bize lehde propaganda mahiyetinde beyanatta bulunan çavuşun maksadı, içimizden birkaç kişinin daha Türklerle geçmesini temin eyle - mek olduğu muhakkaktı. Fakat Allaha şükür olsun ki bu mürted Almanın arzusuna göre başka bir hâdisse olmadı.

Yemekten sonra Budin şatosunu görmeye gittik:

Nöbet bekliyen askerler arasından geçerek ilk kapıdan içeri girdik ve kendimizi güzel bir meydana bulduk. Bu meydana her iki tarafından karşı karşıya dizilmiş otuz top vardı. Yirmi kadarı da tekerleksiz olarak yerde yatıyorlardı. Bu otuz top içinde öyle büyükleri vardı ki bir adam bunların içine girebilirdi. Türklerin bize beyan ettiklerine göre bu toplar buraya (Syget) muharebesinden sonra getirilmişler - dir. İlk meydana ikinci bir kapı ile ikinci ve başka bir kapı ile de üçüncü

meydanlara girilmektedir. Bu son, yani üçüncü, meydana güzel bir su sahrnisi vardır ki kilise çanlarının imal olduğu madenden yapılmıştır. Bu sahrninin tam yukarısına mevzu sekiz borudan su gelir imişse de bizim gördüğümüz zaman bunlarda sudan eser bulunmuyordu. Bu sahrninin içinde eski Cermen yazı ile oyma yazılar, beş tarla kuşu, dört yılan, istakoz benziyen ve başka hayvan şekillerinden vücutte getirilmiş Avusturya arması görülüyor - du. Buradan dönme bir merdivenle çıkarak güzel ve geniş bir galeriye ve galeriden de daire şeklinde bir odaya girdik. Burası Macar kralı Matyas Korven zamanında küçük bir mâbed imiş. Bu odanın dışında başka bir hücreye geçilmektedir. Bu hücrede de Matyas Korven'in kütüphanesi bulunuyormuş. Bu odada yıldızlarla süslü bir gök haritası ve karşılıklı iki müneccim resmi yapılmış olup altında şu yazılar mevcud bulunuyordu:

«Cum rex Mathias suscepit sceptrum Boemae Gentis, erat similis lucida forma poli.»

Yani. «Kral Mathias Bohemya tacını aldığı zaman, Perteve endaz olan gökler bu şekilde idi.»

Kütüphanenin bitişiğinde, Macar krallarının oturdukları lâtif bir surette boyanmış ve her tarafını halılarla süslenmiş bir oda vardır. Bu odada gayet kıymetli halılarla mestur bir de taht mevcuttur. Budin beylerbeyleri olan paşalar, eyalet meclisleri bu odada ve bu taht etrafında toplanırlar. Buradan geldiğimiz yolla, aşağıya indikten sonra başka ve aşşap bir merdivenle diğer bir kuleye çıktık. Bu kule gayet derin ve o nisbette emin bir zindanı ihtiva etmekte imiş. O vakitler, Türklerin söylediklerine göre, yetmiş kadar hıristiyan esiri bulunuyormuş ki bunların - Cenabıhakın yardımını olmadıkça kaçıp kurtulmalarına imkân yokmuş. Meğer ki yüksek (fidye) necat vererek kendilerini satın almış olalar ve bu korkunç zindandan kurtarmış bulunalar...

Bu kulenin etrafında mevcut burclar kulenin müdafaa kudretini arttırmak - tadır. Bu burclar üzerinde, biri Gran metropolidi tarafından bizzat dökülmüş üç top vardır. Burasını da gezdikten sonra büyük bir sarayı ziyaret ettik. Fakat bu sarayda zikre değer bir şeyler bulamadık. En son, Tuna sahiline dönerek (Budin) karşıdaki Peşte şehrine geçtik. Buraya, altıyüz adım uzunluğunda bir köprüden geçilmektedir. Bu köprü bir takım büyük sandallar üzerine kurulmuş bulunmak - tadır. Bu şehirde birçok Türk ve hıristiyan tacirler varsa da binaların ekserisi fakiranedir. Bu şehirde güzellik mefhumile ilgili hiç bir şey göremedik ve binaenaleyh gemilerimize avdet eyledik.

Bugün, Viyanadan gönderilen bir kurye bize ulaşmış bulundu.

(Arkası var)

BÜTÜN ÖLKEYİ HERGÜN

DOLAŞAMAZSINIZ FAKAT

Son Posta
DAKI BİR İLAN
BÜTÜN ÖLKEYİ HERGÜN DOLAŞIR.

MISIR İNCİSİ

Yazan: Hasan Adnan Giz

Mısırın yeni hükümdarı

Mısır haricindeki bütün Memlükler bizimle birlik. Yakında, o mel'un kadının fendine kapılarak hükümdarlarını öldürmek denaetinde bulunan hainlerin haddini bildireceğiz. Mısır elde ettikten sonra Makam Hilâfetin nüfuzunu tekrar Atlas denizine kadar yaymak bizim mukaddes borcumuzdur.

Halife bu cevabdan memnun olmuştu. Senelerdenberi ellerindeki bütün hüküm ve nüfuzu kaybeden Harun-reşid'in bu âciz ve değersiz torunları, saltanatlarının idamesi için her fenalığı göze alır, hilâfet ünvanını en iç-renc hareketlere âlet ederlerdi. Birkaç sene sonra Hülâğünun feci bir şekilde yolduğu sakalını sıvazlayarak kâtibine, yaz! emrini verdi:

«Mısır ahalisine:
«Arzunuzu şerimübine mugayır buldum. Demek içinizde hükümdarlığa lâiyyik bir erkek kalmadı. İsterseniz ben size bir böylesini göndereyim.»
«Devlet işlerini kadınların eline veren emilletler felâh bulmaz hadisi şerifini unutunuz mu?»

Halifenin mektubu Kahireye, Şam'daki isyan haberile beraber geldi.

Suriye ordusu ayaklanarak Melik Nasıra biat etmiş, bütün Şeceretüddür taraftarı Kölemenler katledilmişti. Bir müddet sonra Baalbek ve Aclun da isyana karıştı.

Halifenin mektubu mutaassıb halk üzerinde beklenen tesiri yapmıştı.

Bu hâdiseler karşısında iradesini kaybetmeyen Şeceretüddür:

— Vaziyet vahim Aybey - dedi - Derhal tedbir almalyız.

— Ne yapmak fikrindedesiniz?

— Evvelâ bizim ihtiyarlara danışmal.

İhtiyarlar dediği Melik Salihin emekdar vezirleri idi. Onlarla uzun boylu görüştü. Aybey neticeyi merakla bekliyordu.

— Bir karar verdiniz mi Melike hazretleri?

— Verdim. Saltanattan çekiliyorum. Aybey hayretle yerinden sıçradı:

— Ne çekiliyor musunuz?

— Yok.. o kadar müteessir olmayın. Pek çekiliyorum sayılmaz. Gene saraydayım.

— Peki nasıl oluyor bu iş?

— Sadece saltanat ünvanını zevcime terk ediyorum.

— Zevcinize mi?

— Evet! Siyaseten beni evlendirmek istiyorlar.

Aybey hayretten teessüre düşüyordu.

— Fakat kim sizin zevciniz olabilir?

— Böyle söylemeyin Aybey! Elbet beni de bir ahan bulunur. Hem bunu kurultay seçecek.

— Neler söylüyorsunuz Şeceretüddür?

— Üzülmeysin canım! Bilirisiniz ki kurultay daima benim arzuma göre karar verir.

★

Rebiülahr ayının son Cumartesi günü, bütün Kahire halkı kale içindeki divan karşısında büyük meydanda toplanmıştı. Herkes merak ve âlâka ile birbirini sorguya çekiyor:

— Bakalım devlet kuşu kimin başına konacak?

— Öyle bir kadının kocası olmak iki kere saltanat demektir.

— Duyduğuma göre kocasının akrabalarından birine varacakmış.

— İnanma! O aileden kimseye varmaz.

Sonra sesler daha hafifliyor.

— Ya Aybey? O bu izdivaca göz yumacak mı?

— Elbette Atabeyliği elinden kaçırmak istemez.

— En münasibi onu almalydı.

— Bu da türeye uymaz. Lâfi uzatmayın. Kim gelirse gelsin Melikenin yerini tutmaz.

— Vallahi doğru söylüyorsun memleketin beti bereketi kaçacak!

— Halife de iş mi yaptı sanki? Ne oldu ise fakir fukaraya oldu.

— Susun, susun münadi gellyor.

Herkes kulak kesilmişti. Vazifesinin ehemmiyetini gururla idrak eden mü-nadi taştan memberine çıkarak divanın kararını okudu:

« — Melikeülmüslimin bugün yani 648 yılı Rebiülahrının yirmi yedinci Cumartesi günü gördüğü lüzum üzerine kendi rızasıyla bilcümle saltanat hukukundan ferağat etmiştir. Yüksek divan, Aybeyin Melike hazretleri ile izdivac ederek «Meliki Mısır» ünvanile saltanat makamına cülûs etmesine karar verdi.»

★

Ona sadece Aybey derlerdi.

Hükümdar olduktan sonra memleketin türesine uyarık isminin sonuna uzun bir ünvan taktılar.

«Elmeliki Mısırülcihanğir Aybey Elcaşnigir Salihülterkmani!»

Meliki Mısır sultanlık ünvanı «Elcaşnigir Salihü» Melik Salihin çaşnegir başlığında bulunduğuna işaret etti. Bu uzun cümlelerin nihayetinde Aybey gene soyunu unutmuyarak «Eltürkmani» kelimesi ile Türkmenliği hatırlatıyordu. Türk isimlerini bugün bile doğru dürüst yazamayan frenkler ona sadece «Ybek» der.

Henüz gençti. O gün cülûsu büyük merasimle kutulandı. Sabahleyin «Çetr» denilen padişah sancığı olarak hassa alayının ortasına dolaştı.

Daha sonra Mısır İncisi ile nikâhları kıyıldı.

O gün Aybey tarihin en mes'ud insanlarından biri olmuştu. Yatak odala-

rına çekildikleri zaman bu gece permasallarının muhayyel sultanları gibi efsanevi bir cazibe taşıyan Mısır İncisi :

— Hatırlıyor musun Aybey - dedisiyanın ilk hazırlıklarını yaparken bütün bunları senin için yapıyorum demiştim?

Aybey verecek cevap bulamıyordu.

— Niçin susuyorsunuz Aybey? Yoksa hükümdar oldum diye benimle konuşmaya tenezzül etmiyor musunuz?

— Bilâkis sultanım- Şu dakikada büsbütün esiriniz olduğumu tam manasile anlıyorum.

★

Aktay önündeki masaya bir yumruk vurdu:

— Olan oldu- şimdi biz başımızın çaresine bakalım.

Baybars sinirli sinirli dolaşıyordu.

— Evet derhal bir karar vermeliyiz. Bizi senelerce çahştırdı. Sonra Aybeye vardı.

— Baybars-

— Söyle.

— Şu dakikada neler hissediyorum biliyor musun?

— Bırak o şeyleri bende hissediyorum. Bunları geç yavrurum biz şair değiliz!

— Onu hâlâ seviyoruz Baybars!

— Eve! Hâlâ.. fakat biliyor musun Onun Aybeye varması biz bir şey kazandı!

— Ne kazandı?

— Dostluğumuz.

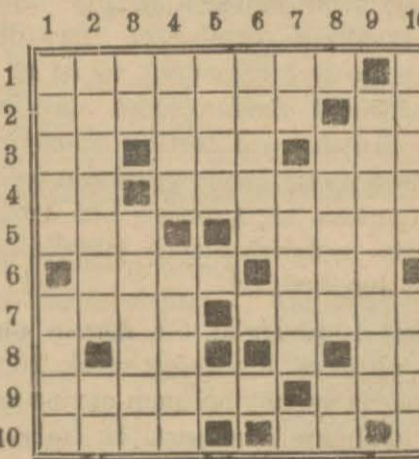
— Hakın var. İkimizden birine var saydı, birbirimize düşman olacaktık!

— O istese ben seni öldürürdüm!

— Hiç şüphe etme ki ben de seni.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

SOLDAN SAĞA:

- 1 - Çalışmak.
- 2 - Sırt hamallarının yükle sırtları arasına koydukları - Sonunda bir R. olsa kişi yağın.
- 3 - Sonunda bir «R» olsa kışın yağın - Kırmızı - Çanak.
- 4 - Su - En iyi.
- 5 - Bütün - İnyelen.
- 6 - Fiyaka - Katmak masdarından emri hazır.
- 7 - Gevşek olıyan - Abajur.
- 8 - Kamer - Bir nota.
- 9 - Harab olmuş yerler - Olmamış.
- 10 - Atılan - Hayret nidası

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 - Lâkin.
- 2 - Alan.
- 3 - Araba kullanan - At.
- 4 - İsmi bir devre veren çiçek - Çok iyi manasına gelen argo bir tabir.
- 5 - Afış.
- 6 - Yeraltında yağlı kayış.
- 7 - İlâve - Bir insana arkadaşları tarafından takılan isim.
- 8 - Yağma - Efendim.
- 9 - Askerlerin bellerinde taşıdıkları bacaklar.
- 10 - Matbuat - Gökyüzü.

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli:

- 1 - Kasavet - Ka.
- 2 - Ahır - Lâzım.
- 3 - Dar - Nazarlı.
- 4 - Erat - M. - Ler.
- 5 - R. - Davet - N
- 6 - Kavi - Ay.
- 7 - Mi - Adavet.
- 8 - İ. - Ona sat - Y.
- 9 - Dün - L.
- 10 - En - Kış - Raz.

Bir doktorun günlük notlarından

Müteverrim alleler

Müteverrim allelerde en çok düşünülencek küçük çocuklardır.

Verem mikrobik bir hastalık olduğu için şüphesiz sarıdır. Fakat bu sirayet meselâ bir kolera sirayeti, bir grip sirayeti, bir kızamık sirayeti gibi seri ve acele değildir. Aynı muhitte müteverrimlerle uzun müddet beraber yaşayanlarda tabii bu sirayet vaki olabilir. Vaki olabilir diyorum çünkü büyüklerde böyle vaziyetlerde bile uzun aylar ve hattâ yıllar temas halinde olanlara da veremin sirayet etmediğini görüyoruz. Bundan bazı müellifler birçok mana çıkarmağa uğraşmaktadırlar. Meselâ küçükler müstesna olmak üzere veremin sarı olduğuna hattâ tamamen eski nazariyeleri dönüp irsi olduğuna kani olanlar ve böyle iddia ederek neşriyate geçen müellifler de vardır. Fakat herkesin mutabık kaldığı tek nokta çocukları veremi sür'atle kapmağa müstaid ve hazır bir halde olmalarıdır. Çocuklar için muafiyet yoktur. Bu sebeple veremli allelerde doğan büyüyen çocuklar için azami takayyüd lâzımdır. Bunlara yapılacak şey derhal o muhitte bu zavallıyı uzaklaştırmaktır. Ancak bu sayede çocuğu müstakbel bir veremli olmaktan kurtarmak mümkün olabilir. Birçok veremli anaların çocuklarında ikinci çocukluk devrinde birdenbire bir beyin zarı iltihabı yani menenjit, türkölöz veyahud karın zarı ve veremli peritonit türkölöz veyahud sıraca yani bez veremi birdenbire adeta infilâk edercesine başladığına kaç defalar şahid olduk.

Cevab isteyen okuyucuların posta pulu yollamalarını rica ederim. Akzi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Türk Revü Opereti

Şenol Çınardibi bahçesinde bu akşam

Bir gönül oyunu

Yazan, bestelleyen ve bizzat muzikayını idare eden

Muhlis Sabahattin.

Son Posta S P O R

Millî küme şampiyonluğu davasında verilen karar haksızdır Yazan: Ömer Besim

Ankara Demir spor takımı

Futbol Federasyonu millî küme şampiyonunu tayin meselesinin kendi görüşüyle çıkmaza girmesi üzerine beynelmilel nizam ve kaideleri altüst eden bir karar ile iki takımı iki defa karşılaştırmaya lüzum gördü.

Millî küme için hazırladığı talimat nâmenin yarım yamalak yapıldığını son defa bir daha işbat etmiş olan Futbol Federasyonu averaj usulünde kat'î sarahat olmadığı iddiasıyla böyle bir sureti hal bulmakla işin içinden çıktığını zannetmektedir.

Vaktile ayak üzeri hareket edilmiş olduğu için sarı hakları ziyaa uğrayan klüpler umumî müdürlük nezdinde talimatname esaslarını protesto etmişlerdi. Keyfiyetten haberdar olan Beden Terbiyesi Umumî Müdürü o zaman işe el koyarak tetkiklere başla-mıştı. Şu veya bu sporun olduğu gibi hiç şüphe yok ki futbolun da nizam ve kaideleri gibi teknik işlerle meşgul bu lunmiyan umumî müdür, alâkadarların verdiği malûmat üzerine klüplere; millî küme talimatnamesini bilmem kaç kişiden mürekkebe teknik bir heyetin hazırlamış olduğunu ve bu işin en küçük teferruatına dahi itina edilerek iyi bir şekilde tanzim edildiğini bildirmişti.

İşte, o teknik heyet tarafından hazırlanan millî küme talimatnamesi en mühim dava olan «şampiyonluk» işinde fiyasko verdi.

verajın sureti tabbikinde kâfi derecede sarahat olmadığı için iki takımın, tekrar iki defa karşılaşması lâzım geliyormuş.

İki tarafın hakkını yememek için verilen bu kararın bence manası; bir tarafın hakkının şimdiden yenmiş olduğudur.

Meselede ya Galatasaray haklıdır, yahud da Demirspor..

Geçen sene averaj usulündeki hangi sarahatle şampiyonluk Beşiktaşın elinden alınıp, Güneşe verildiyse bu sene de aynı yoldan gitmek federasyonun yapacağı en mükemmel bir işti.

İlk maç, İstanbulda Kadıköy stadında yapılacak.

İkinci maç da Ankarada oynanacak. Bu dahi bizim fikrimize göre haksızlıktır.

Kadıköy sahası çimendir. Galatasaray takımı, Fenerle yaptığı — o da hepisi değil — maçların bir kısmı hariç, her zaman toprak sahada oynamaktadır.

Bitaraf saha diye kabul edilen Kadıköy sahasının çimen oluşu, oldum o lasıya çimen sahada oynayan Demirspor için mükemmel bir avantajdır. Hele birinci maçın İstanbulda, ikinci maçın, ki dananın kuyruğunun kopacağı maçıdır, Demirsporun hiç de yabancılik duymayacağı sahaya alışmış olması, gol averajındaki haric kısmeti yüksek olan Galatasarayı çoktan kısmet harici etmektedir.

Prensip itibarile bu maçı şahsen nizamsız bulmakla beraber, maçların mutlaka bitaraf sahada yapılması lâ-

zım ise, İzmirin tercih edilmesi en makul yoldur, diyoruz.

«Averajda sarahat yoktur!» diye Allahın bu sıcak günlerinde amatör futbolculara bu kadar eziyet etmenin manasını anlamak güçtür.

Ağustosta fuar maçları, Eylülde lig maçları... Nerede kaldı amatörlük?

Ömer Besim

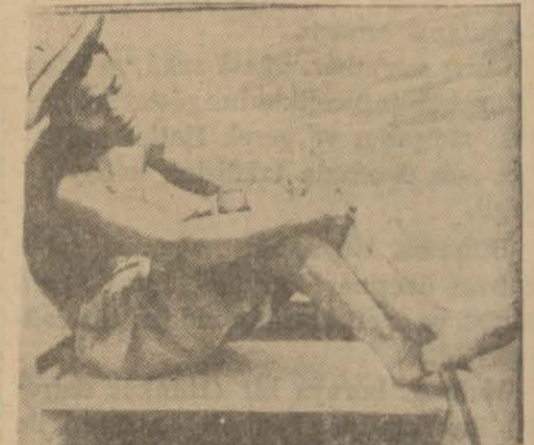
Galata Gençlerbirliğinin yıllık kongresi

Galata Gençlerbirliğinden: Birliği - mizin yıllık kongresi 13/7/939 Perşembe günü saat 21 de Galatada Arapcamı Buğulu sokak 15 No. lu Birlik kuracağında yapılacağından bütün üyelerimizin gelmelerini önemle dileriz.

Ruzname: A - Cemiyetler kanununa göre nizamnamenin değiştirilmesi.

B - Yeni idare heyeti intihabı.

Karakaplan Başparmağıle balık Avlıyor

Meyhaneci rakibini dört ravundda haklıyarak 40 bin İngiliz lirasını cebine atıp, bankadaki cari hesabını bir kat daha kabartan Joe Louis, şimdi, Miyami sahillerinde dinlenmekte ve baş parmağına taktığı oltaya balık avlamaktadır.

Polonya - Macaristan beynelmilel futbol maçı

Polonya ile Macaristan arasındaki beynelmilel futbol maçı 27 Ağustosta Varşovada yapılacaktır.

İngiltere atletizm şampiyonası

İngiltere atletizm şampiyonası Londradaki White City stadında yapılmıştır:

Alınan neticeiler şunlardır:
100 yarda - Sweney 9.9, 220 yarda - Holmes 21.9, 440 yarda - Penington 48.7, 880 yarda - Brown 1.55.1, Bir mil (1609 m.) - Wanderson 4.11.8, 120 yarda mania - Braser (Holanda) 14.7, 440 yarda mania - Basmans (Belçika) 54.9,

Bu müsabakada Yunanlı Mantikas ikinci olmuştur.

Uzun atıama - Breach 7.21, Disk - Syllas (Yunan) 49.15, Gülle - Bruyn (Holanda) 14.70, Maraton - Robertson 2 saat 35 dakika 57 saniye.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

8 - Temmuz - 1939 Vaziyeti

AKTİF

Kasa :		
Altın: Safi kilogram	17.179.910	24.164.917,95
BANKNOT		16.113.754,25
UFAKLİK		1.323.563,—
Dahildeki Muhabirler :		
Türk İhran	191.173,44	191.173,44
Hariçteki Muhabirler :		
Altın: Safi kilogram	9.058.321	12.741.252,48
Altına tahvil kabli serbest dövizler		4.602,58
Diğer dövizler ve Borçlu kırling bakiyeleri	2.635.142,03	15.330.997,09
Hazine Tahvilleri :		
Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı	158.748.563,—	158.748.563,—
Kanunun 6 - 8 inci maddelerine tevfiқан hastne tarafından vâkı tediyat	17.228.027,—	141.520.536,—
Senedat Cüzdanı :		
TİCARİ SENEDAT	128.878.926,16	128.878.926,16
Esham ve Tahvilât Cüzdanı :		
(Deruhde edilen evrakı nakdiye karşılığı Esham ve Tahvilât itibari kıymetle)	43.667.493,47	43.667.493,47
A - Serbest esham ve tahvilât	7.517.080,97	7.517.080,97
Avanslar :		
Hazineye kısa vadeli avans	7.437.000,—	7.437.000,—
Altın ve Döviz üzerine	27.119,53	27.119,53
Tahvilât üzerine	7.808.722,—	7.808.722,—
Hissedarlar :		
Muhtelif :		15.272.841,53
		4.500.000,—
		15.950.243,53
Yekûn		414.481.527,39

PASİF

Sermaye :		
İhtiyat Akçesi :		
Adi ve fevkalâde	4.217.134,25	4.217.134,25
Husulî	6.000.000,—	6.000.000,—
Tedavilâdeki Banknotlar :		
Deruhde edilen evrakı nakdiye Kanunun 6 - 8 inci maddeleri ne tevfiқан hastne tarafından vâkı tediyat	158.748.563,—	158.748.563,—
Deruhde edilen evrakı nakdiye bakiyesi	17.228.027,—	17.228.027,—
Karşılığı tamamen altın olarak ilâveten tedavile vazedilen Reeskont mukabilî ilâveten tedavile vazed.	141.520.536,—	141.520.536,—
Türk Lirası Mevduatı :		
Döviz taahhüdâtü :		
Altına tahvil kabli dövizler	3.584,46	3.584,46
Diğer dövizler ve alacaklı kırling bakiyeleri	34.073.341,31	34.073.341,31
Muhtelif :		
		229.520.536,—
		30.846.865,03
		34.076.925,77
		94.820.066,34
Yekûn		414.481.527,39

1 Temmuz 1938 tarihinden itibaren:
İskonto haddi % 4 Altın üzerine % 3

Satılık Köknar tomruğu Devlet orman işletmesi Karabük revir âmirliğinden

- 1 - Büyük düz bölgesi katıyatından Karabükte istasyonda revir önünde is-tifte mevcut (465) aded muadili (409) metre mikâb (970) desimetre mikâb köknar tomruğu açık arttırma ile satılacaktır.
- 2 - Tomrukların ayrıca baş kesme payları mevcut ve kabukları soyulmuş olup hacim orta kutur üzerinde hesaplanmıştır.
- 3 - Tomruklara aid satış şartnamesi Safranbolu orman dairesinde ve Karabükte devlet orman işletmesi revir âmirliğinde görülebilir.
- 4 - Tomrukların muhammen bedeli (13) liradır.
- 5 - İsteklilerin % 7,5 muvakkat pey akçesiyle 26/7/1939 günü saat (11) de Karabükteki revir merkezine müracaatları. (5050)

Dizel Elektrik Grubu alınacaktır. Fethiyn Belediyesinden

- 1 - Nafta Vekâletinden musaddak proje vesairesi mucibince Fethiye Bele-diyesi elektrik santralına ilâve edilerek ikinci Dizel elektrik grubu 24/6/939 tarihinden 9/8/939 tarihine kadar 45 gün müddetle ve açık eksiltme usulile ek-siltmeye konmuştur.
- 2 - Eksiltme 9/8/939 Çarşamba günü saat 17 de Fethiye Belediye dairesinde müteşekkil Belediye Encümeninde yapılacaktır.
- 3 - Tahmin edilen bedel 4470 liradır.
- 4 - Muvakkat teminat 335,25 liradır.
- 5 - Proje, keşifname şartname ve mukavelename projesi Fethiye Belediyesinden ve İstanbulda Sirkeci yolu köşkü caddesi Fethiye Nakliyat ve Ticaret evinden parasız alınabilir.
- 6 - Taliblerin sicil ticarete kayıtlı ve halen faaliyette ve bu gibi taahhüd-lerde bulduklarına dair birer vesika ile şirket namına hareket ediyorlarsa şirketin sinküler veya vekâletnamelerini ibraz etmeleri muvakkat teminatı ya-tırmış olmaları şarttır. (4759)

Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü İlanları

75 kalem imalât çeliği alınacak
Tahmin edilen bedeli 42.000 lira olan 75 kalem imalât çeliği Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 24/7/939 Pazartesi günü saat 14 de pazarlık ihale edilecektir. Şartname «2» lira «10» kuruş mukabilinde Komisyondan verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «3150» lira ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair Ticaret Odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. «4911»

300 ton Toleol alınacak

Tahmin edilen bedeli 90.000 lira olan 300 ton toleol Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü Merkez Satınalma Komisyonunca 28-7-939 Cuma günü saat 14 de pazarlıkla ihale edilecektir. Şartname 4 lira 50 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminatı olan 6750 lirayı ve 2490 No. lu kanunun 2 ve 3 ncü maddelerindeki vesaikle komisyoncu olmadıklarına ve bu işle alakadar tüccardan olduklarına dair ticaret odası vesikasile mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları «5124»

1124 ton teshin koku alınacak

Tahmin edilen bedeli «28.100» lira olan 1124 ton teshin koku Askerî Fabrikalar Umum Müdürlüğü merkez satınalma komisyonunca 24/7/939 Pazartesi günü saat 14,30 da kapalı zarfla ihale edilecektir. Şartname «1» lira «41» kuruş mukabilinde komisyonda verilir. Taliblerin muvakkat teminat olan «2107» lira «50» kuruşu havi teklif mektublarını mezkûr

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi İlanları

Muhammen bedeli 700 lira olan 1000 Kg. lokoit boya 17.7.1939 Pazartesi günü saat 10,30 da Haydarpaşada Gar binasındaki Satınalma Komisyonu tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 52 lira 50 kuruşluk muvakkat teminat vermeleri ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyonca müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Haydarpaşada Gar binası içindeki Komisyon tarafından parasız olarak dağıtılmaktadır. (4731)

Muhammen bedeli, muvakkat teminatı ile miktarları aşağıda yazılı 1 ve 2 No. lu liste muhteviyatı otojen ve elektrik kaynak telleri ayrı ayrı ihale edilmek üzere 28/8/1939 Pazartesi günü saat 15 ten itibaren sıra ile ve kapalı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin her listenin hizasında yazılı muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat 14 de kadar komisyonca reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler 126 kuruş Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır.

Liste No.	Malzemenin ismi	Mikdarı	Muhammen bedeli		Muvakkat teminatı	
			L.	K.	L.	K.
1	Otojen kaynak için tel ve çubuk	30 kalem	65.300,00		4.515,00	
2	Elektrik şerare kaynak tel ve çubukları	22 "	25.247,00		1.893,58	

Ankara Polis Koleji Müdürlüğünden

Liselere muadeleni Maarif Vekâletince kabul ve tasdik edilen Polis kolejinin birinci sınıfına orta mekteb mezunlarından müsabaka ile leylî, meccanî elli talebe alınacaktır.

Müsabaka tarih - coğrafya - türkçe ve riyaziye derslerinden tahriri ve şifahi olarak yapılacaktır. Talib olanlar, müsabakanın ne suretle yapılacağını ve diğer kayıtlarını vilâyetlerde emniyet müdürlüklerinden ve kazalarda emniyet komiserliklerinden öğrenebilirler. (2696) (4828)

BU GÜN
KUMBARASINA
PARA ATAN
KÜÇÜK EL

YARIN
ÇEK DEFTERİNE
İMZA ATAN
BÜYÜK EL
OLACAKTIR

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlanları

Tahmin edilen bedeli «17.250» lira olan «10.000» kilo kösele 27/7/1939 Pazartesi günü saat 14 de kapalı zarfla alınmak üzere eksiltmeye konulmuştur.

2 - İlk teminatı «1293» lira «75» kuruş olup şartnamesi hergün komisyonca parasız olarak alınabilir.

3 - İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifati dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını en geç belli gün ve saatten bir saat evveline kadar Ka-sampaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. «5029»

İstanbul Komutanlığı İlanları

Komutanlığa bağlı birlikler hayvanatı için 45000 kilo saman ve 50000 kilo kuru ot satın alınacaktır. Pazarlığı 14/7/1939 Cuma günü saat 10 da başlıyacaktır. İsteklilerinin belli gün ve saatte Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. «5147»

Piyango Kraliçesi **NİMET ABLA** Yine 4 Büyük İkramiye Vererek Rekorların Rekorunu Kırdı.

NİMET GİŞESİ

Bu keşidede dahi

50.000
15.000

LİRA
LİRA

NİMET ABLANIN uğurlu elile verdiği 28358 numaralı biletle Zonguldak Maden Amelesinden Bay SERMET'e Yine NİMET ABLANIN uğurlu elile verdiği 35357 numaralı biletle Aksaray Horhor Caddesinde Bayan LÜTFİYE'ye

10.000
10.000

LİRA
LİRA

Yine NİMET ABLANIN uğurlu elile verdiği 19996 No. biletle Beykoz Deri Fabrikasında Kıreççilik ustası 394 No. Bay HAKKI'ya Yine NİMET ABLANIN uğurlu elile verdiği 4768 numaralı biletle Sabık Edirne Belediye Reisi Bay EKREM'e

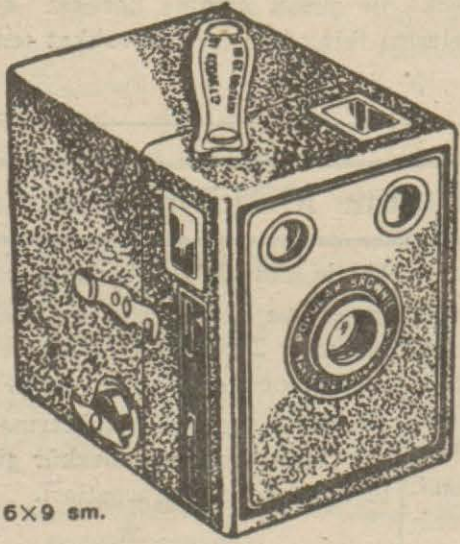
KAZANDIRDI ve PARALARI TAMAMEN VERDİ.

ADRESE DİKKAT: İstanbul Eminönü Tramvay caddesi No. 29/31 NiMET GiŞESi sahibi NiMET ABLA
Başka yerde hiç bir şubesi yoktur. Tel: 22082

"KODAK" POPULAR PORTRE

"BRAUNI" 620

Niçin sizin de
bir Makineniz olmasın?

6x9 sm.

6 ²⁵/_{lira}

Bugün çok ucuza elde edebileceğiniz
YARIN İÇİN NE KIYMETLİ BİR HATIRA

"KODAK VERİKROM" 28° Film ile

8 pozdan 8 güzel resim

Bütün KODAK satıcılarından arayınız
ve ya şu adrese müracaat ediniz

KODAK Şirketi - Beyoğlu, İstanbul

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden: Tayyare Meydanı Yapıtılacak:

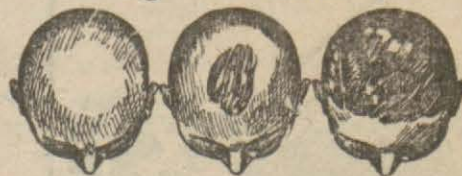
- 1 - Devlet Hava Yollarına aid Ankara, Adana, İstanbul tayyare meydanlarının plânlarıyla, Ankara ve İstanbul meydanlarının asfalt pistlerinin inşaatı kapalı zarf usulüne eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 - Keşif bedeli 639.027 lira 51 kuruttur.
- 3 - İhale 25/7/939 Salı günü saat 11 de Umum Müdürlük binasında yapılacaktır.
- 4 - Muvakkat teminat 29.350 liradır.
- 5 - Keşif ve buna müteferri evrak 32 lira mukabilinde Umum Müdürlükten alınabilir.
- 6 - Eksiltmeye gireceklerin Mükale Vekâletine ihale tarihinden en geç sekiz gün evvel istida ile müracaat ederek ehliyet vesikası almaları lazımdır. İstidalara buna benzer işleri yaptıklarına dair, işi yaptırılardan aldıkları ve sıkları raptedeceklerdir. Zamanında müracaat etmeyenler ve ehliyet vesikası almayanlar giremezler.
- 7 - Taliblerin teklif mektublarını en geç ihale tarihinden bir saat evvel eksiltme komisyonuna makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «2857» «5036»

Ankara Merkez Hızlısıha müessesesi satın alma komisyonundan:

- 1 - Merkez Hızlısıha Müessesesinin aşağıda cins ve miktarları tahmin edilen bedelleri ile muvakkat teminatları gösterilen göl tuzu ve kok kömürü ihtiyacı on beş gün müddetle hizalarında gösterilen usul ile ayrı ayrı eksiltmeye konmuştur.
 - 2 - Şartnameler Ankara Merkez Hızlısıha Müessesesi başkâtibliğinde tekerar edilebilir.
 - 3 - Eksiltme 24/7/939 Pazartesi saat 11 de satınalma komisyonunda yapılacaktır.
 - 4 - Teklif mektubları muayyen günde saat 10 na kadar komisyona verilmiş olmalı, mektub mühür mumu ile mühür lı olacaktır.
 - 5 - Muvakkat teminat mukabili nakid ve nakid mahiyetindeki evrakın Maliye Vekâleti merkez muhasebesine yatırılması için taliblerin bir gün evvel komisyon kâtibliğine müracaatları birer irsaliye almaları lazımdır. «2770» «4921»
Cins	Miktar	Tahmin edilen	İlk temdi.	
Kok kömürü	680 ton	17 680	1326 00	Kapalı zarf
Göl tuzu	36	1980 00	148 50	Açık eksilt

Saç Bekimi

Güzelliğin en birinci şartı

PETROL NİZAM

Kepekleri ve saç dökülmesini tedavi eden tesiri mücerreb bir ilaçtır.

ÇOCUK HEKİMİ

Dr. Ahmed Akkoyunlu

Taksim - Talimhane Palas No. 4
Pazardan maada hergün saat 15 ten sonra Tel: 40127

İlan Tarifemiz

Tek sütun santiml

Birinci sahife	400 kuruş
İkinci sahife	250 »
Üçüncü sahife	200 »
Dördüncü sahife	100 »
İç sahifeler	60 »
Son sahife	40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilan yaptırılacaklar ayrıca, tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilanlar için ayrı bir tarife deriş edilmiştir. Son Posta'nın ticari ilanlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

KANZUK

TER PODRASI

BOROSALINA

Koltukaltı ve ayak terlemelerini kat'iyyen zarar vermeden keser. Kokuyu giderir, BOROSALINA kullanmakla ebise ve çoraplarınızı da harabiyetten kurtarmış olursunuz. Eczanelerden arayınız.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ - Beyoğlu, İstanbul

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muameleleri

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Aced	1,000 Liralık	4,000 Lira
4	500	2,000
4	250	1,000
40	100	4,000
100	50	5,000
120	40	4,800
160	20	3,200

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Doküman Alınıyor

İyi Doküman İçeriği Bonuslarla beraber Yedikule Kazlı Çeşme Mensucat Santralî Fabrikasına müracaet etsinler

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylık: arayan spor meraklıları, Bayanlar, onları için yapılmış olan bu sentürlü-lotları giyerek şıklığı da tamin etmiş olurlar. Kutulu inceletir. Vücudun tenesübünü düzeltir ve en gâdî hâresterde bile kat'iyyen kaymaz.

Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamız ziyaret ediniz veya
15 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilat.

Fenni Sünnetçi

EMİN FİDAN

Kabine: Beşiktaş

Erip Apartmanı

Tel: 44395 Ev. Suda-

diye Akkurt S. N. 1

Taşradan sünnete ge-

lenlere kolaylık çöktür.

Müracaat bir hafta evvel lazımdır

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp EMEÇ

SAHİPLERİ: S. Ragıp EMEÇ

A. Ekrem UŞAKLIGİLİ